

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 28 Ιουνίου 2022 με την εξής σύνθεση: Αικατερίνη Ζερβού, Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Εισηγήτρια και Χρήστος Σώκος, Μέλη.

Για να εξετάσει α) την από 20.05.2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 708/23.05.2022 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα ...του ... ως ασκούντος ατομική επιχείρηση καθαρισμού με τον διακριτικό τίτλο "... (εφεξής ο «πρώτος προσφεύγων»), που εδρεύει στην ..., οδός ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται και β) την από 23.05.2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 721/24.05.2022 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «δεύτερη προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην ..., επί της ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του «...», ο οποίος, δυνάμει του άρ. 3 του Ν. 4921/2022, μετονομάστηκε σε «...» (...) (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του οικονομικού φορέα ...του ... ως ασκούντος ατομική επιχείρηση καθαρισμού με τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην ..., οδός ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής.

Κατά της εταιρίας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην ..., επί της ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της πρώτης προδικαστικής προσφυγής.

Κατά της εταιρίας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στην ..., οδός ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της πρώτης και της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής.

Με την πρώτη προδικαστική προσφυγή ο πρώτος προσφεύγων αιτείται

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

να ακυρωθεί η αρ. πρωτ. 2468/57/03.05.2022 απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής (εφεξής η «προσβαλλομένη») και οι προηγούμενες συναφείς αποφάσεις που ενσωματώθηκαν σε αυτήν, καθ' ο μέρος εγκρίθηκαν τα πρακτικά 1,2,3 της Επιτροπής του διαγωνισμού και έγιναν δεκτές οι προσφορές των οικονομικών φορέων 1. Της δεύτερης προσφεύγουσας, 2., 3. ..., 4. ...και κατακυρώθηκε ο διαγωνισμός στην παρεμβαίνουσα.

Με τη δεύτερη προδικαστική προσφυγή η δεύτερη προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλομένη και τα συμπροσβαλλόμενα Πρακτικά της αρμόδιας Επιτροπής Διαγωνισμού, κατά το μέρος τους με οποίο κρίθηκαν ως αποδεκτές οι προσφορές των εταιρειών: «...», «...», του πρώτου προσφεύγοντος και «...» και αποφασίστηκε η κατακύρωση του διαγωνισμού στην παρεμβαίνουσα.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της πρώτης προσφυγής, έχει καταβληθεί το παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017, ποσού 4.885,00 ευρώ υπερβάλλον κατά 0,73€ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την προϋπολογισθείσα αξία της σύμβασης, ήτοι 976.854,02€ χωρίς ΦΠΑ και για την άσκηση της δεύτερης προσφυγής έχει καταβληθεί το παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017, ποσού 4.884,27 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό 508695037952 1115 0059 και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την προϋπολογισθείσα αξία της σύμβασης, ήτοι 976.854,02€ χωρίς ΦΠΑ

2. Επειδή, η προσβαλλομένη με αρ. διακ. ...εκδόθηκε στο πλαίσιο της με Α.Σ. ... Διακήρυξης Ηλεκτρονικού Επαναληπτικού Ανοικτού Διεθνούς διαγωνισμού που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή και αφορά στην παροχή

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

υπηρεσιών καθαριότητας των Κτιρίων των Υπηρεσιών αρμοδιότητας της ...για δύο (2) έτη με δυνατότητα παράτασης έως δώδεκα (12) μήνες, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει μόνο της τιμής, με προϋπολογισμό για τα δύο (2) έτη χωρίς την παράταση 976.854,02€ πλέον ΦΠΑ 24%. Η ως άνω διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 23.12.2021, έλαβε ΑΔΑΜ ..., και στο ΕΣΗΔΗΣ, που έλαβε συστημικό α/α

3. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας που ο ... και ήδη «...» (...) ασκεί και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του νόμου αυτού, η δε ΑΕΠΠ, και ήδη ΕΑΔΗΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκούνται οι προσφυγές και υποβάλλονται τα σχετικά αιτήματα αναστολής, είναι αρμόδια για την εξέτασή τους.

4. Επειδή η υπό εξέταση πρώτη προδικαστική προσφυγή α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον κατατέθηκε στις 20.05.2022 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, η δε προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε στις 11.05.2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, β) με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος I του π.δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ από τον πρώτο προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ασκείται δε μετ' εννόμου συμφέροντος που ερείδεται στη ζημία της από την τυχόν παράνομη συμμετοχή έτερων προσφερόντων, επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση (ΔΕΕ, απόφαση της 14.02.2019, C-54/18 - Cooperativa Animazione Valdocco Soc. coop. soc. Impresa Sociale Onlus κατά Consorzio Intercomunale Servizi Sociali di Pinerolo, Azienda Sanitaria Locale To3 di Collegno e Pinerolo, σκ. 35-37) δοθέντος ότι, σύμφωνα με το Πρακτικό 2 του Διαγωνισμού, η οικονομική προσφορά της έγινε αποδεκτή και κατετάγη δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας, βάλλει δε κατά της παρεμβαίνουσας, στην οποία, δυνάμει της προσβαλλομένης, που ενέκρινε το Πρακτικό 3 του Διαγωνισμού, κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού. Μετ' εννόμου συμφέροντος βάλλει κατά της δεύτερης προσφεύγουσας, καθότι έχει ασκήσει την υπό κρίση δεύτερη προδικαστική προσφυγή, η οποία, μεταξύ άλλων,

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

βάλλει και κατά της προσφοράς του πρώτου προσφεύγοντος. Απαραδέκτως, εντούτοις, ήτοι χωρίς έννομο συμφέρον, βάλλει κατά των συνδιαγωνιζομένων του οικονομικών φορέων «...» και «...», δοθέντος ότι οι προσφορές τους έπονται του πρώτου προσφεύγοντος στη σειρά μειοδοσίας, ουδεμία δε βλάβη υφίσταται ή ενδέχεται να υποστεί που αυτές έγιναν δεκτές με το Πρακτικό 2, λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν έχουν ασκήσει προδικαστική προσφυγή κατά της προσφοράς του πρώτου προσφεύγοντος, επομένως έχουν τελεσιδίκως καταλάβει την τρίτη και τέταρτη θέση, αντίστοιχα, στη σειρά μειοδοσίας.

5. Επειδή στις 23.05.2022 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε διά μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την πρώτη προδικαστική προσφυγή προς τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, με την υπ' αρ. 1041/2022 Πράξη της Προέδρου του 2^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης, κλήθηκε δε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση πρώτης προσφυγής και του αιτήματος αναστολής- χορήγησης προσωρινών μέτρων.

7. Επειδή την 01.06.2022 εκδόθηκε η υπ' αρ. Α377, 378/2022 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ η οποία απέρριψε το αίτημα παροχής προσωρινής προστασίας του πρώτου προσφεύγοντος.

8. Επειδή στις 02.06.2022 η δεύτερη προσφεύγουσα άσκησε παρέμβαση με κατάθεση αυτής μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς. Μετ' εννόμου συμφέροντος δε ασκείται αυτή, καθότι η προσφορά της κρίθηκε αποδεκτή, κατά δε της προσφοράς της στρέφεται με την πρώτη προσφυγή ο πρώτος προσφεύγων. Με την παρέμβαση ζητείται να απορριφθεί η πρώτη προδικαστική προσφυγή κατά το μέρος με το οποίο στρέφεται κατά της νομιμότητας της προσφοράς της δεύτερης προσφεύγουσας.

9. Επειδή στις 02.06.2022 η παρεμβαίνουσα άσκησε παρέμβαση με κατάθεση αυτής μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς. Μετ' εννόμου συμφέροντος δε ασκείται αυτή, καθότι δυνάμει της προσβαλλομένης, κατακυρώθηκε σε αυτή

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, κατά της προσφοράς της στρέφεται ο πρώτος προσφεύγων με την προσφυγή του.

10. Επειδή στις 03.06.2022 η αναθέτουσα αρχή κατέθεσε τις υπ' αρ. πρωτ. 429746/03.06.2022 απόψεις της επί της πρώτης προδικαστικής προσφυγής με τις οποίες υποστηρίζει ότι η πρώτη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως νόμω και ουσία αβάσιμη.

11. Επειδή η υπό εξέταση δεύτερη προδικαστική προσφυγή α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον κατατέθηκε στις 23.05.2022 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, ήτοι την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά την προθεσμία κατ' αρ. 361, παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και άρ. 4, παρ. 1 του π.δ. 39/2017, η δε προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε στις 11.05.2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, β) με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ από την δεύτερη προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ασκείται δε μετ' εννόμου συμφέροντος που ερείδεται στη ζημία της από την τυχόν παράνομη συμμετοχή έτερων προσφερόντων, ειδικότερα, η δεύτερη προσφεύγουσα υπέβαλε προσφορά που έγινε αποδεκτή, και, δυνάμει του Πρακτικού 2, κατετάγη πέμπτη στη σειρά μειοδοσίας, στρέφεται δε κατά όλων των εταιριών που προηγούνται αυτής, ήτοι κατά της παρεμβαίνουσας, στην οποία κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα, δυνάμει της προσβαλλομένης, κατά της «...», κατά του πρώτου προσφεύγοντος και κατά του οικονομικού φορέα «...». Το δε έννομο συμφέρον της ερείδεται στη ζημία της από την τυχόν παράνομη συμμετοχή έτερων προσφερόντων, επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση (ΔΕΕ, απόφαση της 14.02.2019, C-54/18 - Cooperativa Animazione Valdocco Soc. coop. soc. Impresa Sociale Onlus κατά Consorzio Intercomunale Servizi Sociali di Pinerolo, Azienda Sanitaria Locale To3 di Collegno e Pinerolo, σκ. 35-37).

12. Επειδή στις 24.05.2022 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε διά μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ τη δεύτερη προδικαστική προσφυγή προς τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

12. Επειδή, με την υπ' αρ. 1056/2022 Πράξη της Προέδρου του 2^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης, κλήθηκε δε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση πρώτης προσφυγής και του αιτήματος αναστολής- χορήγησης προσωρινών μέτρων.

13. Επειδή στις 30.05.2022 ο πρώτος προσφεύγων άσκησε παρέμβαση με κατάθεση αυτής μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς. Μετ' εννόμου συμφέροντος δε ασκείται αυτή καθότι η δεύτερη προσφεύγουσα βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς του, με τη δε παρέμβασή του αιτείται να απορριφθεί η υπό κρίση δεύτερη προδικαστική προσφυγή με την οποία ζητείται η ακύρωση της προσβαλλομένης, κατά το μέρος που έγινε δεκτή η προσφορά του.

14. Επειδή την 01.06.2022 εκδόθηκε η υπ' αρ. Α377, 378/2022 απόφαση της ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ η οποία απέρριψε το αίτημα παροχής προσωρινής προστασίας της δεύτερης προσφεύγουσας.

15. Επειδή στις 03.06.2022 η παρεμβαίνουσα άσκησε παρέμβαση με κατάθεση αυτής μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς. Μετ' εννόμου συμφέροντος δε ασκείται αυτή, καθότι δυνάμει της προσβαλλομένης, κατακυρώθηκε σε αυτή το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, κατά της προσφοράς της δε στρέφεται η δεύτερη προσφεύγουσα με την προσφυγή της.

16. Επειδή στις 06.06.2022 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε τις υπ' αρ. πρωτ. 441170/06.06.2022 απόψεις της επί της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, με τις οποίες αιτείται αυτή να απορριφθεί ως νόμω και ουσία αβάσιμη.

17. Επειδή, με την προσβαλλομένη το Διοικητικό Συμβούλιο της αναθέτουσα αρχής αποφάσισε «Α) Την έγκριση του υπ' αριθμ. 3/18-4-2022 πρακτικού της Επιτροπής Προμηθειών της Π.Δ. ...(συνημμένο στην εισήγηση) Β) Την αποδοχή των προσκομισθέντων δικαιολογητικών καθόσον διαπιστώθηκε η ορθότητα, πληρότητα και νομιμότητά τους. Γ) Την κατακύρωση των αποτελεσμάτων του ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων σχετικά με την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας των κτιρίων,

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

των Υπηρεσιών αρμοδιότητας της ...στον οικονομικό φορέα: ..., ΑΦΜ: ..., με Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: ..., με προσφερόμενη τιμή για τα δυο έτη, 897.820,66€ μη συμπ/νου ΦΠΑ 24% (1.113.297,62€ με ΦΠΑ 24%).». Στο δε Πρακτικό 2 με θέμα «Αξιολόγηση Οικονομικών Προσφορών του ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων σχετικά με την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας των κτιρίων, των Υπηρεσιών αρμοδιότητας της Περιφερειακής Διεύθυνσης ...» που συγκοινοποιήθηκε με την προσβαλλομένη, αναφέρεται ότι η Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης του Διαγωνισμού «ΕΙΣΗΓΕΙΤΑΙ 1. την αποδοχή των οικονομικών προσφορών των οικονομικών φορέων των οποίων τις προσφορές είχε κρίνει αποδεκτές στο Πρακτικό 1, ήτοι: • με Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: • ...με Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: 257752. • ... με Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: 266292. • ...με Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: 265570. • με Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: 265521. 2. την ανάδειξη ως Προσωρινό Ανάδοχο τον οικονομικό φορέα: ..., ΑΦΜ: ..., με Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: ..., με προσφερόμενη τιμή για τα δυο έτη, 897.820,66€ μη συμπ. ΦΠΑ 24% (1.113.297,62€ με ΦΠΑ 24%).».

18. Επειδή με τον πρώτο λόγο της πρώτης προσφυγής που αφορά στην παρεμβαίνουσα, ο πρώτος προσφεύγων υποστηρίζει ότι κατά παράβαση του νόμου και των όρων της Διακήρυξης δεν συμπεριέλαβε στην προσφορά της την παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8%, ειδικότερα παραθέτει το άρ. 64 του Ν. 4172/2013, ως και τα άρ. 2.4.4, 5.1.2 και 2.4.6 της Διακήρυξης και υποστηρίζει ότι βάσει αυτών συνάγεται η υποχρέωση των διαγωνιζομένων να συμπεριλάβουν στην προσφερόμενη τιμή το ποσοστό 8% παρακράτησης φόρου εισοδήματος της παρ. 2 του άρθρου 64 του ν. 4172/2013. Εν προκειμένω, ο πρώτος προσφεύγων υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα δεν συμπεριέλαβε στην τιμή της οικονομικής προσφοράς της (ούτε στο πεδίο κρατήσεις ούτε οπουδήποτε αλλού) την παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8%, υποστηρίζει ότι διαπιστώνεται από τα έγγραφα της οικονομικής προσφοράς της, παραθέτει δε σκέψεις των υπ' αρ. 2029/2021 και 1821/2021 αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και υποστηρίζει ότι η προσφορά της είναι απορριπτέα και για το λόγο ότι δεν συμπεριέλαβε στην τιμή της οικονομικής προσφοράς της την παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8%, κατά παράβαση των όρων του νόμου και της Διακήρυξης. Επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι από κανένα όρο της διακήρυξης δεν

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

προκύπτει ότι απαιτείται, πολλώ δε μάλλον με σαφήνεια, η συμπερίληψη στην οικονομική προσφορά εκάστου προσφέροντος, της φορολογίας εισοδήματος μέρος της οποίας είναι και η παρακράτηση φόρου 8%, ούτε, άλλωστε, το αντίθετο φαίνεται να συνάγεται από το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς του Παραρτήματος ΙΙ της ίδιας της Διακήρυξης, το οποίο, αναφερόμενο σε κρατήσεις δεν παρίσταται πιθανό να αναφέρεται στην εν λόγω παρακράτηση, καθόσον η παρακράτηση φόρου εισοδήματος είναι μέτρο προείσπραξης φόρου και όχι κράτηση υπέρ Δημοσίου ή άλλης Δημόσιας Αρχής ούτε εμπίπτει στην έννοια της επιβάρυνσης της αξίας της υπηρεσίας που παρέχεται από τον ανάδοχο δημόσιας σύμβασης ούτε, (το αντίθετο) φαίνεται να συνάγεται από το άρθρο 5.1 της διακήρυξης, το οποίο δεν ρυθμίζει τον τρόπο σύνταξης των οικονομικών προσφορών, αλλά τον τρόπο πληρωμής του αναδόχου. Παραθέτει δε τα άρ. 2.4.4 και 5.1.2 και υποστηρίζει ότι, βάσει αυτών, συνάγεται πως οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς στον υπό κρίση διαγωνισμό, οφείλουν να υποβάλλουν και να συντάξουν την οικονομική τους προσφορά, περιλαμβάνοντας τις νόμιμες κρατήσεις υπέρ Τρίτων και Δημοσίου, στις οποίες υποστηρίζει ότι δεν περιλαμβάνεται η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% επί της καθαρής αξίας του τιμολογίου, και ως εκ τούτου οι οικονομικοί φορείς δεν πρέπει να συμπεριλάβουν την παρακράτηση φόρου 8% στην οικονομική τους προσφορά. Συναφώς, μεταξύ άλλων, ισχυρίζεται ότι το 8% αποτελεί προείσπραξη του φόρου εισοδήματος, που αφαιρείται από την αξία της πληρωμής του αναδόχου, έχει προσωρινό χαρακτήρα, αφού η τελική απόδοση ή μη του παρακρατηθέντος ποσού στο Δημόσιο εξαρτάται από το ύψος της φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, ανάλογα με τα ετήσια κέρδη ή το καθαρό εισόδημα που αυτός δηλώνει, σε σχέση με τα ποσά φόρου που έχουν παρακρατηθεί και ότι η ενεργούμενη παρακράτηση για τον προκαταβαλλόμενο φόρο εισοδήματος, μολονότι αποδίδεται στο Δημόσιο, αποτελεί στοιχείο του ενεργητικού της περιουσίας του φορολογουμένου, ο οποίος και δικαιούται, τηρώντας τη νόμιμη διαδικασία, να τον αναζητήσει στις περιπτώσεις που δεν οφείλεται, ήτοι ο φόρος εισοδήματος που παρακρατείται κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής του αναδόχου ενώ δεν απομειώνει το συμβατικό αντάλλαγμα, ώστε να συνιστά στοιχείο που επιβαρύνει το κόστος εκτέλεσης της δημόσιας σύμβασης. Ακόμη, υποστηρίζει ότι η παρακράτηση φόρου 8% δεν μπορεί να ερμηνευτεί,

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

κατά την έννοια της διακήρυξης, ενόψει της ανωτέρω εκτιθέμενης φορολογικής ρυθμίσεως, ότι αποτελεί «επιβάρυνση» της οικονομικής προσφοράς, που δήθεν δεν υπολογίστηκε από αυτήν και ότι η προκαταβολή φόρου 8% αποτελεί προσωρινή παρακράτηση φόρου εισοδήματος, η οποία στη συνέχεια διευθετείται, δηλ. επιστρέφεται στον πρώτο προσφεύγοντα με την εκκαθάριση της δήλωσης ή εν πάση περίπτωση συμψηφίζεται με άλλες φορολογικές υποχρεώσεις, παραθέτει δε σκέψεις των υπ' αρ. 58/2021, 1268/2020 και Ν379/2021 αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Επί του πρώτου λόγου της πρώτης προσφυγής η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι «Στους όρους της αρ. ...Διακήρυξης δεν υπάρχει ρητή και σαφής πρόβλεψη ότι οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων οφείλουν, επί ποινή απαραδέκτου, να εμπεριέχουν και το ποσοστό φόρου εισοδήματος (8%), το οποίο παρακρατείται κατά την πληρωμή του αναδόχου, κατά συνέπεια δε συντρέχει λόγος αποκλεισμού του οικονομικού φορέα, ο οποίος δεν συμπεριέλαβε την παρακράτηση φόρου στην τιμή της οικονομικής προσφοράς (Δ.Ε.Α. 1268/2020, 424/2021, 362/2021, Ν379/2021 Δ.Ε.Θ. 58/2021). Σύμφωνα με την ανωτέρω επικαλούμενη επικρατούσα νομολογία των Διοικητικών Εφετείων της χώρας «κατά την έννοια των διατάξεων του ν.4412/2016 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής για παροχή υπηρεσιών σε φορείς της γενικής κυβέρνησης, υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των παρεχόμενων υπηρεσιών, που απομένει μετά την αφαίρεση του Φ.Π.Α. και των κρατήσεων που προβλέπεται ότι βαρύνουν την προσφορά του αναδόχου. Η παρακράτηση φόρου αποτελεί μέρος της φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, από τον οποίο προεισπράττεται το σχετικό ποσό, ενώ στη συνέχεια, κατά την εκκαθάριση της φορολογικής του δήλωσης, επιστρέφεται ή συμψηφίζεται στο φόρο εισοδήματος που επιβάλλεται σε βάρος του επί των κερδών ή του καθαρού εισοδήματος, ανάλογα αν πρόκειται για νομικό ή φυσικό πρόσωπο. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την άποψη που επικράτησε στο Δικαστήριο, η παρακράτηση φόρου δεν αποτελεί κράτηση υπέρ του Δημοσίου, ούτε εμπίπτει στην έννοια της επιβάρυνσης της αξίας της υπηρεσίας που παρέχεται από τον ανάδοχο δημόσιας σύμβασης. Τούτο διότι η προείσπραξη του φόρου εισοδήματος, που αφαιρείται από την αξία της πληρωμής του αναδόχου, έχει

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

προσωρινό χαρακτήρα, αφού η τελική απόδοση ή μη του παρακρατηθέντος ποσού στο Δημόσιο εξαρτάται από το ύψος της φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, ανάλογα με τα ετήσια κέρδη ή το καθαρό εισόδημα που αυτός δηλώνει, σε σχέση με τα ποσά φόρου που έχουν παρακρατηθεί. Εξάλλου, όπως έχει κριθεί (ΕΣ Ολομ.807/1997, ΕΣ Τμήμα Ι 460/2016 κ.α.), η ενεργούμενη παρακράτηση για τον προκαταβαλλόμενο φόρο εισοδήματος, μολονότι αποδίδεται στο Δημόσιο, αποτελεί στοιχείο του ενεργητικού της περιουσίας του φορολογουμένου, ο οποίος και δικαιούται, τηρώντας τη νόμιμη διαδικασία, να τον αναζητήσει στις περιπτώσεις που δεν οφείλεται. Επομένως, ο φόρος εισοδήματος που παρακρατείται κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής του αναδόχου δεν απομειώνει το συμβατικό αντάλλαγμα, ώστε να συνιστά στοιχείο που επιβαρύνει το κόστος εκτέλεσης της δημόσιας σύμβασης. Η παραδοχή της αντίθετης άποψης, κατά την οποία η παρακράτηση φόρου εντάσσεται στις επιβαρύνσεις του αναδόχου δημόσιας σύμβασης, που πρέπει να υπολογίζονται στη διαμόρφωση της τιμής της οικονομικής προσφοράς του, προσαυξάνει το συμβατικό αντάλλαγμα της υπηρεσίας, στην παροχή της οποίας αποσκοπεί ο διαγωνισμός και καταλήγει σε αντίστοιχη επιβάρυνση της αναθέτουσας αρχής, καθώς, με τον τρόπο αυτό, αυξάνεται ο προϋπολογισμός της σύμβασης και δυσχεραίνεται η εξεύρεση των απαραίτητων οικονομικών πόρων για την προκήρυξη του διαγωνισμού. Ενόψει αυτών, κατά την ίδια άποψη, εφόσον δεν υπάρχει ρητή και σαφής πρόβλεψη στη διακήρυξη του κρίσιμου διαγωνισμού ότι οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων οφείλουν, επί ποινή απαραδέκτου, να εμπεριέχουν το ως άνω ποσοστό φόρου εισοδήματος, που παρακρατείται κατά την πληρωμή του αναδόχου, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού του διαγωνιζόμενου, ο οποίος δεν συμπεριέλαβε την παρακράτηση φόρου στην τιμή της οικονομικής προσφοράς του».».

19. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση πρώτης προσφυγής που αφορά στην παρεμβαίνουσα, την εταιρία «...» και τον οικονομικό φορέα «...», ο πρώτος προσφεύγων υποστηρίζει ότι υπολόγισαν εσφαλμένα τις ασφαλιστικές εισφορές σε ύψος κατώτερο του νομίμου, ειδικότερα ότι με τη διάταξη του άρθρου 31 του Ν. 4756/2020 επήλθε μείωση των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών, με έναρξη ισχύος από την 1η/1/2021. Παραθέτοντας

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

την ως άνω διάταξη, υποστηρίζει ότι οι ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη για κωδικό 101 (μικτά) αντιστοιχούν σε 22,54% και οι ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη για κωδικό 3129(μικτά) αντιστοιχούν σε 23,02% και για κωδικό 105 (βαρέα) αντιστοιχούν σε 24,69% για πλήρως απασχολούμενους εργαζόμενους και για κωδικό 3133(βαρέα) αντιστοιχούν σε 25,17% μερική απασχόληση άνω των 30 ωρών. Συναφώς, παραθέτει το άρ. 27 του Ν. 4618/2019, υποστηρίζοντας ότι οι καθαριστές που απασχολούνται σε χώρους δημόσιας εκπαίδευσης υπάγονται υποχρεωτικά στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων και ασφαρίζονται αναλόγως και πως, στην προκειμένη περίπτωση, μεταξύ των κτιρίων όπου θα παρασχεθούν οι υπηρεσίες καθαρισμού περιλαμβάνονται: τα ... (δημόσια επαγγελματική σχολή), τα ... του Οργανισμού και τα κτίρια των βρεφονηπιακών σταθμών του Οργανισμού, τα οποία είναι όλα χώροι της δημόσιας εκπαίδευσης, επομένως, υποστηρίζει ότι για όλα κτίρια που παραθέτει στην προσφυγή του και τα οποία αποτελούν χώρους δημόσιας εκπαίδευσης, εφαρμοστέα είναι η διάταξη του άρθρου 27 του Ν. 4618/2019, και άρα όσοι εργαζόμενοι απασχολούνται σε αυτούς, ασφαρίζονται κατά τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων, και άρα οι εισφορές τους πρέπει να υπολογιστούν με τα ακόλουθα ποσοστά: Οι ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη για κωδικό 105 (βαρέα) αντιστοιχούν σε 24,69% για πλήρως απασχολούμενους εργαζόμενους και για κωδικό 3133(βαρέα) αντιστοιχούν σε 25,17% μερική απασχόληση άνω των 30 ωρών. Συναφώς, υποστηρίζει ότι, κατά παράβαση των ανωτέρω, η παρεμβαίνουσα δηλώνει στην προσφορά της σύνολο μικτών αποδοχών ποσού ύψους 353.324,38 ευρώ και εισφορές ποσού ύψους 81.335,29 ευρώ, ήτοι υπολόγισε τις εισφορές για το σύνολο των χώρων καθαρισμού με ποσοστό 23,02%, δηλ. ως εξής: $353.324,38 * 23,02\% = 81.335,29$, συνεπώς υποστηρίζει ότι η εν λόγω εταιρία κατά παράβαση της ασφαλιστικής νομοθεσίας, και δη της διάταξης του άρθρου 27 του Ν. 4618/2019, δεν υπολόγισε τις εισφορές για τους καθαριστές/ριες που θα απασχοληθούν στους αναφερόμενους στην προσφυγή του χώρους δημόσιας εκπαίδευσης με τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε εργαζομένους σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, αλλά με ποσοστό 23,02%, και άρα οι εισφορές που υπολογίζει υπολείπονται του νομίμου. Ως προς την εταιρία «...», υποστηρίζει ότι δηλώνει στην προσφορά της, και συγκεκριμένα στο αρχείο «3.ΑΡΘΡΟ 68

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

ΤΗΣ «..._..._signed» αναλυτικά τα ποσά που έχει υπολογίσει για μικτές αποδοχές και για εργοδοτικές εισφορές ανά χώρο καθαρισμού, ενδεικτικά δε παραθέτει τον υπολογισμό για τους χώρους ...και το ..., αναφέρει δε ότι δηλώνει αποδοχές ύψους 67.367,41 ευρώ και εισφορές ύψους 16.240,45 ευρώ, υπολογίζει ποσοστό εισφορών περίπου 24,10% ($67.367,41 * 24,10\% = 16.240,45$ ευρώ περίπου) και ότι το ποσοστό εισφορών που υπολογίζει δεν αντιστοιχεί σε κάποιο από τα ποσοστά 24,69% ή 25,17%, που αναλογούν στους απασχολούμενους σε βαρέα και ανθυγιεινά, άρα υποστηρίζει ότι κατά παράβαση της ασφαλιστικής νομοθεσίας, και δη της διάταξης του άρθρου 27 του Ν. 4618/2019 δεν υπολόγισε τις εισφορές για τους καθαριστές/ριες που θα απασχοληθούν στους ως άνω χώρους δημόσιας εκπαίδευσης με τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε εργαζομένους σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, αλλά με μικρότερο ποσοστό, και άρα οι εισφορές που υπολογίζει υπολείπονται του νομίμου. Ως προς τον οικονομικό φορέα «...» υποστηρίζει ότι δηλώνει στην προσφορά της σύνολο μικτών αποδοχών ποσού ύψους 351.571,23 ευρώ και εισφορές ποσού ύψους 80.931,70 ευρώ, άρα, υποστηρίζει ότι υπολόγισε τις εισφορές για το σύνολο των χώρων καθαρισμού με ποσοστό 23,02%, δηλ. ως εξής: $351.571,23 * 23,02\% = 80.931,70$, συνεπώς, υποστηρίζει ότι η εν λόγω εταιρία κατά παράβαση της ασφαλιστικής νομοθεσίας, και δη της διάταξης του άρθρου 27 του Ν. 4618/2019 δεν υπολόγισε τις εισφορές για τους καθαριστές/ριες που θα απασχοληθούν στους ως άνω χώρους δημόσιας εκπαίδευσης με τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε εργαζομένους σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, αλλά με ποσοστό 23,02%, και άρα οι εισφορές που υπολογίζει υπολείπονται του νομίμου. Επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι οι υπολογιστικές πράξεις που αναγράφει ο πρώτος προσφεύγων για την εξεύρεση του εργατικού κόστους δεν ανταποκρίνονται στους υπολογισμούς της παρεμβαίνουσας, ότι έχει υπολογίσει απολύτως νόμιμες εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές για το σύνολο των εργαζομένων της και πως χωρίς έννομο συμφέρον και απαραδέκτως προβάλλεται ο δεύτερος λόγος της προσφυγής, δοθέντος ότι έχει δηλώσει και υπολογίσει 434.659,67 € συνολικό εργατικό κόστος, ήτοι 5.936,06 € μεγαλύτερο από το συνολικό δηλωθέν εργατικό κόστος του πρώτου προσφεύγοντα (428.723,61 €). Η δε παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της παραθέτει το άρ. 2.4.4 της Διακήρυξης,

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

ως επίσης και το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ», αλλά και μέρος του υπ' αριθμ. πρωτ. 11704/24-01-2022 εγγράφου διευκρινίσεων της Αναθέτουσας Αρχής περί της αναπροσαρμογής του συμβατικού τιμήματος κατά τη διάρκεια του συμβατικού χρόνου σε περίπτωση μεταβολής του εργατικού κόστους, ως συνέπεια αναπροσαρμογής του κατώτατου μισθού και του κατώτατου ημερομισθίου, παραθέτει δε και το άρ. 27 του Ν. 4618/2019 και την με αριθμό 28/2020 εγκύκλιο του ΕΦΚΑ. Ακόμη, υποστηρίζει ότι η οικονομική προσφορά που υπέβαλε συμμορφώνεται με την έγγραφη διευκρίνιση των όρων της διακήρυξης, δηλαδή ως προς τον τρόπο υπολογισμού των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών για τον παρόντα διαγωνισμό και με τις σχετικές υπουργικές αποφάσεις και εγκυκλίους που αφορούν στην μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη- εργαζόμενου από την 1/1/2021-31/12/2022, αλλά και τη ρητή πρόβλεψη στα άρθρα 4.5 και 6.2 της διακήρυξης για αναπροσαρμογή του δηλωθέντος εργατικού κόστους του αναδόχου σε περίπτωση οιασδήποτε μεταβολής είτε των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων είτε των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών αυτών και αφετέρου με τις διατάξεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας, καθώς οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές των καθαριστών που θα απασχοληθούν στην εκτέλεση υπηρεσιών καθαρισμού χώρων του ... δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας (όπως ..., ..., ..., ...) αντιστοιχούν σε ποσοστό 25,17 % επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων αυτών, όπως απαιτείται από το άρθρο 27 του Ν. 4618/2019. Επίσης, υποστηρίζει ότι κατά πάγια νομολογία, έχει κριθεί ότι η επ' ωφελεία μιας διαγωνιζόμενης εταιρείας διαφοροποίηση του τρόπου υπολογισμού του εργατικού κόστους, του διοικητικού κόστους και του εργολαβικού κέρδους ανάγεται περαιτέρω στην ευχέρεια, που διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι να οργανώνουν κατά θεμιτό τρόπο την επιχειρηματική τους δραστηριότητα για την κάλυψη των απαιτήσεων της Διακήρυξης και να διαμορφώνουν νομίμως τις τιμές τους εν όψει και της φύσης του διαγωνισμού ως μειοδοτικού και ότι η Αναθέτουσα Αρχή δεν υποχρεούται να εφαρμόσει τον τρόπο υπολογισμού της προσφεύγουσας επιχείρησης αλλά και κυρίως δεν υποχρεούται να προσαρμόσει τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας στις απαιτήσεις της διακήρυξης. Ακόμη, υποστηρίζει ότι ο πρώτος προσφεύγων βάλλει χωρίς έννομο συμφέρον, απαράδεκτα και αλυσιτελώς κατά του εργατικού κόστους της παρεμβαίνουσας

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

διότι η δεύτερη έχει δηλώσει και υπολογίσει μεγαλύτερο εργατικό κόστος (πάσης φύσεως αποδοχές εργαζομένων + εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές) κατά 5.936,06 € συνολικά σε σύγκριση με το δηλωθέν εργατικό κόστος του πρώτου προσφεύγοντος και ότι ακόμη και αν ήθελε υποτεθεί ότι ο ισχυρισμός της ευσταθεί, η δική της προσφορά, υπολογίζοντας ακόμη μικρότερο συνολικό εργατικό κόστος κατά 5.936,06 €, είναι και αυτή που θα έπρεπε να απορριφθεί. Επίσης, υποστηρίζει ότι η δήθεν προκύπτουσα διαφορά των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών της προσφοράς της (5.596,89 € ετησίως) δεν επιφέρει καμία μεταβολή της αρχικής αξιολόγησης και κατάταξης των οικονομικών προσφορών όλων των συμμετεχόντων, αφού η οικονομική προσφορά του πρώτου προσφεύγοντος αλλά και όλων των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό, εξακολουθεί να είναι υψηλότερη της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας (448.910,33 € + 5.596,89 € + 5.596,89 € = 460.104,11 €), ως εκ τούτου ισχυρίζεται ότι η προσφορά της εξακολουθεί να είναι χαμηλότερη του πρώτου προσφεύγοντος κατά 11.015,95 € συνολικά (471.120,00 € - 460.104,11 €). Επί του λόγου αυτού η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι *«Ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος περί υπαγωγής των καθαριστών στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 Ν.4618/2019 (ΦΕΚ Α/89) είναι αβάσιμος και απορριπτέος διότι οι διατάξεις αυτές τυγχάνουν εφαρμογής στον υπολογισμό της αμοιβής των καθαριστών σε χώρους δημόσιας εκπαίδευσης και όχι στις υπηρεσίες του Οργανισμού μας . Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα ετέθη με σαφήνεια στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ της Διακήρυξης το νομικό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο όφειλαν να συνταχθούν και να υποβληθούν οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων φορέων, ουδέποτε εξάλλου προβλήθηκε από οικονομικό φορέα αμφισβήτηση περί της εφαρμογής διαφορετικών διατάξεων.»*.

20. Επειδή με τον τρίτο λόγο της πρώτης προσφυγής που αφορά στην «...», τη δεύτερη παρεμβαίνουσα και τον οικονομικό φορέα «...», ο πρώτος προσφεύγων υποστηρίζει ότι εσφαλμένα υπολογίστηκε το εργατικό κόστος σε ύψος κατώτερο του νομίμου. Ειδικότερα, παραθέτει τα άρ. 18 και 91 του Ν. 4412/2016 και υποστηρίζει ότι είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και τη Διακήρυξη του Διαγωνισμού, συναφώς αναφέρει ότι το πλήρες νόμιμο ωράριο του εργαζομένου ανέρχεται στις 40 ώρες την εβδομάδα και δεν επιτρέπεται στην ατομική σύμβαση εργασίας να καθορίζεται ανώτερο ωράριο απ' αυτό και ότι το νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο εργατοτεχνίτη άνω των 25 ετών ορίσθηκε σε ευρώ 29,62, σύμφωνα με την υποπαρ. ΙΑ.11, άρθρ. πρώτου του ν.4093/2012, σε συνδ. με την ΥΑ 4241/127/2019, το ωρομίσθιο των εργατοτεχνιτών οι οποίοι αμείβονται με ημερομίσθιο, σύμφωνα με το άρθ. 5 παρ. 1 της ΕΓΣΕΕ 1975 που κυρώθηκε με τον ν. 133/1975, εξευρίσκεται διαιρώντας το ποσόν 6 ημερομισθίων δια του αριθμού 40, ήτοι εν προκειμένω ως εξής : 29,62 ευρώ, ΕΠΙ 6 ΔΙΑ 40 = 4,443 ευρώ. Επίσης, παραθέτει την Δ.Α. 39/2004 «Για τους όρους αμοιβής εργασίας των Εργαζομένων στις Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών όλης της χώρας», που κηρύχθηκε υποχρεωτική με την ΥΑ 13129/19.10.2004 (ΦΕΚ Β 1643/5.11.2004), με την οποία καθιερώθηκε το 5νθήμερο –χωρίς μείωση μισθών αποδοχών- για τις αναφερόμενες εκεί κατηγορίες των εργαζομένων και ότι σύμφωνα με το άρθ. 5 «Εφαρμογή θεσμικών όρων Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.» : «Οι θεσμικοί όροι της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. όπως ισχύει αποτελούν μέρος της παρούσας και ισχύουν και για τους μισθωτούς που υπάγονται σ' αυτή.», στο δε άρθρο 2 του α.ν. 539/1945 «Περί χορηγήσεως κανονικών αδειών μετ' αποδοχών», όπως ισχύει, ορίζεται ότι «1.α. Κάθε μισθωτός από την έναρξη της εργασίας του σε υπόχρηνη επιχείρηση και μέχρι τη συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών συνεχούς απασχόλησης, δικαιούται να λάβει ποσοστό της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές κατ' αναλογία με το χρόνο εργασίας που έχει συμπληρώσει στην ίδια υπόχρηνη επιχείρηση. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται με βάση ετήσια άδεια εικοσιπεντάρων(24) εργάσιμων ημερών ή αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας, είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, χωρίς να υπολογίζεται σε αυτές η ημέρα της εβδομάδας κατά την οποία δεν απασχολούνται οι μισθωτοί λόγω του εφαρμοζόμενου συστήματος εργασίας. β. Ο εργοδότης υποχρεούται μέχρι τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού έτους, εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός να χορηγεί σε αυτόν την παραπάνω αναλογία της κανονικής άδειας. Κατά το δεύτερο ημερολογιακό έτος, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει την ετήσια κανονική άδεια με αποδοχές, η οποία αναλογεί στο χρόνο απασχόλησής του στην υπόχρηνη επιχείρηση και

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

υπολογίζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α'. Η άδεια αυτή επαυξάνεται κατά μία (1) εργάσιμη ημέρα για κάθε έτος απασχόλησης επιπλέον του πρώτου μέχρι τις είκοσι έξι (26) εργάσιμες ημέρες ή μέχρι και τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας. Για καθένα από τα επόμενα ημερολογιακά έτη, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει από την 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους, την κανονική ετήσια άδεια με αποδοχές, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο. Η ετήσια άδεια με αποδοχές, καθώς και το επίδομα αδείας, εκτός από τις διατάξεις του νόμου αυτού διέπονται και από τις λοιπές συναφείς διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.».

Από τα ανωτέρω ο πρώτος προσφεύγων υποστηρίζει ότι σε καθεστώς 5ήμερης εργασίας, οι εργαζόμενοι δικαιούνται 20 ημέρες άδειας ετησίως, ενώ σε καθεστώς 6ήμερης εργασίας δικαιούνται 24 ημέρες άδειας ετησίως, κατά δε τις ημέρες άδειας των εργαζομένων, απασχολούνται άλλοι εργαζόμενοι-αντικαταστάτες αυτών που αμείβονται κανονικά για τις ημέρες εργασίας τους, και συνεπώς οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς οφείλουν να συμπεριλάβουν στις προσφορές τους το «κόστος αντικατάστασης», δηλαδή το κόστος για την αμοιβή των αντικαταστατών, που καλύπτουν την κανονική άδεια των εργαζομένων και ότι η νόμιμη εβδομαδιαία εργασία των εργαζομένων που απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ανέρχεται σε 40 ώρες, και όσον αφορά τους καθαριστές απασχολούνται επί πενθήμερο εβδομαδιαίως και με νόμιμο ωράριο 8 ωρών ημερησίως και 40 ωρών εβδομαδιαίως. Επίσης υποστηρίζει ότι η εισαγωγή υποχρεωτικού συστήματος πενθήμερης εργασίας για τους καθαριστές δεν οδήγησε σε μείωση των αποδοχών τους, διότι η έκτη ημέρα θεωρείται πλασματικά χρόνος εργασίας για τον υπολογισμό του εβδομαδιαίου μισθού και του χρόνου υπηρεσίας. Ακόμη, παραθέτει την ΥΑ 19040/81 (βλ. ΔΕΝ 2013 σ. 1495), που εξεδόθη κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 1082/80 (ΔΕΝ 1980 σελ. 969) ως προς τα δώρα εορτών, Πάσχα και Χριστουγέννων και για το επίδομα αδείας την υπ' αρ. Πρωτ. οικ 3392/01/03/05 Εγκύκλιο. Βάσει των ως άνω, ο πρώτος προσφεύγων υποστηρίζει ότι το ελάχιστο νόμιμο κόστος μικτών αποδοχών για μία ώρα απασχόλησης διαμορφώνεται ως ακολούθως: Το ωρομίσθιο για τον εργατοτεχνίτη-καθαριστή: 29,62€ x 6 ημέρες / 40 ώρες/εβδομάδα = 4,443€/ώρα, το δώρο Χριστουγέννων υπολογίζεται ως 25 ημερομίσθια προσαυξημένα κατά

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

0,04166, δηλαδή : $25 \text{ ημερομίσθια} \times 29,62\text{€} \times 1,04166 = 771,325\text{€}$ για έναν εργαζόμενο με ημερήσια απασχόληση 8 ωρών (5 ημέρες ανά εβδομάδα, ήτοι 261 ημέρες ετησίως). Συνεπώς για μία ώρα: $771,325\text{€} / 261 \text{ ημέρες} / 8 \text{ ώρες} = 0,37\text{€/ώρα}$, το δώρο Πάσχα υπολογίζεται ως 15 ημερομίσθια προσαυξημένα κατά 0,04166, δηλαδή: $15 \text{ ημερομίσθια} \times 29,62\text{€} \times 1,04166 = 462,81\text{€}$. Συνεπώς για μία ώρα: $462,81\text{€} / 261 \text{ ημέρες} / 8 \text{ ώρες} = 0,221\text{€/ώρα}$, το επίδομα αδειάς υπολογίζεται ως 13 ημερομίσθια, δηλαδή: $13 \text{ ημερομίσθια} \times 29,62\text{€} = 385,06\text{€}$. Συνεπώς για μία ώρα: $385,06\text{€} / 261 \text{ ημέρες} / 8 \text{ ώρες} = 0,184\text{€/ώρα}$, ο κάθε εργαζόμενος δικαιούται 20 ημέρες αδειάς κατά το πρώτο έτος και 21 ημέρες αδειάς για το δεύτερο έτος. Αντίστοιχα με τον πιο πάνω εργατοτεχνίτη καθαριστή, υπολογίζουμε και το κόστος του αντικαταστάτη για αυτές τις ημέρες. Οι αποδοχές του μαζί με τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα ανέρχονται ανά ώρα σε $(4,443\text{€} + 0,37\text{€} + 0,221\text{€}) / 261 \text{ ημέρες ετησίως} \times 20,5 \text{ ημέρες αντικατάστασης} = 0,395\text{€/ώρα}$, το υποκατάστατο αδειάς του αντικαταστάτη (ήτοι οι αποδοχές, που θα καταβάλλονταν στον αντικαταστάτη εάν ο τελευταίος είχε λάβει την άδεια αναψυχής αυτούσιως) αντιστοιχεί σε 2 ημερομίσθια άρα υπολογίζουμε: $2 \times 4,443\text{€} = 8,886\text{€} / 261 \text{ ημέρες ετησίως} = 0,034\text{€/ώρα}$, επίσης, ο αντικαταστάτης θα λάβει ως προσαύξηση 100% επί των αποδοχών της αδειάς του (αποζημίωση αδειάς) 2 ημερομίσθια, ήτοι $2 \times 4,443\text{€} = 8,886\text{€} / 261 \text{ ημέρες ετησίως} = 0,034\text{€/ώρα}$, άρα, συνολικό κόστος ώρας: $4,443 + 0,37 + 0,221 + 0,184 + 0,395 + 0,034 + 0,034 = 5,68 \text{ ευρώ}$. Ακολούθως, ο πρώτος προσφεύγων παραθέτει χωρία της Διακήρυξης και υποστηρίζει ότι οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν να υπολογίσουν όλα τα επιμέρους κονδύλια του εργατικού κόστους για 60.396 ώρες. Ως προς την «...», ο πρώτος προσφεύγων υποστηρίζει ότι όφειλε να υπολογίζει στην προσφορά της εργατικά κόστη ως εξής: Για τις μικτές αποδοχές: $60.396 \text{ ώρες} \times 4,443\text{€} = 268.339,43\text{€}$. Αντ' αυτού υπολόγισε 268.158,24€, συνεπώς υπολείπεται κατά 181,19€ ετησίως από τις νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων, ήτοι 362,38€ για το σύνολο της διάρκειας της σύμβασης, για το Δώρο Χριστουγέννων: $60.396 \text{ ώρες} \times 0,37\text{€} = 22.346,52\text{€}$. Αντ' αυτού υπολόγισε 22.296,49€, συνεπώς υπολείπεται κατά 50,03€ ετησίως από τις νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων, ήτοι 100,06€ για το σύνολο της διάρκειας της σύμβασης, για το κόστος αντικατάστασης: $60.396 \text{ ώρες} \times 0,463\text{€} = 27.963,35\text{€}$. Αντ' αυτού υπολόγισε 25.952,30€, συνεπώς υπολείπεται κατά 2.011,05€ ετησίως από τις

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων, ήτοι 4.022,10€ για το σύνολο της διάρκειας της σύμβασης. Για τον δε οικονομικό φορέα «...» υποστηρίζει ότι όφειλε να υπολογίσει στην προσφορά του εργατικά κόστη ως εξής: Για το κόστος αντικατάστασης: 60.396 ώρες x 0,463€= 27.963,35€. Αντ' αυτού υπολόγισε 27.666,83€, συνεπώς υπολείπεται 296,52€ ετησίως από τις νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων, ήτοι 593,04€ για το σύνολο της διάρκειας της σύμβασης και για την δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι όφειλε να υπολογίσει στην προσφορά της εργατικά κόστη ως εξής: Για το κόστος αντικατάστασης: 60.396 ώρες x 0,463€= 27.963,35€. Αντ' αυτού υπολόγισε 27.815,86€, συνεπώς υπολείπεται 147,49€ ετησίως από τις νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων, ήτοι 294,98€ για το σύνολο της διάρκειας της σύμβασης. Η δεύτερη προσφεύγουσα με την παρέμβασή της υποστηρίζει ότι όπως προκύπτει από την ανάλυση του κόστους αντικαταστατών αδειας που υπολόγισε στην προσφορά της η ανωτέρω εταιρεία και την οποία ανάλυση παραθέτει στη σελίδα 24 της προδικαστικής της προσφυγής, το ποσό των 0,463 € στο οποίο στηρίζει τον εν λόγω υπολογισμό της προκύπτει από το εξής άθροισμα: 4,443€/ ώρα (ωρομίσθιο) + 0,37€/ώρα (δώρο Χριστουγέννων) + 0,221€/ώρα (δώρο Πάσχα) + 0,034 €/ώρα (υποκατάστατο αδειας αντικαταστάτη) + 0,034 €/ώρα (προσαύξηση 100% επί των αποδοχών αδειας ως αποζημίωση αδειας), δηλαδή έχει υπολογίσει ως αποζημίωση αδειας προσαύξηση 100% επί των αποδοχών αδειας, η οποία υποδηλώνει απαγορευμένη συμφωνία μεταξύ εργοδότη και μισθωτού περί εγκατάλειψης ή παραίτησης του δικαιώματος αδειας, η οποία, όμως, θεωρείται ανύπαρκτη ακόμα και αν προβλέπει αποζημίωση αυτής, καθώς οι διατάξεις του AN539/1945 που καθιερώνει την κανονική άδεια ή άδεια ανάπαυσης ή άδεια αναψυχής, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και αφορούν τόσο την ετήσια άδεια όσο και το επίδομα αδειας είναι αναγκαστικού δικαίου και ως εκ τούτου δεν είναι νόμιμη οποιαδήποτε συμφωνία με την οποία περιορίζονται τα δικαιώματα αυτά των μισθωτών, υποστηρίζει δε ότι όλοι δε οι εργαζόμενοι δικαιούνται ετήσια κανονική άδεια και επίδομα αδειας, καθώς το καθεστώς των αδειών δεν επηρεάζεται από την ισχύ των εκάστοτε συλλογικών συμβάσεων, εκτός εάν σε αυτές προβλέπεται ευνοϊκότερη μεταχείριση. Συναφώς, υποστηρίζει ότι ο πρώτος προσφεύγων δεν αναφέρει κάποιο συγκεκριμένο σφάλμα στην οικονομική της προσφορά και απλώς

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

επικαλείται την μικρή διαφορά σε σχέση με τους δικούς του υπολογισμούς και ότι όπως έχει κριθεί πολλές άλλες φορές από την ΑΕΠΠ (πρβλ. ΑΕΠΠ 1599/2021, 1621/2021) ο τρόπος υπολογισμού του εργατικού κόστους ανάγεται στην επιχειρηματική πολιτική έκαστου διαγωνιζόμενου υπό την προϋπόθεση τήρησης της εργατικής νομοθεσίας και των όρων της διακήρυξης, δεν μπορεί νομίμως να αποκλειστεί προσφορά διαγωνιζόμενου σε περίπτωση που προέβη σε διαφορετικό τρόπο υπολογισμού ως προς τα κονδύλια του εργατικού κόστους από εκείνον που έχει ακολουθήσει άλλος διαγωνιζόμενος, εν συνεχεία δε παραθέτει τους σχετικούς υπολογισμούς της, οι οποίοι στηρίζονται στο άρ. 1 του Α.Ν. 539/45 «Περί χορηγήσεως κανονικών αδειών μετ' αποδοχών», όπως αντικαταστάθηκε με αρ. 1 Ν. 3304/2004 «ΕΤΗΣΙΑ ΑΔΕΙΑ εργαζομένων, επιδότηση ανεργίας, θέματα ΙΚΑ κλπ.», το άρ. 3 παρ. 16 Ν. 4504/1966 «Εργατική νομοθεσία - Ταμεία ασφαλιστικά διάφορα κλπ.», στην προσθήκη στον Κανονισμό Ασφαλίσεως του ΙΚΑ (βλ. Αποφ. Β1/21/6/1488/81 – ΦΕΚ 407, τεύχος Β' της 10-7-81, βλ. και ΔΕΝ 2010, τεύχος 1559, σ. Π85) ορίζεται ότι οι ημέρες ασφαλίσεως τόσο για αμειβόμενους με μηνιαίο μισθό (καθαριστές- καθαρίστριες), όσο και για αμειβόμενους με ημερομίσθιο που δεν απασχολούνται καθ' όλη τη διάρκεια της εβδομάδος αυξάνονται κατά μία μονάδα εφόσον υπήρξε κατά την εβδομάδα (πλήρους) απασχόληση τουλάχιστον τριών ημερών, ενώ όταν παρέχεται εργασία με πλήρες ωράριο επί πέντε ημέρες την εβδομάδα προστίθεται 1 ημέρα ασφαλίσεως (6 ημέρες ασφαλίσεως) και στο άρ. 1 του ν. 1082/1980 και την ΥΑ 19040/1981 (ΦΕΚ Β' 742), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Βάσει των ως άνω, η δεύτερη προσφεύγουσα με την παρέμβασή της υποστηρίζει ότι υπολόγισε - Στους αντικαταστάτες αδειών εργατών αντιστοιχεί αμοιβή 24 ημερομισθίων για το 1ο έτος της σύμβασης και 25,2 ημερομισθίων για το 2ο έτος της σύμβασης, - Σε κάθε μήνα απασχόλησης αντιστοιχούν 2 ημέρες άδειας το έτος και συνεπώς 2 ημερομίσθια ως αποδοχές άδειας και το επίδομα άδειας, το οποίο ισούται με τις αποδοχές άδειας που αντιστοιχούν στις ημέρες της άδειας, - Το κόστος μη ληφθείσας άδειας ή άλλως το κόστος της άδειας των αντικαταστατών εργαζομένων σε άδεια υπολογίζεται με βάση τις ημέρες της άδειας αφαιρουμένων των εργοδοτικών εισφορών, - Αναλογία δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα και αναφέρει ότι η Διακήρυξη του Διαγωνισμού δεν περιλαμβάνει οποιαδήποτε πρόβλεψη ή οδηγία προς τους

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

διαγωνιζόμενους που να δεσμεύει ή να καθοδηγεί τους σχετικούς υπολογισμούς. Ακόμη, υποστηρίζει ότι έχει υπολογίσει στο κόστος των αντικαταστατών εργαζομένων σε άδεια το ποσό των 24.611,04 € για μικτές αποδοχές – Δώρο Χριστουγέννων – Δώρο Πάσχα, το οποίο υπερβαίνει κατά 754,62 ευρώ, το ποσό των 23.856,42 € που έχει υπολογίσει ο πρώτος προσφεύγων για τα ανωτέρω κονδύλια του κόστους αντικαταστατών εργαζομένων σε άδεια, όπως προκύπτει από τον παρατιθέμενο στην παρέμβασή της πίνακα, συνεπώς, υποστηρίζει ότι το ποσό των 147,49 ευρώ ετησίως, κατά το οποίο υπολείπεται το κόστος αντικαταστατών αδειας που έχει υπολογίσει η εταιρεία της σε σχέση με το αντίστοιχο κόστος που έχει υπολογίσει ο πρώτος προσφεύγων οφείλεται στο γεγονός ότι ως εκ περισσού (και μη νόμιμα) υπολόγισε ως αποζημίωση αδειας προσαύξηση 100% επί την αποδοχών αδειας. Επίσης, παραθέτοντας σχετικές διατάξεις, υποστηρίζει ότι αν ο εργαζόμενος δεν λάβει τις δικαιούμενες ημέρες αδειας έως το τέλος του πρώτου τριμήνου του επόμενου ημερολογιακού έτους (σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν. 4808/2021 (ΦΕΚ Α΄ 101/19-06-2021), το οποίο τροποποίησε την παρ. 1 του άρθρου 4 του α.ν. 539/1945, δυνάμει του οποίου προβλεπόταν η λήψη των δικαιούμενων ημερών αδειας προ της λήξεως του εκάστοτε ημερολογιακού έτους, δηλαδή μέχρι 31/12), ο εργοδότης οφείλει να του καταβάλει τις αποδοχές που αντιστοιχούν στις μη ληφθείσες ημέρες αδειας και ότι, εάν η μη χορήγηση της αδειας οφείλεται σε πταίσμα του εργοδότη, αυτός υποχρεούται να καταβάλει τις αποδοχές αυτές προσαυξημένες κατά 100%, η δε προσαύξηση αυτή έχει τον χαρακτήρα αστικής ποινής (βλ. Γ. Λεβέντη/Κ. Παπαδημητρίου, Ατομικό Εργατικό Δίκαιο, 2011, σελ. 600), δεν προκύπτει, δηλαδή, εκ του νόμου η υποχρέωση του εργοδότη να καταβάλει στον εργαζόμενο σε κάθε περίπτωση (αδιακρίτως) τις αποδοχές αδειας προσαυξημένες κατά 100%, επομένως ισχυρίζεται ότι αβάσιμα ο πρώτος προσφεύγων υπολαμβάνει ότι ήταν υποχρεωμένη να υπολογίσει την αποζημίωση μη ληφθείσας αδειας προσαυξημένη κατά 100%, καθώς δεν προκύπτει από κανένα στοιχείο της προσφοράς της υπαιτιότητά της για μη χορήγηση αδειας, ούτε είναι δυνατόν να προκύπτει διότι αφορά μελλοντικά και αβέβαια γεγονότα, ήτοι αφενός ότι κάποιος εργαζόμενος αντικαταστάτη σε άδεια θα υποβάλει αίτημα για χορήγηση αδειας και θα αρνηθεί τη χορήγησή της εντός διμήνου από την παραλαβή του αιτήματος και αφετέρου ότι θα

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

υπάρξει σχετική διαπίστωση της παράβασης από όργανα του Υπουργείου Εργασίας, κατά το άρθρο 5 παρ. 1 εδ. β' του Α.Ν. 539/1945. Τέλος, ισχυρίζεται ότι για τους αντικαταστάτες των εργαζομένων της σε άδεια υπολογίστηκε και αναλογία επιδόματος αδείας, γεγονός που αποδεικνύει ότι η αναγνωρίζει το δικαίωμά τους για λήψη αδείας καθώς συνακόλουθα και για τη λήψη και των αντίστοιχων αποδοχών και ότι όπως έχει κριθεί, δεν αποτελούν, πάντως, λόγο αποκλεισμού τυχόν ελάχιστες και ως εκ τούτου αμελητέες αποκλίσεις, οφειλόμενες αποκλειστικά και κατά τρόπο προφανή στην εκτέλεση μαθηματικών υπολογισμών και όχι σε πραγματικές εκτιμήσεις εργατικού κόστους κάτω του νόμιμου ορίου.

21. Επειδή με τον τέταρτο λόγο της πρώτης προσφυγής που αφορά στις προσφορές της παρεμβαίνουσας και τους συνδιαγωνιζόμενους «...» και «...», ο πρώτος προσφεύγων υποστηρίζει ότι δεν είναι σύμφωνες με τις τεχνικές προδιαγραφές της Διακήρυξης διότι δηλώνουν προϊόντα καθαρισμού που δεν είναι φιλικά προς το περιβάλλον. Ο πρώτος προσφεύγων παραθέτει χωρίο του Παραρτήματος Ι «Τεχνικές Προδιαγραφές- Ειδικό Όροι- Απαιτήσεις», όπου αναφέρεται ότι «5. Τα απορρυπαντικά και τα απολυμαντικά προϊόντα καθαρισμού θα πρέπει να είναι αποτελεσματικά , να έχουν καλή βιοδιασπασιμότητα (φιλικά προς το περιβάλλον) ,» και το άρ. 2.4.3.2 της Διακήρυξης, συναφώς, υποστηρίζει ότι απορρίπτεται ως απαράδεκτη προσφορά διαγωνιζομένου που δεν είναι σύμφωνη με τις τεχνικές προδιαγραφές που θέτει η Διακήρυξη, και άρα σε περίπτωση που τα απορρυπαντικά/απολυμαντικά που δηλώνει δεν είναι φιλικά προς το περιβάλλον και δη δεν έχουν καλή βιοδιασπασιμότητα. Ως προς την παρεμβαίνουσα, ο πρώτος προσφεύγων αναφέρει ότι υποβάλλει το αρχείο «11. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΙΚΩΝ signed», στο οποίο αναφέρονται καθαριστικά που δεν είναι φιλικά προς το περιβάλλον, και δη δεν έχουν καλή βιοδιασπασιμότητα, και ότι ιδίως τέτοιο υλικό είναι το «...», το οποίο δεν πληροί τους ανωτέρω όρους. Ως προς την εταιρία «...» υποστηρίζει ότι υποβάλλει το αρχείο «3α.ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ_10_signed» στο οποίο αναφέρονται καθαριστικά που δεν είναι φιλικά προς το περιβάλλον, και δη δεν έχουν καλή βιοδιασπασιμότητα, και ότι ιδίως τέτοια υλικά είναι το «...» και το «...», τα οποία δεν πληρούν τους

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

ανωτέρω όρους, για τον δε οικονομικό φορέα «...» υποστηρίζει ότι υποβάλλει το αρχείο «43A. PROSPECTUS ΥΛΙΚΩΝ_signed» στο οποίο αναφέρονται καθαριστικά που δεν είναι φιλικά προς το περιβάλλον, και δη δεν έχουν καλή βιοδιασπασιμότητα και ότι ιδίως τέτοιο υλικό είναι το «...», το οποίο δεν πληροί τους ανωτέρω όρους. Η παρεμβαίνουσα με την παρέμβασή της υποστηρίζει ότι υπέβαλε στο φάκελο της τεχνικής της προσφοράς το ηλεκτρονικό αρχείο pdf «11. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΙΚΩΝ signed», στο οποίο περιλαμβάνονται έγγραφα στοιχεία ποιότητας για τα προτεινόμενα υλικά καθαρισμού και απολυμαντικά για την εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου, μεταξύ αυτών, για το προτεινόμενο καθαριστικό για δύσκολους ρύπους, ήτοι για το «...», έχει υποβληθεί το τεχνικό φυλλάδιο του υλικού αυτού στη σελίδα 134 και 135 του ηλεκτρονικού αρχείου, όπου αναγράφεται ότι είναι βιοδιασπώμενο, ακολουθώντας κατά γράμμα τις απαιτήσεις των Οδηγιών της ΕΕ, 73/404/EEC and 73/405/EEC και των τροποποιήσεων τους.

22. Επειδή με τον πέμπτο λόγο της πρώτης προσφυγής που αφορά στην δεύτερη προσφεύγουσα, ο πρώτος προσφεύγων παραθέτει το άρ. 68 του Ν. 3863/2010, σύμφωνα με την οποία ο υπολογισμός στις προσφορές των διαγωνιζομένων ενός εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νομίμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων, αποσκοπεί στην αναλυτική περιγραφή του κόστους παροχής των υπηρεσιών, ούτως ώστε να καθίσταται ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας. Στην προκειμένη περίπτωση, ο πρώτος προσφεύγων υποστηρίζει ότι οι συμμετέχοντες όφειλαν να υπολογίσουν το κόστος των μηχανημάτων- αναλωσίμων- εξοπλισμού και υλικών που αναφέρονται στην παρατιθέμενη στην προσφυγή του διάταξη της Διακήρυξης του Παραρτήματος Ι- ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ –ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ – ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ, για τη δε δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι υπολογίζει αναλώσιμα ύψους 2.088,00€ για το σύνολο του έτους και ότι υπολογίζει ελάχιστο κόστος αναλωσίμων για το σύνολο των 26 κτιρίων που συμπεριλαμβάνονται στη διακήρυξη, αναφέρει δε ως ενδεικτικό παράδειγμα το ...όπου απαιτείται καθαριότητα 504 ημέρες ετησίως και παρόλα αυτά υπολογίζει μόλις 34,85€ κόστος αναλωσίμων ετησίως, επομένως, υποστηρίζει

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

ότι το κόστος αναλωσίμων που δηλώνει είναι ασυνήθιστα χαμηλό, δεν επαρκεί για τα αναλώσιμα που προβλέπονται στην ως άνω διάταξη της Διακήρυξης και άρα η προσφορά της πρέπει να απορριφθεί, άλλως να θεωρηθεί ασυνήθιστα χαμηλή και να κληθεί σε εξηγήσεις. Επί του λόγου αυτού η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο πρώτος προσφεύγων εσφαλμένα λαμβάνει υπόψιν τις ημέρες απασχόλησης που αντιστοιχούν σε κάθε κτηριακή εγκατάσταση για τα δύο έτη της σύμβασης και όχι ετησίως, ενώ το ποσό των 2.088 ευρώ που έχει υπολογίσει η δεύτερη προσφεύγουσα είναι κόστος αναλωσίμων – εξοπλισμού κλπ σε ετήσια βάση και όχι για τη συνολική διάρκεια της σύμβασης, επομένως υποστηρίζει ότι μη νόμιμα ο πρώτος προσφεύγων λαμβάνει ως βάση εξαγωγής της αναλογίας κόστους αναλωσίμων ετησίως ανά κτηριακή εγκατάσταση τις ημέρες και ώρες καθαρισμού που αντιστοιχούν στα δύο (2) έτη της σύμβασης, συναφώς, υποστηρίζει ότι η διαφορά στο ετήσιο κόστος αναλωσίμων που έχει υπολογίσει σε σχέση με το αντίστοιχο ετήσιο κόστος που έχει υπολογίσει ο πρώτος προσφεύγων ανέρχεται μόλις σε 552,00 ευρώ ετησίως, η οποία δικαιολογείται απολύτως με βάση τα μεγέθη των δύο εταιριών, δοθέντος ότι η δεύτερη προσφεύγουσα το έτος 2020 είχε γενικό κύκλο εργασιών 39.509.997,17 € και ειδικό κύκλο εργασιών στον τομέα του καθαρισμού 28.341.554,45 €, ενώ ο πρώτος προσφεύγων για το ίδιο έτος είχε γενικό κύκλο εργασιών 6.787.183,00€ και ειδικό κύκλο εργασιών στον τομέα του καθαρισμού 6.433.080,62 €. Ακόμη, υποστηρίζει ότι η σημαντική διαφορά στο μέγεθος της με το μέγεθος του πρώτου προσφεύγοντα δικαιολογεί απολύτως την απόκλιση κατά μόνο 552,00 ευρώ το έτος του κόστους των αναλωσίμων – εξοπλισμού που υπολόγισε σε σχέση με το αντίστοιχο κόστος που υπολόγισε ο πρώτος προσφεύγων, με αποτέλεσμα το ποσό των 2.088,00 ευρώ ετησίως που υπολόγισε η δεύτερη προσφεύγουσα όχι απλώς να μην παρίσταται ασυνήθιστα χαμηλό, αλλά αντιθέτως να παρίσταται απολύτως εύλογο για το μέγεθός της, το οποίο της επιτρέπει να επιτυγχάνει υψηλές εκπτώσεις από τους προμηθευτές της, όπως κάθε εταιρεία που προμηθεύεται μεγάλες ποσότητες υλικών επί πολλά έτη από συγκεκριμένους προμηθευτές, ειδικότερα υποστηρίζει ότι εντός του 2020 προέβη σε αγορές μεγάλων ποσοτήτων αναλωσίμων από τους προμηθευτές της, έχει λάβει έκπτωση κύκλου εργασιών από τις προμηθεύτριές της εταιρείες και πιστωτικά τιμολόγια

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

που μειώνουν κατά πολύ το κόστος των αναλωσίμων που απαιτούνται για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης, ως προς δε τον εξοπλισμό (μηχανήματα, εργαλεία κ.λπ.) ισχυρίζεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των τεχνικών μέσων που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν από την ίδια, βρίσκονται ήδη σε επάρκεια στη διάθεσή της και είναι καταχωρημένα στο ισοζύγιο παγίων της, στη δε οικονομική της προσφορά ισχυρίζεται ότι έχει υπολογίσει το ετήσιο κόστος απόσβεσης όσων δεν έχουν ήδη αποσβεστεί, ενώ όσον αφορά τον εξοπλισμό που δεν βρίσκεται στην κατοχή της έχει υπολογιστεί το κόστος αγοράς αυτού. Συναφώς, υποστηρίζει ότι με δεδομένο ότι η Διακήρυξη δεν καθορίζει σε κάποια διάταξή της το διοικητικό κόστος που θεωρείται εύλογο, ο προσδιορισμός εύλογου διοικητικού και εργολαβικού κέρδους για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της κάθε συμμετέχουσας επιχείρησης και ότι η δε προσφορά θα πρέπει να ενσωματώνει και ένα εύλογο και όχι μηδαμινό ποσοστό αναλωσίμων, εργολαβικού κέρδους καθώς και τις νόμιμες κρατήσεις, η δε διαφοροποίηση, επ' ωφελεία του προσφέροντος, του τρόπου υπολογισμού του κόστους, ανάγεται στην ευχέρεια που διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι να οργανώνουν κατά τρόπο θεμιτό την επιχειρηματική τους δραστηριότητα για την κάλυψη των απαιτήσεων της διακήρυξης και να διαμορφώνουν κατάλληλα την οικονομική τους προσφορά, ενόψει μάλιστα και της φύσεως του διαγωνισμού, ως διαδικασίας της οποίας η έκβαση εξαρτάται ή επηρεάζεται ουσιωδώς από το ύψος των οικονομικών προσφορών (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 272/2008). Όπως δε επικουρικά αναφέρει ότι ακόμα και αν κριθεί ότι το ύψος του κόστους αναλωσίμων που έχει υπολογίσει είναι ασυνήθιστα χαμηλό, υποστηρίζει ότι τούτο δεν συνεπάγεται αυτόματα την απόρριψη της προσφοράς της, αλλά θα έπρεπε να υποχρεωθεί η αναθέτουσα αρχή να την καλέσει σε υποβολή σχετικών διευκρινίσεων, σύμφωνα με το άρθρο 88 παρ. 1 του ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

23. Επειδή η αναθέτουσα αρχή επί των τρίτου, τέταρτου και πέμπτου λόγου της πρώτης προσφυγής με τις απόψεις της αναφέρει *«Επί των λοιπών της προδικαστικής προσφυγής, ήτοι: • περί εσφαλμένου υπολογισμού του εργατικού κόστους σε ύψος κατώτερο του νομίμου από τους οικονομικούς φορείς 1. ..., 2) ... και 3) ... • περί δήλωσης προϊόντων μη φιλικών προς το*

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

περιβάλλον από τους οικονομικούς φορείς 1. , 2. ... και 3) ...και • περί υποβολής ασυνήθιστα χαμηλής προσφορά από τον οικονομικό φορέα ... επαγόμαστε τα ακόλουθα : η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας & Αξιολόγησης του Αποτελεσμάτων του Διαγωνισμού κατά τις συνεδριάσεις της την 08-0-2022 (αρ. Πρακτικού 1), την 03-03-2022 (αρ. Πρακτικού 2) και την 18-04-2022 προέβη στην αποσφράγιση και αξιολόγηση των προσφορών των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων, τις οποίες ορθώς έκρινε αποδεκτές διότι πληρούσαν όλες τους όρους της Διακήρυξης και στη συνέχεια τις κατέταξε με βάση το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής. Σε κάθε περίπτωση όλες οι προσφορές - συμπεριλαμβανομένης της προσφεύγουσας - κρίθηκαν και αξιολογήθηκαν επί ίσοις όροις, με τρόπο ενιαίο, αμερόληπτο και με προσήλωση στην λεκτική αποτύπωση των όρων της κανονιστικής πράξης στο πλαίσιο της αρχής της τυπικότητας. Κατά συνέπεια η προσφορά του προσωρινού αναδόχου ορθώς έγινε αποδεκτή από το Δ.Σ. της ...σύμφωνα με τους ανωτέρω όρους της Διακήρυξης και τις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Και τούτο διότι είναι σύμφωνη με τα όσα ορίζει η διακήρυξη και συνεπώς η ...(τ...) ως αναθέτουσα αρχή τήρησε την προαναφερόμενη αρχή της τυπικότητας, που διέπει και τον τρόπο συντάξεως, εν γένει, των προσφορών στο πλαίσιο της διαδικασίας διενέργειας των δημοσίων διαγωνισμών και η - οποία, αποβλέπει στην ύπαρξη διαφάνειας κατά τη διεξαγωγή αυτών, στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως των προσφορών και στην ανάγκη ευχερούς συγκρίσεως αυτών μεταξύ τους (ΣΤΕ 279/2008).».

24. Επειδή με τον πρώτο λόγο της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει, όσον αφορά την παρεμβαίνουσα και τους οικονομικούς φορείς «...» και «...», ότι είναι μη νόμιμος ο υπολογισμός των ασφαλιστικών εισφορών για το προσωπικό που θα απασχοληθεί σε ... – ... – ...- ΚΕΚ του ..., ειδικότερα υποστηρίζει ότι, μεταξύ άλλων, στις στη Διακήρυξη εγκαταστάσεις περιλαμβάνονται και Κέντρα Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης Και Κατάρτισης (...), Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας (ΕΠΑ.Σ. ΜΑΘ.), Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (...) και Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) και ότι τόσο κατά τον χρόνο δημοσίευσης της επίμαχης Διακήρυξης

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

(23-12-2021) όσο και κατά τον χρόνο της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών (01-02-2022) βρισκόταν εν ισχύ ο ν. 4756/2020 (ΦΕΚ Α' 235/26-11-2020), στο άρθρο 31 δε προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι οι διατάξεις αυτού ισχύουν μέχρι τις 31.12.2021, έχει δε η ισχύς του παραταθεί έως τις 31.12.2022 δυνάμει του άρθρου 81 του ν. 482...(ΦΕΚ Α' 160). Συναφώς, εκθέτει το άρθρο εικοστό έβδομο του ν. 4618/2019 (ΦΕΚ Α' 89/10-06-2019) και την υπ' αρ. 133260/25-06-2020 Εγκύκλιο του e-ΕΦΚΑ, με αριθμό 28. Ως προς την παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι στην οικονομική προσφορά της στα στοιχεία του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 δηλώνει, μεταξύ άλλων, τα εξής: □ Ύψος προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων: 353.324,38 € □ Ύψος των ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά: 81.335,29 €, από τα οποία προκύπτει ότι το ποσοστό των εργοδοτικών εισφορών που έχει για την σύνταξη της οικονομικής της προσφοράς ανέρχεται σε 23,02 % (= 81.335,29 € / 353.324,38 €) για όλους τους εργαζόμενους μειωμένης απασχόλησης που θα απασχολήσει για τις υπό ανάθεση υπηρεσίες σε όλες τις εγκαταστάσεις της αναθέτουσας αρχής αδιακρίτως, ενώ το συνολικό ποσοστό των εργοδοτικών εισφορών που υποχρεούται να καταβάλλει ο εργοδότης για τους καθαριστές που υπάγονται στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα από την 1η/1/2021 ανέρχεται: α) σε 24,69%, εφόσον οι καθαριστές απασχολούνται με πλήρες ωράριο (40 ώρες εβδομαδιαίως) (κωδικός 105) και β) σε 25,17%, για την περίπτωση μειωμένης απασχόλησης για περισσότερες από 30 και λιγότερες από 40 ώρες εβδομαδιαίως (κωδικός 3133), επομένως υποστηρίζει ότι μη νόμιμα η ανωτέρω εταιρεία υπολόγισε για τους εργαζόμενους μειωμένης (τετράωρης) που θα απασχολούνται για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης στις εγκαταστάσεις των ..., των ... και των ... της Αναθέτουσας Αρχής, τις εργοδοτικές εισφορές τους σε ποσοστό 23,02 %, το οποίο, όμως, αντιστοιχεί σε εργαζόμενους μειωμένης απασχόλησης που δεν υπάγονται στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών, αντί του νομίμου 25,17% το οποίο αντιστοιχεί σε εργαζόμενους μειωμένης απασχόλησης που υπάγονται στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών, βάσει δε των υπολογισμών που παραθέτει στην προσφυγή της υποστηρίζει ότι το εργατικό κόστος που δήλωσε η παρεμβαίνουσα υπολείπεται του νομίμου κατά 5.596,89 €. Ως προς την εταιρία «...», υποστηρίζει ότι στο

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

αρχείο «1.ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ..._... ...» της οικονομικής της προσφοράς δηλώνει, μεταξύ άλλων, τα εξής: □ Ύψος προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων: 344.340,04 € □ Ύψος των ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά: 83.011,06 €, από τα οποία προκύπτει ότι το ποσοστό των εργοδοτικών εισφορών που έχει υπολογίσει για όλους τους εργαζόμενους μειωμένης απασχόλησης που θα απασχολήσει για τις υπό ανάθεση υπηρεσίες σε όλες τις εγκαταστάσεις της Αναθέτουσας Αρχής αδιακρίτως, αν αφαιρέσουμε το ποσό που έχει υπολογίσει για τον ειδικό λογαριασμό παιδικών κατασκηνώσεων (22 εργαζόμενοι x 20 ευρώ = 440 € ετησίως) ανέρχεται σε 23,9795% (= 83.011,06 € – 440 € = 82.571,06 € / 344.340,04 €), ωστόσο ισχυρίζεται ότι μη νόμιμα η εν λόγω εταιρεία υπολόγισε για τους εργαζόμενους μειωμένης (τετράωρης) που θα απασχολούνται για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης στις εγκαταστάσεις των ..., των ... και των ...της Αναθέτουσας Αρχής, τις εργοδοτικές εισφορές τους σε ποσοστό 23,9795 %, αντί του νομίμου 25,17% το οποίο αντιστοιχεί σε εργαζόμενους μειωμένης απασχόλησης που υπάγονται στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών, συνεπώς, βάσει των παρατιθέμενων υπολογισμών στην προσφυγή της, υποστηρίζει ότι το εργατικό κόστος που έχει υπολογίσει η εταιρία «...» υπολείπεται του νομίμου κατά 396,33 €. Αναφορικά με την προσφορά του οικονομικού φορέα «...», υποστηρίζει ότι στο αρχείο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ» της οικονομικής της προσφοράς στα στοιχεία του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 δηλώνει: □ Ύψος προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων: 351.571,23 € □ Ύψος των ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά: 80.931,70 €, από τα οποία προκύπτει ότι το ποσοστό των εργοδοτικών εισφορών που έχει υπολογίσει για την σύνταξη της οικονομικής της προσφοράς ανέρχεται σε 23,02 % (= 80.931,70 € / 351.571,23 €) για όλους τους εργαζόμενους μειωμένης απασχόλησης που θα απασχολήσει για τις υπό ανάθεση υπηρεσίες σε όλες τις εγκαταστάσεις της Αναθέτουσας Αρχής αδιακρίτως, εντούτοις, βάσει και των ως άνω, το εργατικό κόστος που δηλώνει στην προσφορά του υπολείπεται του νομίμου κατά 3.774,14 €. Επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι υπέβαλε

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

οικονομική προσφορά, συμμορφούμενη πλήρως αφενός με την έγγραφη διευκρίνιση των όρων της διακήρυξης, δηλαδή ως προς τον τρόπο υπολογισμού των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών για τον παρόντα διαγωνισμό, ήτοι με βάση την υπ. αρ. 4241/127/30-01-2019 (ΦΕΚ 173B') Απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και την αριθμ. πρωτ. Οικ.7613/395/18-02-2019 Εγκύκλιο της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, διατάξεις του άρθρου 48 του Ν. 4670/2020 (ΦΕΚ 43 Α') καθώς και την επ' αυτού εκδοθείσα ερμηνευτική εγκύκλιο του Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης με αριθμό 147740/08-07-2020 καθώς επίσης και το άρθρο 31 του ν. 4756/2020 (ΦΕΚ 235Α') όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 81 του ν. 4826/7-9-2021 (ΦΕΚ 160Α') που αφορά στην μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη - εργαζόμενου από την 1/1/2021-31/12/2022, αλλά και τη ρητή πρόβλεψη στα άρθρα 4.5 και 6.2 της διακήρυξης για αναπροσαρμογή του δηλωθέντος εργατικού κόστους του αναδόχου σε περίπτωση οιασδήποτε μεταβολής είτε των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων είτε των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών αυτών και αφετέρου με τις διατάξεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας, καθώς οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές των καθαριστών που θα απασχοληθούν στην εκτέλεση υπηρεσιών καθαρισμού χώρων του ... δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας (όπως ..., ..., ..., ...) αντιστοιχούν σε ποσοστό 25,17 % επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων αυτών, όπως προβλέπεται και απαιτείται από το άρθρο 27 του Ν.4618/2019 και υποστηρίζει ότι η δεύτερη προσφεύγουσα προβαίνει σε αυθαίρετους και αναπόδεικτους υπολογισμούς του εργατικού κόστους της προσφοράς της που δεν ανταποκρίνονται στους υπολογισμούς που ακολούθησε για τη σύνταξη και υποβολή της οικονομικής της προσφοράς στον παρόντα διαγωνισμό, σημειώνοντας ότι η επ' ωφελεία μιας διαγωνιζόμενης εταιρείας διαφοροποίηση του τρόπου υπολογισμού του εργατικού κόστους, του διοικητικού κόστους και του εργολαβικού κέρδους ανάγεται περαιτέρω στην ευχέρεια, που διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι να οργανώνουν κατά θεμιτό τρόπο την επιχειρηματική τους δραστηριότητα για την κάλυψη των απαιτήσεων της Διακήρυξης και να διαμορφώνουν νομίμως τις τιμές τους εν όψει και της φύσης του διαγωνισμού ως μειοδοτικού (βλ. ad hoc ΑΕΠΠ 593-594/2021, ΕΑ ΣτΕ 272/2008, ΔΕφΠειρ. 2/2014) και ότι η

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

Αναθέτουσα Αρχή δεν υποχρεούται να εφαρμόσει τον τρόπο υπολογισμού της προσφεύγουσας επιχείρησης αλλά και κυρίως δεν υποχρεούται να προσαρμόσει τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας στις απαιτήσεις της διακήρυξης. Ακόμη, υποστηρίζει ότι έχει υπολογίσει ποσοστό 25,17 % εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών επί των πάσης φύσεως αποδοχών ΜΟΝΟΝ για τους εργαζομένους της που θα απασχοληθούν σε χώρους δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας, δηλαδή σε χώρους ..., ..., ..., ... του ..., το οποίο ισχυρίζεται ότι αποδεικνύεται από την ανάλυση του εργατικού κόστους της προσφοράς της, την οποία παραθέτει στην παρέμβασή της για τις εγκαταστάσεις ... – ... & Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι απαιτείται καθαρισμός, δηλαδή, μεταξύ άλλων, 504 ημέρες συνολικά για τα κτίρια των .../ ... / ΚΕΚ /... του Οργανισμού, εκ των οποίων όμως ημερών για τις 350 ημέρες οι υπηρεσίες καθαρισμού παρέχονται σε όλους τους χώρους των κτιρίων, από το σύνολο των ατόμων που αναγράφονται στις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης, ωστόσο, για 154 ημέρες οι υπηρεσίες καθαρισμού θα πρέπει να παρέχονται από ένα (1) μόνον άτομο καθώς χρησιμοποιούνται μόνο οι χώροι των γραφείων των σχολών, ως εκ τούτου αναφέρει ότι θα απασχολήσει εργαζόμενους – εργατοτεχνίτες αμειβόμενους με το ελάχιστο νόμιμο ωρομίσθιο κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της, ήτοι με 4,44 € ανά ώρα καθαρισμού (29,62 € κατώτατο νόμιμο ημερομίσθιο x 6 ημέρες απασχόλησης την εβδομάδα / 40 ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης), άρα για τα δύο λοιπόν έτη εκτέλεσης της σύμβασης στα ... – ... & ... απαιτούνται συνολικά οι ακόλουθες ώρες καθαρισμού:

α/α	Άτομα	Ημέρες	Ώρες / Ημέρα	Σύνολο Ωρών
Περίοδος Α	8	350	4	11.200
Περίοδος Β	1	154	4	616
ΣΥΝΟΛΟ				11.816

Συνεπώς, υπολογίζει τις μικτές αποδοχές του προσωπικού της για δύο έτη ως εξής: Περίοδος Α: 11.200 ώρες X 4,44 € ωρομίσθιο = 49.728,00 € συνολικά ή

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

24.864,00 € ετησίως Περίοδος B: 616 ώρες X 4,44 € / ώρα = 2.735,04 € ή 1.367,52 € ετησίως Επίδομα Αδείας: Περίοδος A: Για τους εργαζόμενους στην πρώτη περίοδο απασχόλησης 13 ημερομίσθια X 79,69 € συνολικό μικτό ημερομίσθιο = 1.035,97 € ετησίως Περίοδος B: Για τον εργαζόμενο στη δεύτερη περίοδο απασχόλησης 13 ημερομίσθια X 4,44 € μικτό ημερομίσθιο = 57,72 € ετησίως Δώρο Χριστουγέννων & Πάσχα: Περίοδος A: Για τους εργαζόμενους στην πρώτη περίοδο απασχόλησης 40 ημερομίσθια X 79,69 € συνολικό μικτό ημερομίσθιο X 4,166% (προσαύξηση δώρων) = 3.320,40 € ετησίως Περίοδος B: Για τον εργαζόμενο στη δεύτερη περίοδο απασχόλησης 40 ημερομίσθια X 4,44 € μικτό ημερομίσθιο X 4,166% (προσαύξηση δώρων) = 184,99 € ετησίως Κόστος αντικατάστασης εργαζομένων σε κανονική άδεια: Περίοδος A: Για τους αντικαταστάτες των εργαζομένων στην πρώτη περίοδο απασχόλησης (24.864,00 € + 1.035,97 € + 3.320,40 €) / 12 = 2.435,03 € ετησίως Περίοδος B: Για τον αντικαταστάτη του εργαζόμενου στη δεύτερη περίοδο απασχόλησης (1.367,52 € + 57,72 € + 184,99 €) / 12 = 134,19 € ετησίως Άδεια αντικαταστατών: Περίοδος A: Για τους αντικαταστάτες των εργαζομένων στην πρώτη περίοδο απασχόλησης 2.435,03 € / 12 = 202,92 € ετησίως Περίοδος B: Για τον αντικαταστάτη του εργαζόμενου στη δεύτερη περίοδο απασχόλησης 134,19 € / 12 = 11,18 € ετησίως Πάσης Φύσεως Νόμιμες Αποδοχές Εργαζομένων: Περίοδος A: 24.864,00 € + 1.035,97 € + 3.320,40 € + 2435,03 € + 202,92 € = 31.858,32 € ετησίως Περίοδος B: 1.367,52 € + 57,72 € + 184,99 € + 134,19 € + 11,18 € = 1.755,60 € ετησίως Εργοδοτικές Ασφαλιστικές εισφορές: Περίοδος A: 31.858,32 € πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές εργαζομένων ετησίως X 25,17 % ποσοστό εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.4618/2019 = 8.018,74 € ετησίως Περίοδος B: 1.755,60 € πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές εργαζομένου ετησίως X 25,17 % ποσοστό εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.4618/2019 = 441,88 € ετησίως Πρόβλεψη καταβολής τυχόν αποζημιώσεων προσωπικού για έκτακτο λόγο: 407,02 € ετησίως ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ: 31.858,32 € + 8.018,74 € + 1.755,60 € + 441,88 € + 407,02 € = 42,481.56 € ετησίως όπως έχει δηλώσει στο πεδίο 2 του υποβληθέντος πίνακα οικονομικής προσφοράς της για την καθαριότητα των ... & ... του ..., τον ίδιο δε ως άνω τρόπο υπολογισμού υποστηρίζει ότι έχει ακολουθήσει για τα λοιπά πεδία του

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

υποβληθέντος πίνακα οικονομικής προσφοράς της για τους χώρους ..., ..., ..., ... του ..., προσκομίζει δε με την παρέμβασή της πλήρη ανάλυση του τρόπου υπολογισμού του εργατικού κόστους σε αυτά τα κτίρια – εγκαταστάσεις του ..., όπου υποστηρίζει ότι αποδεικνύεται πως έχουν υπολογιστεί εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές σε ποσοστό 25,17 % επί των πάσης φύσεως νομίμων αποδοχών των εργαζομένων της, ισχυριζόμενη ότι η αιτίαση της προσφεύγουσας ερείδεται στην εσφαλμένη και αυθαίρετη προϋπόθεση ότι δήθεν δεν έχει υπολογίσει εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές σε ποσοστό 25,17 % για του εργαζόμενους που θα απασχοληθούν σε χώρους δημόσιας εκπαίδευσης του ..., δεδομένου ότι, στην υποβληθείσα οικονομική της προσφορά και στο δηλωθέν εργατικό κόστος της προσφοράς δηλώνει ότι έχει υπολογιστεί ποσοστό 25,17 % εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών αποκλειστικά και μόνον για τους εργαζόμενους που θα απασχοληθούν σε χώρους δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας, δηλαδή σε χώρους ..., ..., ..., ... του Συναφώς, υποστηρίζει ότι η διαφορά στο συνολικό δηλωθέν ετήσιο εργατικό κόστος της προσφοράς της με το δηλωθέν συνολικό ετήσιο εργατικό κόστος της προσφοράς της δεύτερης προσφεύγουσας έγκειται στον υπολογισμό από την δεύτερη προσφεύγουσα περισσότερων ωρών καθαριότητας από τις απαιτούμενες ώρες στη Διακήρυξη, καθώς για τις 154 ημέρες στα κτίρια των .../.../ΚΕΚ/... της αναθέτουσας αρχής υπολόγισε και δήλωσε παροχή υπηρεσιών καθαρισμού 56 ώρες ημερησίως αν και οι απαιτούμενες ώρες από τη Διακήρυξη είναι 28 ώρες ημερησίως. Υποστηρίζει, επίσης, ότι η προσφεύγουσα εταιρεία βάλλει κατά του εργατικού κόστους της προσφοράς της άνευ εννόμου συμφέροντος, απαραδέκτως και αλυσιτελώς, διότι υποστηρίζει ότι από μία απλή επισκόπηση των υποβληθέντων πινάκων της οικονομικής προσφοράς της αλλά και των υποβληθέντων πινάκων οικονομικής προσφοράς της δεύτερης προσφεύγουσας, διαπιστώνει ότι η παρεμβαίνουσα έχει δηλώσει όμοιο συνολικό εργατικό κόστος σε σύγκριση με το δηλωθέν εργατικό κόστος της δεύτερης προσφεύγουσας, καθώς, όπως υποστηρίζει, έχει υπολογίσει εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές σε ποσοστό 25,17 % επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων της που θα απασχοληθούν σε χώρους του ... δημόσιας εκπαίδευσης (... , ..., ..., ...), όπως διατείνεται ότι έχει υπολογίσει τούτο και η ίδια η δεύτερη προσφεύγουσα, η δε εμφανιζόμενη, εκ πρώτης όψεως, διαφορά 9.919,50 € (444.579,17 € -

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

434.659,67 €) ισχυρίζεται ότι ασφαλώς και δεν οφείλεται σε δήθεν μη υπολογισμό από αυτήν του ποσοστού 25,17 % εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών, αλλά αντιθέτως ο λόγος της εμφανιζόμενης αυτής διαφοράς έγκειται, ως είναι ευχερώς αντιληπτό, σε υπολογισμό από την δεύτερη προσφεύγουσα περισσότερων ωρών καθαριότητας από τις απαιτούμενες ώρες καθαριότητας που ορίζει και απαιτεί η διακήρυξη για τις 154 συνολικά ημέρες καθαριότητας στα κτίρια των ... / ... / ... / ... του Οργανισμού. Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης, για τους παραπάνω χώρους των ... / ... / ... / ... του Οργανισμού απαιτείται καθαρισμός για 504 ημέρες συνολικά, εκ των οποίων για τις 350 ημέρες οι υπηρεσίες καθαρισμού παρέχονται σε όλους τους χώρους των κτιρίων, από το σύνολο των ατόμων. ΟΜΩΣ, για 154 ημέρες (77 ημέρες ανά έτος), οι υπηρεσίες καθαρισμού θα παρέχονται από ένα (1) άτομο (4 ώρες απασχόλησης ημερησίως το άτομο) καθώς χρησιμοποιούνται μόνο οι χώροι των γραφείων των σχολών και ως εκ τούτου οι ημερήσιες ώρες καθαρισμού για τις 154 ημέρες ανέρχονται σε 28 ώρες, ωστόσο η δεύτερη προσφεύγουσα δήλωσε περισσότερες και δη τις διπλάσιες ώρες απασχόλησης ημερησίως, ήτοι 56 αντί 28 ώρες. Επίσης, υποστηρίζει ότι αμφότερες η παρεμβαίνουσα και η δεύτερη προσφεύγουσα έχουν εκκινήσει τον διαφορετικό τρόπο κατάρτισης των οικονομικών της προσφορών στην ίδια οικονομική βάση, ήτοι αμείβοντας όλους τους εργαζόμενούς της με το ελάχιστο νόμιμο ωρομίσθιο για εργατοτεχνίτες – καθαριστές, κατά το χρόνο πάντοτε υποβολής προσφορών στο διαγωνισμό, δηλαδή με 4,44 € ανά ώρα απασχόλησης (29,62 € κατώτατο νόμιμο ημερομίσθιο χ 6 ημέρες απασχόλησης την εβδομάδα / 40 ώρες απασχόλησης εβδομαδιαίως), άρα υποστηρίζει ότι άνευ εννόμου συμφέροντος και απαραδέκτως βάλλει με τον ως άνω ισχυρισμό της κατά του ελαχίστου εργατικού κόστους της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, συμπεριλαμβανομένου των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών, καθότι, ακόμη και αν ήθελε υποτεθεί ότι ο ισχυρισμός της ευσταθεί, η δική της προσφορά, υπολογίζοντας συνολικό εργατικό κόστος ΟΜΟΙΟ με την προσφορά της παρεμβαίνουσας, είναι και αυτή που θα έπρεπε να απορριφθεί. Επίσης, μεταξύ άλλων, υποστηρίζει ότι ακόμη και αν ακολουθούσε τους αυθαίρετους και μη ακριβείς υπολογισμούς της δεύτερης προσφεύγουσας με τον υπό κρίση λόγο της προσφυγής της, προκειμένου να

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

καταλήξουμε δήθεν στο ποσοστό των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών, εφαρμόζοντας τη μέθοδο εξεύρεσης του ποσοστού εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών, κατά τα λεγόμενά της, στην υποβληθείσα οικονομική της προσφορά στο διαγωνισμό, θα διαπιστώναμε ότι η δεύτερη προσφεύγουσα έχει υπολογίσει εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές σε ποσοστό $90.149,86 \text{ €} / 354.429,31 \text{ €} \times 100 = 25,44 \%$ επί των πάσης φύσεως αποδοχών όλων των εργαζομένων της, ήτοι αφενός σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25,17 % και αφετέρου όχι μόνο για τους εργαζόμενους που απασχολούνται σε χώρους δημόσιας εκπαίδευσης, που υποχρεωτικά υπάγονται στον Κ.Β.Α.Ε., αλλά ακόμη και για εργαζόμενους που θα απασχοληθούν σε χώρους γραφείων (π.χ. ...), οι οποίοι αδιαμφισβήτητα δεν υπάγονται στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών.

25. Επειδή με τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση δεύτερης προσφυγής, η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ως προς την εταιρία «...» ότι δεν είναι νόμιμος ο υπολογισμός του κόστους ως προς τις μικτές αποδοχές, η οποία στο αρχείο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» της οικονομικής της προσφοράς δηλώνει σύνολο μισθών 268.158,24 €, υποστηρίζει δε ότι το ωρομίσθιο που υπολογίζει στην οικονομική της προσφορά, όπως φαίνεται από τον ανωτέρω πίνακα ανέρχεται σε 4,44 € το οποίο είναι εσφαλμένο καθώς το κατώτατο ημερομίσθιο ανέρχεται σε 4,443 € (39,62 € *6 ημέρες /40 ώρες την εβδομάδα), επομένως η δεύτερη προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, εάν υπολόγιζε με το σωστό ωρομίσθιο, σύμφωνα με τον παρατιθέμενο πίνακα στην προσφυγή της, θα ανερχόταν το ετήσιο σύνολο σε 268.339,43€. Επίσης, υποστηρίζει ότι η στρογγυλοποίηση του ωρομισθίου στην οποία προέβη η «...» είναι επηρεάζει και τους λοιπούς υπολογισμούς της οικονομικής της προσφοράς και καταλήγει σε μειωμένο εργατικό κόστος.

26. Επειδή με τον τρίτο λόγο η δεύτερη προσφεύγουσα αναφέρει ότι ο πρώτος προσφεύγων έχει υπολογίσει στην οικονομική της προσφορά το ποσό των 960 € ως «διοικητικό κόστος – εποπτεία» το οποίο υποστηρίζει ότι είναι μη νόμιμο διότι σε καμία περίπτωση δεν επαρκεί για να καλύψει το κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, ειδικότερα, αναφέρει ότι σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 3850/2010, οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

καθαρισμού υπάγονται στην Κατηγορία Β ως προς τον σκοπό απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, το δε άρ. 21 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει για την Κατηγορία Β πως για επιχειρήσεις που απασχολούν έως 1.000 εργαζόμενους, όπως ο πρώτος προσφεύγων, απαιτούνται ανά άτομο, ανά έτος, 2,5 ώρες εργασίας τεχνικού ασφαλείας και 0,6 ώρες ιατρού εργασίας, ήτοι 3,1 ώρες συνολικά ανά έτος και για όσες επιχειρήσεις απασχολούν από 1001 έως 5.000 εργαζόμενους, όπως η δεύτερη προσφεύγουσα, απαιτούνται ανά άτομο, ανά έτος 1,5 ώρες εργασίας τεχνικού ασφαλείας και 0,6 ώρες ιατρού εργασίας, ήτοι 2,1 ώρες συνολικά ανά έτος. Επίσης, υποστηρίζει ότι ο αριθμός των εργαζομένων που θα απασχοληθεί στο έργο ανέρχεται σε 73 εργαζόμενους σύμφωνα με την οικονομική της προσφορά και άρα, για την απασχόληση ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, θα πρέπει τουλάχιστον να επιμερισθούν στο νυν διοικητικό κόστος της ανωτέρω εταιρείας που απασχολεί κάτω από 1.001 άτομα ετησίως 43,80 ώρες ετήσια (73 x 0,6 ώρες) εργασίας ιατρού εργασίας και 182,50 € ώρες (73 x 2,5 ώρες) τεχνικού ασφαλείας και συνολικά 226,30 ώρες εργασίας ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, αν δε το κόστος των ωρών αυτών υπολογιστεί με βάση την ελάχιστη τιμή ώρας ενός μισθωτού (6,25 € ευρώ ανά ώρα), ανέρχεται μόνο του τουλάχιστον σε 1.414,38 € ευρώ ετησίως, επομένως το ποσό των 960 ευρώ ετησίως που έχει υπολογίσει στην οικονομικής της προσφορά ο πρώτος προσφεύγων δεν καλύπτει ούτε το κόστος ιατρού εργασίας & τεχνικού ασφαλείας, χωρίς να προσθέσουμε το κόστος ασφαλιστηρίου συμβολαίου, το κόστος εγγυητικής καλής εκτέλεσης κλπ.. Ο πρώτος προσφεύγων με την παρέμβασή του, μεταξύ άλλων, υποστηρίζει ότι αβασίμως ισχυρίζεται η δεύτερη προσφεύγουσα ότι τούτο καθιστά την προσφορά του μη νόμιμη και άνευ ετέρου απορριπτέα, δηλαδή χωρίς να κληθώ προηγουμένως σε παροχή εξηγήσεων, με βάση τη διάταξη του άρθρου 88 Ν. 4412/2016 και ότι αν ήθελε κριθεί ότι το ποσό διοικητικού κόστους που υπολόγισε φαίνεται μη εύλογο και ασυνήθιστα χαμηλό, η αναθέτουσα αρχή θα είχε υποχρέωση βάσει του άρθρου 88 ν. 4412/2016 σε ένα πρώτο στάδιο να τον καλέσει σε παροχή εξηγήσεων και δεν θα νομιμοποιούνταν να απορρίψει άνευ ετέρου την προσφορά του ως απαράδεκτη. Συναφώς, υποστηρίζει ότι το δηλωθέν ποσό των 960,00€ απέχει μακράν του μηδενικού και σε καμία περίπτωση δεν είναι τόσο χαμηλό ώστε να μπορεί να εξομοιωθεί με μηδενικό ή να τίθεται

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

αμφιβολία ως προς τη δυνατότητα εκτέλεσης της σύμβασης, και ορθά η αναθέτουσα αρχή, μετά από μία εκ πρώτης όψεως εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές «φαίνονται» υπερβολικά χαμηλές έκρινε ότι δεν εγείρονται αμφιβολίες ως προς το ύψος του εν λόγω κονδυλίου και ότι συνεπώς δεν όφειλε να ζητήσει διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της οικονομικής προσφοράς του, ακόμη υποστηρίζει ότι το προσωπικό που θα απασχολείται στην προκείμενη σύμβαση δεν θα προσληφθεί αποκλειστικά για το συγκεκριμένο έργο, αλλά θα προκύψει από απορρόφηση προσωπικού που ήδη απασχολείται στην επιχείρησή του, και με αυτό τον γνώμονα διαμόρφωσε την οικονομική προσφορά του, και δη το διοικητικό κόστος, ισχυρίζεται δε ότι ο υπολογισμός της δεύτερης προσφεύγουσα δεν είναι ακριβής, διότι δεν λαμβάνει υπόψη ότι η επιχείρησή του απασχολεί ήδη ένα μεγάλο ποσοστό εργαζομένων στην ευρύτερη περιοχή της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης και ότι ήδη απασχολούνται στο προσωπικό του τουλάχιστον 78 εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης στην περιοχή κάλυψης της επίμαχης διακήρυξης και προτίθεται να αναθέσει την καθαριότητα των χώρων σε τουλάχιστον 50% των εργαζομένων αυτών, συνεπώς $73/2$ άτομα = 36,5, άρα 37 άτομα ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ θα απασχοληθούν από το ήδη υπάρχον προσωπικό της επιχείρησής του και μόνο τα υπόλοιπα άτομα θα αποτελούνται από προσωπικό που θα προσλάβει η επιχείρησή του κατά την υπογραφή της σύμβασης. Για δε το κόστος ιατρού εργασίας, προσκομίζει με την παρέμβασή του σχετική σύμβαση όπου το κόστος είναι 6,00€/ άτομο, το οποίο προκύπτει από τους εξής υπολογισμούς: 108 ώρες εργασίας (βάσει συμφωνητικού) / 0,6 ώρες = 180 άτομα, άρα $1.080,00\text{€} / 180,00\text{€} = 6$ ευρώ ανά άτομο, έτσι, όσον αφορά το ήδη υπάρχον προσωπικό: Εφόσον το προσωπικό αυτό απασχολείται και σε άλλα έργα, συμπεριλάβαμε στο διοικητικό κόστος της συγκεκριμένης σύμβασης μόνο το κόστος εκείνο που επιβαρύνει τη συγκεκριμένη σύμβαση (αναλογικά), άρα, για το ήδη υπάρχον προσωπικό υπολόγισε το κόστος ιατρού εργασίας ως εξής: (6€/2 διότι το κόστος επιμερίζεται αφού το προσωπικό θα εργάζεται σε παραπάνω από 1 έργα) $3\text{€} \times 37$ άτομα = 111,00€, όσον δε αφορά το νέο προσωπικό που θα προσληφθεί για τη συγκεκριμένη σύμβαση, υπολόγισε το κόστος του ιατρού εργασίας ως εξής: $6\text{€} \times 36$ άτομα = 216,00€, ήτοι το συνολικό ετήσιο κόστος ιατρού εργασίας είναι: $111,00\text{€} + 216,00\text{€} = 327,00\text{€}$. Για το δε κόστος τεχνικού

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

ασφαλείας, προσκομίζει με την παρέμβασή της σύμβαση με τον τεχνικό ασφαλείας που συνεργάζεται ύψους 2.500,00€ πλέον ΦΠΑ και αφορά το σύνολο των ωρών που θα παρασχεθούν για το σύνολο εργαζομένων που θα απασχοληθεί στην επιχείρησή του κατά τη διάρκεια του έτους, οπότε υποστηρίζει ότι στο ποσό των 960,00€ που είναι το συνολικό διοικητικό κόστος της προσφοράς του, έχει συμπεριλάβει ένα εύλογο κόστος τεχνικού ασφαλείας, δηλ. αναλογικά ένα ποσοστό από τα 2.500,00 €. Ακόμη, προσκομίζει αναγγελία τεχνικού ασφαλείας που κατατέθηκε στο ΣΕΠΕ και αφορά στη σύμβασή του με τον ...όπου θα απασχοληθούν 9 άτομα και ο συνολικός χρόνος απαιτούμενων επισκέψεων είναι 6 ώρες και 48 λεπτά, ήτοι $6 \text{ ώρες} \times 60 \text{ λεπτά} = 360 \text{ λεπτά} + 48 \text{ λεπτά} = 408 \text{ λεπτά}$ ετησίως για το σύνολο των 9 απασχολούμενων, και άρα $408 \text{ λεπτά} / 9 = 45,33 \text{ λεπτά}$ για κάθε απασχολούμενο, συνεπώς στον εν λόγω διαγωνισμό έχουν υπολογιστεί 45,33 λεπτά $\times 73 \text{ άτομα} = 3.309,09 \text{ λεπτά} / 60 \text{ λεπτά η ώρα} = 55,15 \text{ ώρες}$ ετησίως, αριθμός που απέχει κατά πολύ από τα δηλωθέντα στην προδικαστική προσφυγή της δεύτερης προσφεύγουσας. Ακόμη, υποστηρίζει ότι το δηλωθέν διοικητικό κόστος επαρκεί και για την κάλυψη ασφαλιστηρίου συμβολαίου (το οποίο δεδομένων των πολυάριθμων συμβάσεων είναι επίσης πολύ μικρό, αφού το κόστος υπολογίζεται αναλογικά) και την εγγυητική καλής εκτέλεσης που δηλώνει ότι θα εκδοθεί από την τράπεζα ... και κατόπιν συμφωνίας λόγω του μεγάλου του τζίρου το κόστος επέρχεται σε 30 ευρώ ανά εγγυητική, προς τούτο δε προσκομίζει το αντίστοιχο αποδεικτικό, τέλος υποστηρίζει ότι η αναθέτουσα αρχή είχε την ευχέρεια να ζητήσει διευκρινίσεις σε περίπτωση που θεωρούσε ότι η προσφορά του είναι ασυνήθιστα χαμηλή.

27. Επειδή με τον τέταρτο λόγο της υπό κρίση προσφυγής η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο πρώτος προσφεύγων και ο οικονομικός φορέας «...» δεν υπολόγισαν νόμιμα τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, ειδικότερα, παραθέτει το άρ. 68 του Ν. 3863/2010 και χωρίο του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης και υποστηρίζει ότι ο πρώτος προσφεύγων στο αρχείο της οικονομικής της προσφοράς με τίτλο «2_ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΘΡΟΥ 68_signed.pdf» έχει δηλώσει, μεταξύ άλλων, ότι στους 8 καθαριστές που θα απασχοληθούν στον καθαρισμό των ... – και ..., αντιστοιχούν 491,38 τ.μ. ανά άτομο, όμως, το σύνολο της επιφάνειας των ανωτέρω εγκαταστάσεων

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

ανέρχεται σε 5.451,00 τ.μ. (= 3.931,00 τ.μ. + 1.520,00 τ.μ.), με αποτέλεσμα ο σωστός αριθμός τ.μ. καθαρισμού ανά εργαζόμενο να ανέρχεται σε 681,38 τ.μ., αντί 491,38 τ.μ. που έχει δηλώσει και ότι ο οικονομικός φορέας «...» στο αρχείο της οικονομικής της προσφοράς στο σκέλος με τα στοιχεία του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 έχει δηλώσει, μεταξύ άλλων, ότι στους 6 καθαριστές που θα απασχοληθούν στον καθαρισμό των ... – ... και, αντιστοιχούν 1.246,67 τ.μ. ανά άτομο, όμως, το σύνολο της επιφάνειας των ανωτέρω εγκαταστάσεων ανέρχεται σε 8.514,00 τ.μ. (= 7.477,00 τ.μ. + 1.037,00 τ.μ.), με αποτέλεσμα ο σωστός αριθμός τ.μ. καθαρισμού ανά εργαζόμενο να ανέρχεται σε 1.419,00 τ.μ., αντί 1.246,67 τ.μ. που έχει δηλώσει. Επί του λόγου αυτού ο πρώτος προσφεύγων με την παρέμβασή του υποστηρίζει ότι η ίδια η αναθέτουσα αρχή στη Διακήρυξη του διαγωνισμού, που αποτελεί το ειδικό κανονιστικό πλαίσιο αυτού, δεν καθόρισε με συγκεκριμένο και δεσμευτικό τρόπο τα τ.μ. των χώρων καθαρισμού, αλλά ρητώς αναφέρει ότι η αναγραφή των τετραγωνικών μέτρων είναι «ενδεικτική», συνεπώς, εφόσον η ίδια η αναθέτουσα δεν προσδιορίζει με σαφήνεια τα τ.μ. καθαρισμού, προφανώς ούτε οι διαγωνιζόμενοι ήταν σε θέση να αναγράψουν με ακρίβεια τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο, και άρα το όποιο «σφάλμα» στην κατανομή των τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο δεν αποτελεί νόμιμο λόγο αποκλεισμού συμμετέχοντος από τον διαγωνισμό και ότι δεν είναι νόμιμη η απόρριψη προσφοράς διαγωνιζομένου λόγω εσφαλμένης καταγραφής των τετραγωνικών μέτρων ανά άτομο, εφόσον δεν τίθεται ζήτημα εσφαλμένου υπολογισμού του εργατικού κόστους εκ μέρους του, ιδίως δε εφόσον η προσφορά του πληροί τις απαιτήσεις της Διακήρυξης όσον αφορά τον αριθμό των απασχολούμενων προσώπων και τον ωρών εργασίας. Συναφώς, υποστηρίζει ότι το μοναδικό σφάλμα που του καταλογίζει η προσφεύγουσα στην κατανομή των τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο είναι ότι για τους 8 καθαριστές που θα απασχοληθούν στον καθαρισμό των ... – ΕΠΑ.Σ Μαθητείας και ... αναφέρει ότι αντιστοιχούν 491,38 τ.μ. ανά άτομο, ενώ στην πραγματικότητα αντιστοιχούν 681,38 τ.μ. ανά άτομο, πράγματι, ισχυρίζεται ότι ορθά καταρχήν αναφέρει η δεύτερη προσφεύγουσα ότι στα ... – ... και ... αντιστοιχούν συνολικά 681,38 τ.μ. ανά άτομο, και συγκεκριμένα 491,38 τ.μ. για ... – ... και 190 τ.μ. για το ..., όμως, στη δική του προσφορά από πρόδηλη παραδρομή, δεν μεταφέρθηκε η γραμμή που αντιστοιχεί στο ... , όπου αντιστοιχούν 190,00

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

τ.μ. ανά άτομο, κάτω δε από τον αριθμό 491,38 έπρεπε να αναγραφεί ο αριθμός 190, που αντιστοιχεί στο ... και από παραδρομή δεν αναγράφηκε και ότι η μη αναγραφή των 190 τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο στο ... συνιστά πρόδηλο εκ παραδρομής γραφικό σφάλμα/ επουσιώδη πλημμέλεια, δυνάμενο να διορθωθεί με τη διάταξη του άρθρου 102 παράγραφος 2 του Ν. 4412/2016, άλλωστε ισχυρίζεται ότι τούτο ουδόλως θα συνιστούσε τροποποίηση της προσφοράς του, διότι η τιμή και τα λοιπά στοιχεία αυτής θα παρέμεναν τα ίδια, εξάλλου, ήδη στην προσφορά του δηλώνει τον αριθμό των εργαζομένων στο ... (8) και περαιτέρω στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού ορίζεται ότι τα τ.μ. του ... είναι 1.520, και άρα με μια απλή διαίρεση είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμο ότι τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο για το ... είναι $1.520/8= 190$, και άρα συνολικά για τα ... – ... και ... είναι $491,38 + 190= 681,38$ τ.μ..

28. Επειδή με τον πέμπτο λόγο της δεύτερης προσφυγής η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει για την παρεμβαίνουσα ότι έλαβε χώρα μη νόμιμη παράλειψη δήλωσης του τμήματος που θα εκτελέσει ο υπεργολάβος και μη νόμιμη παράλειψη υποβολής ΕΕΕΣ του υπεργολάβου, ειδικότερα υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα στον φάκελο των δικαιολογητικών κατακύρωσης που υπέβαλε, προσκόμισε το έγγραφο «B.10. ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ signed.pdf» όπου αναφέρει επί λέξει το εξής: «Θα αναθέσουμε στην εταιρεία ... υπό μορφή υπεργολαβίας τμήμα της σύμβασης ίσο με ποσοστό 29,97% του έργου, δηλαδή 38.013 ώρες καθαρισμού την διετία από τις 126.840 συνολικές ώρες», αντίστοιχη, δήλωση είχε κάνει και στο ΕΕΕΣ που είχε υποβάλει ως δικαιολογητικό συμμετοχής και ότι η δήλωση αυτή δεν είναι νόμιμη όχι μόνο διότι το 29,97 % των 126.840 ωρών καθαρισμού δεν αντιστοιχεί σε 38.013 ώρες, αλλά σε 38.013,948 ώρες, αλλά και διότι η περιγραφική δήλωση του τμήματος του έργου που τυχόν θα εκτελεσθεί από υπεργολάβους και την οποία απαιτεί η Διακήρυξη δεν ικανοποιείται από τη δήλωση των ωρών που θα απασχοληθεί το προσωπικό του υπεργολάβου, το δε εν λόγω έργο επιμερίζεται από τη Διακήρυξη σε σαφή τμήματα, δηλαδή σε συγκεκριμένες κτηριακές εγκαταστάσεις οι οποίες εκτείνονται σε μεγάλο εύρος γεωγραφικά, επομένως, τυχόν προσδιορισμός του τμήματος της σύμβασης που θα ανατεθεί σε υπεργολάβο, μπορεί να γίνει με σαφήνεια από τους οικονομικούς φορείς, μόνο με προσδιορισμό των

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

χώρων καθαρισμού που θα αναλάβει ο εκάστοτε υπεργολάβος, καθώς μόνο έτσι θα είναι ευχερώς επαληθεύσιμη από την Αναθέτουσα Αρχή η σχετική δήλωση. Ακόμη υποστηρίζει ότι σε κάθε περίπτωση η δήλωση της παρεμβαίνουσας ότι προτίθεται να αναθέσει υπεργολαβικά στην εταιρεία ...ποσοστό της σύμβασης που ανέρχεται σε 29.97% είναι προδήλως καταχρηστική, δεδομένης και της ασάφειας που προεκτέθηκε, και δεν μπορεί παρά να αποσκοπεί στην αποφυγή της υποβολής ΕΕΕΣ από την πλευρά του υπεργολάβου και του ελέγχου αυτού ως προς τη μη συνδρομή λόγων αποκλεισμού σε βάρος του. Επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει, παραθέτοντας τα άρ. 2.2.8.2 και 2.2.9.2.B.10 της Διακήρυξης ότι δήλωσε νομίμως στο υποβληθέν Ε.Ε.Ε.Σ. την προσφορά της ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα της σύμβασης σε τρίτο οικονομικό φορέα υπό μορφή υπεργολαβίας και συγκεκριμένα παρείχε ορισμένο και σαφή προσδιορισμό του τμήματος και ποσοστού εκτέλεσης του έργου θα αναθέσει στον τρίτο οικονομικό φορέα «...», πιο συγκεκριμένα, υποστηρίζει ότι προσδιόρισε με σαφή τρόπο προς την Αναθέτουσα Αρχή ότι από το σύνολο των 126.840 ωρών καθαριότητας που απαιτούνται για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι και ΙΙ της διακήρυξης, οι 38.013 ώρες καθαρισμού θα πραγματοποιηθούν από τον δηλωθέντα υπεργολάβο με την επωνυμία «...», οι δε συγκεκριμένες 38.013 συνολικές ώρες καθαριότητας που θα εκτελέσει ο προτεινόμενος εξ ημών υπεργολάβος αντιστοιχούν σε ποσοστό 29,969 % και με στρογγυλοποίηση στα 2 δεκαδικά ψηφία στο δηλωθέν ποσοστό των 29,97 %, όπως δηλώθηκε στην υποβληθείσα προσφορά της, υποστηρίζει δε ότι ο ισχυρισμός της δεύτερης προσφεύγουσας ότι δήθεν τυχόν προσδιορισμός του τμήματος της σύμβασης που θα ανατεθεί σε υπεργολάβο, μπορεί να γίνει με σαφήνεια από τους οικονομικούς φορείς, μόνο με προσδιορισμό των χώρων καθαρισμού που θα αναλάβει ο εκάστοτε υπεργολάβος και όχι με βάση τις ώρες, καθώς δήθεν μόνο έτσι θα είναι ευχερώς επαληθεύσιμη από την Αναθέτουσα Αρχή η σχετική δήλωση, είναι απολύτως αυθαίρετος και αβάσιμος, δεδομένου ότι κάτι τέτοιο ουδόλως εδράζεται σε όρο της διακήρυξης, συναφώς υποστηρίζει ότι ισχυρισμός της προσφεύγουσας περί δήθεν καταχρηστικής αυτήν αναθέσεως υπεργολαβίας σε ποσοστό 29,97 % τυγχάνει προδήλως αβάσιμος, ψευδής και συκοφαντικός για αυτήν,

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

δεδομένου ότι και η ίδια η δεύτερη προσφεύγουσα αναθέτει υπεργολαβικά τμήμα του υπό ανάθεση έργου στον ... σε ποσοστό που και αυτό προσεγγίζει το 30,00%, ήτοι σε ποσοστό 28,75%.

29. Επειδή με τον έκτο λόγο της υπό κρίση δεύτερης προσφυγής η δεύτερη προσφεύγουσα παραθέτοντας το άρ. 2.4.3.2 και χωρίο του από 24.02.2022 εγγράφου διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής, υποστηρίζει ότι ο οικονομικός φορέας «...» κατέθεσε το αρχείο 36. «ΥΔ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΡΓΟΥ_signed», στο οποίο αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «...δηλώνω ότι υπεύθυνη του έργου ορίζεται η ...του ... και της ... , κατόχου ΑΦΜ ..., και αναπληρώτριας αυτής ορίζεται η ...του ... και της ..., κατόχου ΑΦΜ ...», ωστόσο, υποστηρίζει ότι το ανωτέρω προσωπικό δεν περιλαμβάνεται στους Πίνακες Προσωπικού ΣΕΠΕ που περιέλαβε στην προσφορά του, ούτε βέβαια το διοικητικό κόστος που έχει δηλώσει στην προσφορά του επαρκεί για την κάλυψη τυχόν κόστους πληρωμής υπεύθυνου έργου με δελτίο παροχής υπηρεσιών ή με άλλον τρόπο, για τον λόγο αυτόν, η ανωτέρω δήλωση δεν είναι νόμιμη και καθιστά την προσφορά του απορριπτέα. Για τη δε εταιρία «...» υποστηρίζει ότι κατέθεσε προς συμμόρφωση με τον ανωτέρω όρο της Διακήρυξης το αρχείο με τίτλο «Υ.Δ. κ. ..._ΤΕΧΝΙΚΗ 2_signed», όπου δηλώνει, μεταξύ άλλων, ότι: «...ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΟΡΙΖΕΤΑΙ Η ΚΑ ...& ΑΝΑΠΗΡΩΤΗΣ Ο ΚΟΣ ...», ενώ περαιτέρω κατέθεσε το βιογραφικό της κ. ..., όπου φαίνεται να είναι συντονίστρια του έργου, από το γεγονός αυτό ισχυρίζεται ότι προκύπτει ασάφεια ως προς την υπεύθυνη έργου, αφού άλλο πρόσωπο ορίζεται με την μία δήλωση και άλλο πρόσωπο φαίνεται να είναι υπεύθυνος έργου μέσω του βιογραφικού που κατατέθηκε.

30. Επειδή επί της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της αναφέρει, αφού παραθέτει το σχετικό ιστορικό «*Η με αρ. ...διακήρυξη του εν λόγω διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο αυτού δεσμεύοντας τόσο την αναθέτουσα αρχή όσο και τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (βλ. Ε.Α. 523/2010, 16/2011). Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) της διακήρυξης, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού*

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

πράξεων (Ολ ΣτΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Επιπρόσθετα σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη διαδικασία των δημοσίων διαγωνισμών οι προσφορές των διαγωνιζομένων πρέπει να τηρούν απολύτως τους υποχρεωτικούς και δεσμευτικούς όρους της διακήρυξης και να βρίσκονται σε συμφωνία με το κανονιστικό περιεχόμενο αυτών. Κατά συνέπεια κάθε παράβαση των σχετικών όρων της διακήρυξης έχει σαν επακόλουθο το απαράδεκτο της υπόψη προσφοράς. Σύμφωνα με τους όρους της υπ' αριθμ. ...Διακήρυξης και συγκεκριμένα : □ Στο κεφάλαιο 2.1.1 της Διακήρυξης - Έγγραφο της σύμβασης ορίζεται ότι : «Τα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας σύναψης είναι τα ακόλουθα: □ η Προκήρυξη της Σύμβασης, όπως αυτή έχει δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης □ η παρούσα Διακήρυξη με τα Παραρτήματά της □ το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης [ΕΕΕΣ] □ οι συμπληρωματικές πληροφορίες που τυχόν παρέχονται στο πλαίσιο της διαδικασίας, ιδίως σχετικά με τις προδιαγραφές και τα σχετικά δικαιολογητικά □ το σχέδιο της σύμβασης με τα Παραρτήματά της □ στο Κεφ. 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά»/ Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών: «Στον (υπό) φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του προσφέροντα. Η Οικονομική Προσφορά υποβάλλεται ηλεκτρονικά επί ποινή απορρίψεως στον (υπό) φάκελο «Οικονομική Προσφορά». Η οικονομική προσφορά, συντάσσεται συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος. Στη συνέχεια το σύστημα παράγει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, σε μορφή .pdf, το οποίο υπογράφεται ψηφιακά και υποβάλλεται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ψηφιακά υπογεγραμμένου ηλεκτρονικού αρχείου πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο pdf . Συμπληρωματικά, ο προσφέρων θα επισυνάψει στον (υπο)φάκελλο “οικονομική προσφορά” ψηφιακά υπογεγραμμένο και το σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο (σύμφωνα με το υπόδειγμα που υπάρχει στο Παράρτημα II της παρούσας διακήρυξης) σε μορφή pdf.] Α.

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

Τιμές Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ και αφορά στο σύνολο των παρεχομένων υπηρεσιών. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα. Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται . Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται i προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σε σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την Αναθέτουσα Αρχή.

□ Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II της Διακήρυξης «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ» αναφέρεται ρητά ότι «Για τη σύνταξη του προϋπολογισμού ελήφθησαν υπόψη η υπ. αρ. 4241/127/30-01-2019 (ΦΕΚ 173B') Απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και οι διατάξεις του άρθρου 48 του Ν. 4670/2020 (ΦΕΚ 43 Α') καθώς και η επ' αυτού εκδοθείσα ερμηνευτική εγκύκλιος του Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης με αριθμό 147740/08-07-2020 καθώς επίσης και το άρθρο 31 του ν. 4756/2021 που αφορά στην μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη-εργαζόμενου από την 1/1/2021 -31/12/2021. Ο προϋπολογισμός αφορά σε παροχή υπηρεσιών τετράωρης απασχόλησης ανά άτομο . Επίσης οι εργάσιμες ημέρες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού για δύο (2) έτη υπολογίστηκαν σε : α) 504 ημέρες για τα κτίρια των ...και των του Οργανισμού. β) 420 ημέρες για τους Βρεφονηπιακούς Σταθμούς γ) 504 ημέρες συνολικά για τα κτίρια των .../ ... / ... /... του Οργανισμού, εκ των οποίων για τις 340 ημέρες οι υπηρεσίες καθαρισμού παρέχονται σε όλους τους χώρους των κτιρίων, από το σύνολο των ατόμων και για 154 ημέρες οι υπηρεσίες καθαρισμού παρέχονται από ένα (1) άτομο καθώς χρησιμοποιούνται μόνο οι χώροι των γραφείων των σχολών». Στο ίδιο Παράρτημα παρατίθεται υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς με επισυναπτόμενο Πίνακα, τον οποίο οφείλουν όλοι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς να συμπληρώσουν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3863/10 ΦΕΚ 115 Α/15-07-10 (Νέο

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις) - Άρθρο 68 (Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών) καθώς επίσης σύμφωνα με τις Διατάξεις του Ν.4144/2013 (ΦΕΚ 88/Α/ 18-4-2013) Αντιμετώπιση της παραβατικότητας στην Κοινωνική Ασφάλιση και στην αγορά εργασίας και λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Πρόνοιας. Η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας & Αξιολόγησης του Αποτελεσμάτων του Διαγωνισμού κατά τις συνεδριάσεις της την 08-0-2022 (αρ. Πρακτικού 1), την 03-03-2022 (αρ. Πρακτικού 2) και την 18-04-2022 προέβη στην αποσφράγιση και αξιολόγηση των προσφορών των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων, τις οποίες ορθώς έκρινε αποδεκτές διότι πληρούσαν όλες τους όρους της Διακήρυξης και στη συνέχεια τις κατέταξε με βάση το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής. Επιπρόσθετα ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος περί υπαγωγής των καθαριστών στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 Ν.4618/2019 (ΦΕΚ Α/89) είναι αβάσιμος και απορριπτέος διότι οι διατάξεις αυτές τυγχάνουν εφαρμογής στον υπολογισμό της αμοιβής των καθαριστών σε χώρους δημόσιας εκπαίδευσης και όχι στις υπηρεσίες του Οργανισμού μας . Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα ετέθη με σαφήνεια στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ της Διακήρυξης το νομικό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο όφειλαν να συνταχθούν και να υποβληθούν οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων φορέων, ουδέποτε εξάλλου προβλήθηκε από οικονομικό φορέα αμφισβήτηση περί της εφαρμογής διαφορετικών διατάξεων. Σε κάθε περίπτωση όλες οι προσφορές - συμπεριλαμβανομένης της προσφεύγουσας - κρίθηκαν και αξιολογήθηκαν επί ίσοις όροις, με τρόπο ενιαίο, αμερόληπτο και με προσήλωση στην λεκτική αποτύπωση των όρων της κανονιστικής πράξης στο πλαίσιο της αρχής της τυπικότητας. Κατά συνέπεια η προσφορά του προσωρινού αναδόχου ορθώς έγινε αποδεκτή από το Δ.Σ. της ...σύμφωνα με τους ανωτέρω όρους της Διακήρυξης και τις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Και τούτο διότι είναι σύμφωνη με τα όσα ορίζει η διακήρυξη και συνεπώς η ...(...) ως αναθέτουσα αρχή τήρησε την προαναφερόμενη αρχή της τυπικότητας, που διέπει και τον τρόπο συντάξεως, εν γένει, των προσφορών στο πλαίσιο της διαδικασίας διενέργειας των δημοσίων διαγωνισμών και η - οποία, αποβλέπει στην ύπαρξη διαφάνειας κατά τη διεξαγωγή αυτών, στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως των προσφορών και στην ανάγκη

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

ευχερούς συγκρίσεως αυτών μεταξύ τους (ΣτΕ 279/2008). Κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως νόμω και ουσία αβάσιμη.».

31. Επειδή, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕλΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως δε παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54).

32. Επειδή, επί του πρώτου λόγου της πρώτης προσφυγής, σύμφωνα με το άρ. 2.4.4 «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» της Διακήρυξης, «...Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.», στο δε άρ. 2.4.6 «Λόγοι απόρριψης προσφορών» προβλέπεται ότι «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία αποκλίνει από απαραίτους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών),... », συναφώς, σύμφωνα με το άρ. 5.1.2 της Διακήρυξης «Τον Ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παράδοση του υλικού στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης..... Με κάθε πληρωμή θα γίνεται η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία παρακράτηση φόρου εισοδήματος αξίας 8% επί του καθαρού ποσού.». Σύμφωνα με το άρ. 68, παρ. 1 του Ν. 3863/2010 «...Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.», στο δε άρ. 95, παρ. 5 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, για παράδοση του υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης». Σύμφωνα με το άρ. 37α, παρ. 1 του ν.δ. 3323/1955, όπως ισχύει, «στ. Δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, κοινωφελή ιδρύματα, οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, δημόσιες επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου γενικά, κατά την προμήθεια κάθε είδους αγαθών ή παροχής υπηρεσιών από επιχειρήσεις, υποχρεούνται όπως, κατά

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

την καταβολή ή την έκδοση της σχετικής εντολής πληρωμής της αξίας αυτών, παρακρατούν φόρο εισοδήματος, ο οποίος υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των αγαθών ή υπηρεσιών με συντελεστή ως ακολούθως: αα) ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) για τα υγρά καύσιμα, ββ) ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) για τα λοιπά αγαθά και γγ) ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%) για την παροχή υπηρεσιών.»», συναφώς, στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 4172/2013, ΦΕΚ Α' 167 23.07.2013, «Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις») ορίζεται ότι «Οι φορείς γενικής κυβέρνησης εκτός από τις κεφαλαιουχικές εταιρείες κατά την προμήθεια κάθε είδους αγαθών ή υπηρεσιών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, υποχρεούνται, κατά την καταβολή ή την έκδοση της σχετικής εντολής πληρωμής της αξίας αυτών, να παρακρατούν φόρο εισοδήματος, ο οποίος υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των αγαθών ή υπηρεσιών με συντελεστή ως ακολούθως: αα) ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) για τα υγρά καύσιμα και τα προϊόντα καπνοβιομηχανίας, ββ) ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) για τα λοιπά αγαθά και γγ) ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%) για την παροχή υπηρεσιών.»». Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι στην προσφερόμενη τιμή, εκτός από τις υπέρ του Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις, περιλαμβάνεται και κάθε άλλη, κατά την κείμενη νομοθεσία, επιβάρυνση (πλην ΦΠΑ) για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης, ως τέτοια δε νοείται και η παρακράτηση φόρου εισοδήματος κατ'άρ. 64, παρ. 2 του Ν. 4172/2013 (πρβλ. ΣτΕ 563/2008, ΔΕφΠειραιά Α66/2022, σκ. 11, ΔΕφΑθηνών Α1821/2021, σκ. 11, ΔΕφΚομοτηνής Ν1/2021, σκ. 12, ΔΕφΘεσσαλονίκης 93/2020, 17/2020, 26/2019). Ακόμα δε και εάν δεν προβλέπεται σαφώς και διακριτώς στη Διακήρυξη, όπως εν προκειμένω, ότι συμπεριλαμβάνεται στην προσφερόμενη τιμή και η παρακράτηση φόρου 8%, εντούτοις αυτή σε κάθε περίπτωση, ως επιβάρυνση για την παροχή των υπηρεσιών, συμπεριλαμβάνεται στην έννοια της «κάθε άλλη(ς) επιβάρυνση(ς)», όπως τούτο σαφώς και ρητώς ορίζεται στο άρ. 2.4.4 της Διακήρυξης. Η υποχρέωση αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση με αδιαμφισβήτητο και αδιάβλητο τρόπο της αντικειμενικότητας στην ανάθεση της σύμβασης, υπαγορεύεται δε από την ανάγκη κάθε ενδεχόμενης ασάφειας κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών, τυχόν ύπαρξη της οποίας

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

οδηγεί σε απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης, ως αντιβαίνουσας στο κανονιστικό πλαίσιο της Διακήρυξης. Η, σε αντίθετη περίπτωση, μη συμπερίληψη της εν λόγω παρακράτησης στην οικονομική προσφορά των υποψηφίων, θα ερχόταν σε αντίθεση με τις θεμελιώδεις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, καθότι η αξιολόγηση από πλευράς της αναθέτουσας αρχής θα λάμβανε χώρα επί μη συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. Η δε φύση της ως φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου δεν αναιρεί την υποχρέωση του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό να συμπεριλάβει τη συγκεκριμένη επιβάρυνση στην οικονομική προσφορά του, η οποία (ενν. υποχρέωση) αποσκοπεί στη διασφάλιση με αδιαμφισβήτητο και αδιάβλητο τρόπο της αντικειμενικότητας στην ανάθεση των υπηρεσιών και υπαγορεύεται προφανώς από την ανάγκη εξάλειψης κάθε ενδεχόμενης ασάφειας κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών (βλ. ΔΕφΛάρισας Ν11/2022, σκ. 6, ΔΕφΠειραιά Α66/2022, σκ. 11). Από δε την οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας (βλ. αρχείο με τίτλο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ-signed.pdf») συνάγεται ότι δεν συμπεριέλαβε στην οικονομική προσφορά της την παρακράτηση φόρου ποσοστού 8%, το οποίο εξάλλου ουδόλως αμφισβητεί με την παρέμβασή της, γεγονός το οποίο καθιστά την προσφορά της απορριπτέα, μη δυνάμενη να συμπληρωθεί εκ των υστέρων, καθότι τούτο θα συνιστούσε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση προσφοράς, κατά ευθεία παράβαση του άρ. 102 του Ν. 4412/2016. Επομένως, ο πρώτος λόγος της πρώτης προσφυγής γίνεται δεκτός ως βάσιμος.

33. Επειδή, επί του δεύτερου λόγου της υπό κρίση πρώτης προσφυγής, σύμφωνα με το άρ. 27 του Ν. 4618/2019 *«Από την πρώτη του επομένου μηνός από το μήνα δημοσίευσης του παρόντος νόμου τα απασχολούμενα πρόσωπα με την καθαριότητα των χώρων της δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας, υπαγόμενα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. σύμφωνα με τη νομοθεσία του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ασφαλίζονται κατά τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Βαρένων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ωρών της ημερήσιας απασχόλησής τους. Ο αντίστοιχος χρόνος ασφάλισής τους υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ανάλογα με τις ώρες απασχόλησης που πραγματοποιούν*

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

σε ημερήσια βάση.», στη δε Εγκύκλιο 28 του ΕΦΚΑ αναφέρεται ότι «Σύμφωνα με τη νέα διάταξη, οι καθαριστές και καθαρίστριες των χώρων της δημόσιας εκπαίδευσης, οποιασδήποτε βαθμίδας, από 1/7/2019 υπάγονται στις διατάξεις του εν ισχύ Κανονισμού Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών ανεξάρτητα από τον αριθμό των ωρών της ημερήσιας απασχόλησης τους.». Συναφώς, στο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «Για τη σύνταξη του προϋπολογισμού ελήφθησαν υπόψη η υπ. αρ. 4241/127/30-01-2019 (ΦΕΚ 173Β') Απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και οι διατάξεις του άρθρου 48 του Ν. 4670/2020 (ΦΕΚ 43 Α') καθώς και η επ' αυτού εκδοθείσα ερμηνευτική εγκύκλιος του Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης με αριθμό 147740/08-07-2020 καθώς επίσης και το άρθρο 31 του ν. 475...που αφορά στην μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη-εργαζόμενου από την 1/1/2021 -31/12/2021. Ο προϋπολογισμός αφορά σε παροχή υπηρεσιών τετράωρης απασχόλησης ανά άτομο.». Στο δε υπ' αρ. πρωτ. 11704/24.01.2022 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής με θέμα «Διευκρινήσεις σχετικά με την ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ για την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας των κτιρίων των Υπηρεσιών αρμοδιότητας της Διοίκησης του ... για δύο (2) έτη με δυνατότητα παράτασης έως δώδεκα (12) μήνες ΑΣ : ...» που, εφόσον δεν αμφισβητήθηκαν, εντάχθηκαν στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της Διακήρυξης, στους οποίους αναφέρονται (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕφαθ (αναστ.) 451/2014, 437/2013, βλ. και ΑΕΠΠ 1057/2020, 643/2020) «4. Αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού των αναλογουσών Ασφαλιστικών Εισφορών σας διευκρινίζουμε τα εξής : Για τη σύνταξη του προϋπολογισμού ελήφθησαν υπόψη η υπ. αρ.4241/127/30-01-2019 (ΦΕΚ 173Β') Απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και την αριθμ. πρωτ. Οικ.7613/395/18-02-2019 Εγκύκλιο της Υπουργού Εργασίας , Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, διατάξεις του άρθρου 48 του Ν. 4670/2020 (ΦΕΚ 43 Α') καθώς και η επ' αυτού εκδοθείσα ερμηνευτική εγκύκλιος του Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης με αριθμό 147740/08-07-2020 καθώς επίσης και το άρθρο 31 του ν. 4756/2020 (ΦΕΚ 235Α') όπως

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 81 του ν. 4826/7-9-2021 (ΦΕΚ 160Α') που αφορά στην μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη- εργαζόμενου από την 1/1/2021 -31/12/2022.». Στο συμβατικό αντικείμενο, όπως στη Διακήρυξη ρητά αναφέρεται, περιλαμβάνονται «α. Κτίρια των ... - - ...-... του Οργανισμού ... β. Κτίρια των του Οργανισμού» (βλ. Παράρτημα II: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ), δηλαδή περιλαμβάνονται χώροι δημόσιας εκπαίδευσης όπου το απασχοληθσόμενο προσωπικό θα απασχολείται, επομένως, βασίμως ο πρώτος προσφεύγων υποστηρίζει ότι θα έπρεπε να είχαν υπολογισθεί ασφαλιστικές εισφορές για βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Ο δε ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής περί της παράθεσης στο Παράρτημα II της Διακήρυξης του νομικού πλαισίου των οικονομικών προσφορών αλυσιτελώς προβάλλεται, καθότι αυτός αφορούσε στον κατώτατο μισθό και στο κατώτατο ημερομίσθιο, ως επίσης και στην προβλεπόμενη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, εντούτοις, ουδόλως υπήρξε ρητή πρόβλεψη περί των ασφαλιστικών εισφορών, ήτοι εάν αυτές πρέπει να υπολογιστούν για βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα ή όχι, ουδόλως δε από τον πρώτο προσφεύγοντα αμφισβητείται ούτε ο υπολογισθείς κατώτατος μισθός και το κατώτατο ημερομίσθιο, ούτε οι μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές, αλλά η φύση αυτών. Οι δε ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας ότι υπέβαλε οικονομική προσφορά συμμορφούμενη πλήρως με τον τρόπο υπολογισμού, όπως αυτός παρατέθηκε στις ως άνω διευκρινίσεις, ήτοι με βάση την υπ. αρ. 4241/127/30-01-2019 (ΦΕΚ 173B') Απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και την αριθμ. πρωτ. Οικ.7613/395/18-02-2019 Εγκύκλιο της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, διατάξεις του άρθρου 48 του Ν. 4670/2020 (ΦΕΚ 43 Α') καθώς και την επ' αυτού εκδοθείσα ερμηνευτική εγκύκλιο του Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης με αριθμό 147740/08-07-2020 καθώς επίσης και το άρθρο 31 του ν. 4756/2020 (ΦΕΚ 235 Α') όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 81 του ν. 4826/7-9-2021 (ΦΕΚ 160 Α') που αφορά στην μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη-εργαζόμενου από την 1/1/2021-31/12/2022, αλλά και τη ρητή πρόβλεψη στα άρθρα 4.5 και 6.2 της διακήρυξης για αναπροσαρμογή του δηλωθέντος εργατικού κόστους του αναδόχου σε περίπτωση οιασδήποτε μεταβολής είτε των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων είτε των εργοδοτικών

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

ασφαλιστικών εισφορών αυτών και αφετέρου με τις διατάξεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας, καθώς οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές των καθαριστών που θα απασχοληθούν στην εκτέλεση υπηρεσιών καθαρισμού χώρων του ... δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας αντιστοιχούν σε ποσοστό 25,17 % επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων αυτών, όπως προβλέπεται από το άρ. 27 του Ν. 4618/2019 απορρίπτονται ως αόριστοι. Τούτο διότι, ενώ υποστηρίζει ότι έχει υποβάλει προσφορά υπολογίζοντας ασφαλιστικές εισφορές ύψους 25,17%, που αντιστοιχούν στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, εντούτοις ουδόλως παραθέτει τον υπολογισμό στον οποίο προέβη, ει μη μόνον αρκείται στην αναφορά ότι ο πρώτος προσφεύγων *«προβαίνει σε αυθαίρετους και αναπόδεικτους υπολογισμούς του εργατικού κόστους της προσφοράς μας που ΟΥΔΟΛΩΣ ανταποκρίνονται στους υπολογισμούς που ακολούθησε η εταιρεία μας για τη σύνταξη και υποβολή της οικονομικής μας προσφοράς στον παρόντα διαγωνισμό»*. Εντούτοις, η προσφορά της δεν καθίσταται άνευ ετέρου απορριπτέα, αλλά η αναθέτουσα αρχή οφείλει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 102 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρ. 42 του Ν. 4782/2021, όπως διευκρινίζει εάν στην προσφερόμενη τιμή της έχει συμπεριλάβει το ως άνω ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών, ως όφειλε, κατά τα ανωτέρω. Συναφώς, οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας ότι ο πρώτος προσφεύγων βάλλει άνευ εννόμου συμφέροντος, απαραδέκτως και αλυσιτελώς κατά της προσφοράς της απορρίπτεται ως απαράδεκτος, διότι οι σχετικοί ισχυρισμοί έπρεπε να προβληθούν με αυτοτελή προδικαστική προσφυγή, καθότι, με την παρέμβαση, δεν επιτρέπεται να μεταβληθεί το αντικείμενο της διαφοράς, όπως αυτό καθορίστηκε με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή (βλ. Δ. Ράικο, σε Δ. Ράικο, Ε. Βλάχου, Ε. Σαββίδη, Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016 Ερμηνεία κατ' άρθρο Σχετικές διατάξεις – Νομολογία, Τόμος Ι, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα- Θεσσαλονίκη, 2018, σελ. 1192, Δ. Ράικο, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Γ' Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα- Θεσσαλονίκη, 2019, σελ. 788), δοθέντος ότι η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται με την παρέμβασή της ότι *«η δική της προσφορά, υπολογίζοντας ακόμη μικρότερο συνολικό εργατικό κόστος ΚΑΤΑ 5.936,06 €, είναι και αυτή που θα έπρεπε να απορριφθεί»*. Επομένως, ο δεύτερος λόγος ως προς την παρεμβαίνουσα πρέπει να γίνει δεκτός κατά το σκέλος που η

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

αναθέτουσα αρχή έσφαλε, κάνοντας αποδεκτή την οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας, και δεν προέβη σε κλήση προς διευκρίνιση ως προς τον υπολογισμό της οικονομικής προσφοράς της, ειδικότερα εάν σε αυτήν υπολογίστηκε, κατά τα ως άνω, το ποσοστό των ασφαλιστικών εισφορών των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών. Αναφορικά με τον δεύτερο λόγο της πρώτης προσφυγής που αφορά στις προσφορές των «...» και «...», όπως κρίθηκε στη σκ. 4, αυτός απορρίπτεται ως απαράδεκτος, ήτοι προβαλλόμενος ως άνευ εννόμου συμφέροντος.

34. Επειδή, επί του τρίτου λόγου της πρώτης προσφυγής που αφορά στη δεύτερη προσφεύγουσα, σύμφωνα με το άρ. 1.7 «Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης» της Διακήρυξης, «Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι: α) θα τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους...», στο δε Παράρτημα IV- Φύλλο Συμμόρφωσης – Ειδικό Όροι ορίζεται στο σημ. 9 ως προς το προσωπικό «Ο ανάδοχος υποχρεούται στην απαρέγκλιτη τήρηση της εκάστοτε ισχύουσας εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και νομοθεσίας περί πρόληψης επαγγελματικού κινδύνου (Ν.3850/2010), αναφορικά με την παροχή εργασίας του προσωπικού του, ιδίως δε ως προς την καταβολή των αποδοχών, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες των προβλεπόμενων από την οικεία κλαδική Σ.Σ.Ε. στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι, την τήρηση του νόμιμου ωραρίου, των όρων υγιεινής και ασφάλειας κλπ. Παράβαση της υποχρέωσης αυτής δίνει το δικαίωμα στην Υπηρεσία για μονομερή καταγγελία της σύμβασης και κήρυξη του αναδόχου ως εκπτώτου.» σύμφωνα δε με το άρ. 18 του Ν. 4412/2016 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», «2. Κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'». Από το συνδυασμό των διατάξεων του Ν. 4412/2016 και της Διακήρυξης συνάγεται ότι είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία και την οικεία Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ή στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 313/2015, 441/2014, 328,198, 187/2013 κ.ά.), που, κατ' απαίτηση της Διακήρυξης και με βάση σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα θα απασχοληθεί κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Απαράδεκτη, εξάλλου, είναι και οικονομική προσφορά η οποία περιλαμβάνει εργατικό κόστος που δεν αναλύεται επαρκώς, ήτοι κατά τρόπο που να καθιστά ευχερή τον έλεγχο των στοιχείων που λήφθηκαν υπόψη για τον προσδιορισμό του και τη διάγνωση του τρόπου εξαγωγής του σχετικού ποσού. Περαιτέρω, ωστόσο, κατά την επίσης πιθανολογούμενη έννοια των παραπάνω διατάξεων, η απαιτούμενη ανάλυση του δηλωθέντος εργατικού κόστους αποσκοπεί στη διακρίβωση, ότι, κατά τον υπολογισμό του, δεν λήφθηκαν υπόψη στοιχεία που προσκρούουν στους όρους της Διακήρυξης και στην επαλήθευση της νομιμότητας της οικονομικής προσφοράς, με τη διασφάλιση ότι δεν παραβιάστηκαν διατάξεις της κείμενης εργατικής νομοθεσίας, κατά τρόπο που πλήττει τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζόμενων, και με περαιτέρω συνέπεια υπολογισμό εργατικού κόστους κατώτερου του νόμιμου ελάχιστου εργατικού κόστους - που αποτελεί και το προέχον κριτήριο αποδοχής της οικονομικής προσφοράς (βλ. και ΔΕφΘεσσαλονίκης Ν170/2020, σκ. 16). Έχει κριθεί ότι η επ' ωφελεία μιας διαγωνιζόμενης εταιρίας διαφοροποίηση του τρόπου υπολογισμού του εργατικού κόστους, του διοικητικού κόστους και του εργολαβικού κέρδους ανάγεται περαιτέρω στην ευχέρεια που διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι να οργανώνουν κατά θεμιτό τρόπο την επιχειρηματική τους

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

δραστηριότητα για την κάλυψη των απαιτήσεων της Διακήρυξης και να διαμορφώνουν νομίμως τις τιμές τους εν όψει και της φύσης του διαγωνισμού ως μειοδοτικού (βλ. ad hoc ΕΑ ΣτΕ 272/2008, ΔΕφΠειρ. 2/2014). Η δεύτερη προσφεύγουσα με την προσφορά της υπολογίζει το κόστος αντικατάστασης υπαλλήλων σε άδεια σε ετήσιο σύνολο 27.815,86 και σε μηνιαίο 2.317,99 (βλ. αρχείο με τίτλο «1_Οικονομική Προσφορά.pdf» εντός του φακέλου «Οικονομική.7z»), στη δε παρέμβασή της παραθέτει τον υπολογισμό του κόστους αντικαταστατών αδείας ως εξής: «*ΜΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ 1ο έτος σύμβασης Διαιρούμε το μηνιαίο σύνολο μικτών αποδοχών με τις 26 ημέρες και πολλαπλασιάζουμε τις 20 αναλογούσες ημέρες άδειας το έτος x 1,2 (=6/5 για τον υπολογισμό και της 6ης ημέρας επί 5νθημέρου, δηλαδή 24 ημερομίσθια για το 1ο έτος της σύμβασης) 2ο έτος σύμβασης Διαιρούμε το μηνιαίο σύνολο μικτών αποδοχών με τις 26 ημέρες και πολλαπλασιάζουμε τις 21 αναλογούσες ημέρες το έτος x 1,2 (=6/5 για τον υπολογισμό και της 6ης ημέρας επί 5νθημέρου, δηλαδή 25,2 ημερομίσθια για το 2ο έτος της σύμβασης) Το σύνολο των μικτών αποδοχών το διαιρούμε δια 2 για να γίνει αναγωγή στο έτος 21.912,82 € ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΔΕΙΑΣ Διαιρούμε το μηνιαίο σύνολο μικτών αποδοχών με τις 26 ημέρες και πολλαπλασιάζουμε με τις 2 αναλογούσες ημέρες το έτος 1.781,53 € ΜΗ ΛΗΦΘΕΙΣΑ ΑΔΕΙΑ Διαιρούμε το μηνιαίο σύνολο μικτών αποδοχών με τις 26 ημέρες και πολλαπλασιάζουμε τις 2 αναλογούσες ημέρες το έτος και αφαιρούμε τις εργοδοτικές εισφορές (25,17%) . 1.423,29 € ΔΩΡΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ Διαιρούμε το μηνιαίο σύνολο μικτών αποδοχών με τις 26 ημέρες και πολλαπλασιάζουμε τις 2 περίπου αναλογούσες ημέρες το έτος (2/19*17,33). Στο γινόμενο προσθέτουμε 4,167% (= 0,5/12) για αναλογία του επιδόματος αδείας. ΔΩΡΟ ΠΑΣΧΑ Διαιρούμε το μηνιαίο σύνολο μικτών αποδοχών με τις 26 ημέρες και πολλαπλασιάζουμε την 1 περίπου αναλογούσα ημέρα το έτος (1/8*8,67). Στο γινόμενο προσθέτουμε 4,167% (= 0,5/12) για αναλογία του επιδόματος αδείας. 1.005,58 € ΣΥΝΟΛΟ 27.815,86 €». Ο πρώτος προσφεύγων με την προσφυγή του, μεταξύ άλλων, υποστηρίζει ότι «ο αντικαταστάτης θα λάβει ως προσαύξηση 100% επί των αποδοχών της αδείας του (αποζημίωση αδείας) 2 ημερομίσθια, ήτοι 2 x 4,443€ = 8,886€ / 261 ημέρες ετησίως = 0,034€/ώρα». Εντούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 του ΑΝ 539/1945, όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 3 του ΝΔ 3755/1957, προσαύξηση των αποδοχών τούτων κατά 100% (δηλαδή τις*

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

αποδοχές άδειας στο διπλάσιο) λαμβάνει ο μισθωτός στην περίπτωση που ο εργοδότης που αρνήθηκε να χορηγήσει τη νόμιμη κατ' έτος άδειά του υποχρεούται, μόλις λήξει το έτος κατά το οποίο ο μισθωτός δικαιούται την άδεια (ΑΠ 1554/1997, ΔΕΝ τόμος 1998 σελ. 682, ΕΕργΔ τόμος 1999 σελ. 634), δηλαδή ουδόλως η δεύτερη προσφεύγουσα όφειλε να υπολογίσει αποζημίωση άδειας σε ποσοστό 100%, συνεπώς ο κατά τα ως άνω τρόπος υπολογισμού του σχετικού κονδυλίου είναι αποδεκτός, ουδόλως δε η προσφορά της καθίσταται απορριπτέα για το λόγο ότι ο τρόπος υπολογισμού της διαφέρει εκείνου του πρώτου προσφεύγοντος. Επομένως, ο τρίτος λόγος απορρίπτεται ως αβάσιμος, ως προς την προσφορά της δεύτερης προσφεύγουσας. Αναφορικά με τον τρίτο λόγο της πρώτης προσφυγής που αφορά στις προσφορές των «...» και «...», όπως κρίθηκε στη σκ. 4, αυτός απορρίπτεται ως απαράδεκτος, ήτοι προβαλλόμενος ως άνευ εννόμου συμφέροντος.

35. Επειδή επί του τέταρτου λόγου της πρώτης προσφυγής που αφορά στην προσφορά της παρεμβαίνουσας, σύμφωνα με το άρ. 2.4.3.2 «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» της Διακήρυξης, «...*Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί με το κεφάλαιο “Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος της παρούσας Διακήρυξης...*», στο δε Παράρτημα Ι- Τεχνικές Προδιαγραφές- Ειδικοί Όροι- Απαιτήσεις της Διακήρυξης προβλέπεται «Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ- ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ... Ι . Ως προς τον εξοπλισμό , τα μηχανήματα και τα υλικά καθαρισμού ... 5. Τα απορρυπαντικά και τα απολυμαντικά προϊόντα καθαρισμού θα πρέπει να είναι αποτελεσματικά , να έχουν καλή βιοδιασπασιμότητα (φιλικά προς το περιβάλλον) , να μην είναι ερεθιστικά και επιβλαβή για το προσωπικό και τους χρήστες.». Η παρεμβαίνουσα με την προσφορά της έχει υποβάλει «ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ» όπου ως προσφερόμενο είδος για την κατηγορία «Απορρυπαντικά καθαριστικά δύσκολων ρύπων.» αναφέρεται «...» (βλ. αρχείο με τίτλο «8. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ», σελ. 2/2), στο δε αρχείο με τίτλο «11. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΙΚΩΝ» έχει προσκομιστεί το τεχνικό φυλλάδιο του προσφερόμενου είδους, όπου αναφέρεται ρητά στο πεδίο «Περιβαλλοντικές πληροφορίες» ότι «*Τα τασιενεργά που χρησιμοποιούνται σε αυτό το προϊόν είναι βιοδιασπώμενα*

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Οδηγιών της ΕΕ, 73/404/EEC and 73/405/EEC και των τροποποιήσεών τους.» (σελ. 135/338), συνεπώς πληροί την ως άνω τεχνική προδιαγραφή, απορριπτομένου ως αβασίμου του περι του αντιθέτου ισχυρισμού του πρώτου προσφεύγοντος. Αναφορικά με τον τέταρτο λόγο της πρώτης προσφυγής που αφορά στις προσφορές των «...» και «...», όπως κρίθηκε στη σκ. 4, αυτός απορρίπτεται ως απαράδεκτος, ήτοι προβαλλόμενος ως άνευ εννόμου συμφέροντος.

36. Επειδή επί του πέμπτου λόγου της πρώτης προσφυγής, ο έλεγχος αδικαιολόγητα χαμηλών οικονομικών προσφορών διαρθρώνεται σε δύο στάδια, καθένα από τα οποία με διαφορετικό αντικείμενο κρίσης. Στο πρώτο στάδιο, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες οικονομικές προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές, το οποίο έχει ως έρεισμα την έγερση αμφιβολιών είτε, κατόπιν υποβολής ενστάσεων κλπ. από τους λοιπούς συμμετέχοντες, είτε και αυτεπαγγέλτως από την αναθέτουσα αρχή, μετά από μια εκ πρώτης όψεως (*prima facie*) εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές φαίνονται υπερβολικά χαμηλές. Επομένως, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αναθέτουσα αρχή να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις, κατ' άρ. 88 του Ν. 4412/2016, ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού ενδεχομένως την απορρίψει. Αντιθέτως, στην περίπτωση που μια προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή το ως άνω άρθρο δεν εφαρμόζεται. Ως εκ τούτου, η έκταση της υποχρέωσης αιτιολόγησης, την οποία υπέχει η αναθέτουσα αρχή σε περίπτωση που εκτιμά ότι η οικονομική προσφορά δεν φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή, είναι περιορισμένη και, εντεύθεν, δεν υποχρεούται να προβεί σε διεξοδική ανάλυση της σύνθεσης κάθε προσφοράς, προκειμένου να διαπιστώσει ότι αυτή δεν αποτελεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Εάν οι υποβληθείσες προσφορές δεν περιέχουν τέτοια ένδειξη και, συνεπώς δεν φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνεχίσει τη διαγωνιστική διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης. Συνεπώς, η αναθέτουσα αρχή διαθέτει, καταρχήν, ευρεία διακριτική ευχέρεια, κατ' εκτίμηση, ιδίως της απόκλισης της οικονομικής προσφοράς κάθε διαγωνιζομένου από την προϋπολογισθείσα δαπάνη αλλά και σε συνδυασμό με τις λοιπές υποβληθείσες οικονομικές προσφορές να χαρακτηρίσει συγκεκριμένη οικονομική προσφορά ως ασυνήθιστα χαμηλή,

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

υποχρεούμενη, όμως, στην περίπτωση αυτή να καλέσει προς παροχή των αναγκαίων διευκρινίσεων ως προς τη σύνθεση της προσφοράς τον διαγωνιζόμενο, του οποίου την οικονομική κρίνει ως ασυνήθιστα χαμηλή. Η δε άσκηση της, κατά τα ανωτέρω, διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της (πρβλ. ΔΕφΘεσσαλονίκης Ν66/2021, σκ. 12). Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι – Τεχνικές Προδιαγραφές – Ειδικό Όροι- Απαιτήσεις της Διακήρυξης «Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ- ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ... Ι . Ως προς τον εξοπλισμό , τα μηχανήματα και τα υλικά καθαρισμού 1. Ο ανάδοχος βαρύνεται με όλα τα απαραίτητα μηχανικά μέσα , τα αναγκαία προϊόντα και υλικά καθαρισμού και απολύμανσης, καθώς και με τον απαραίτητο εξοπλισμό καθαρισμού και απολύμανσης (ενδεικτικά αναφέρονται σακούλες, σφουγγαρίστρες, κτλ) , εκτός των: α) χαρτιά υγιείας , β) σαπούνια χεριών γ) χειροπετσέτες δ) αντισηπτικό υγρό και θα πληρούν τις προδιαγραφές περί υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων (Ν. 3850/2010) . 2. Τα αναλώσιμα υλικά του εξοπλισμού (σφουγγαρίστρες , σφουγγάρια , πανιά κτλ) θα ανανεώνονται με μέριμνα και δαπάνη του αναδόχου όποτε αυτό απαιτείται. 3. Τα προϊόντα καθαρισμού πρέπει να είναι εγκεκριμένα από το Γεν. Χημείο του Κράτους. 4. Τα απολυμαντικά προϊόντα πρέπει να είναι εγκεκριμένα από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ) και να φέρουν τον αριθμό αδείας κυκλοφορίας τους. 5. Τα απορρυπαντικά και τα απολυμαντικά προϊόντα καθαρισμού θα πρέπει να είναι αποτελεσματικά , να έχουν καλή βιοδιασπασιμότητα (φιλικά προς το περιβάλλον) , να μην είναι ερεθιστικά και επιβλαβή για το προσωπικό και τους χρήστες. Να μην είναι τοξικά για τον άνθρωπο , τα ζώα και το περιβάλλον και να μην είναι εύφλεκτα. 6. Ο εξοπλισμός πρέπει να είναι επαρκής για τις ανάγκες των Υπηρεσιών , τα εργαλεία και τα υλικά καθαρισμού , απαραίτητως να είναι πρώτης ποιότητας . Να μην προκαλούν φθορές στις εγκαταστάσεις και στον εξοπλισμό του Οργανισμού . 7. Τα προϊόντα καθαρισμού και απολύμανσης πρέπει να παρέχονται στο προσωπικό του συνεργείου καθαρισμού (καθαριστές) στη συσκευασία της εταιρείας παραγωγής τους και να συνοδεύεται από τεχνικό φυλλάδιο για την σωστή σύνθεση – διάλυση του προϊόντος. 8. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει τον παρακάτω εξοπλισμό – μηχανήματα καθαρισμού : - Καρότσια καθαρισμού σφουγγαρίσματος με κάδους (μπλε & κόκκινους) διπλού συστήματος , τα

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

οποία θα διαθέτουν δύο κουβάδες , με πρόσθετη πρέσα στυψίματος . - Σφουγγαρίστρες απλές για τον καθαρισμό των wc, - Καρότσια τροχήλατα κλειστά για μεταφορά των απορριμμάτων στο χώρο τελικής συλλογής. - Ηλεκτρικές σκούπες επαγγελματικού τύπου - Ηλεκτροκίνητες μηχανές πλύσης δαπέδων για υγρό καθαρισμό και στέγνωμα δαπέδων , σε μεγάλες επιφάνειες . - Πιεστικό μηχάνημα νερού για τον καθαρισμό υπό πίεση επιφανειών(εξωτερικοί χώροι, ράμπες , πεζοδρόμια, προαύλια) - Σάρωθρα και φαράσια για τον περιβάλλοντα χώρο - Υαλοκαθαριστήρες διαφόρων διαστάσεων - Καθαριστήρες περσίδων – Ψεκαστήρες – Λάστιχα – Σκάλα – Μπαλαντέζες - Πινακίδες δαπέδου με ένδειξη “ΠΡΟΣΟΧΗ ΒΡΕΓΜΕΝΟ ΠΑΤΩΜΑ” και να παρέχει στο προσωπικό καθαριότητας τα παρακάτω υλικά καθαριότητας · Αντιστατικά και απορροφητικά πανιά διαφόρων χρωμάτων · Σφουγγαράκια καθαρισμού αντίστοιχων χρωμάτων και διαφορετικού τύπου (μαλακό , μέτριος , σκληρό) · Γάντια χονδρά ειδικά για βαριές χρήσεις · Γάντια χονδρά και γάντια μιας χρήσεως. · Σακούλες πλαστικές απορριμμάτων μαύρου χρώματος ανθεκτικές, μεγάλου μεγέθους και μικρές. · Σφουγγαράκια με σύρμα, για τρίψιμο μεταλλικών επιφανειών, νιπτήρων και ειδών υγιεινής . · Υγρό καθαριστικό μοκετών. · Απορρυπαντικά – καθαριστικά δαπέδου, τοίχων, επιφανειών, νιπτήρων και ειδών υγιεινής. · Απορρυπαντικά καθαριστικά δύσκολων ρύπων. · Απολυμαντικά επιφανειών. · Υγρό καθαριστικό τζαμιών – καθρεπτών. · Αφαιρετικό αλάτων για βρύσες και ειδών υγιεινής · Γυαλιστικό μεταλλικών επιφανειών. · Αυτογυάλιστη παρκετίνη αντιολισθητική για δάπεδα.».

Η δεύτερη προσφεύγουσα με την προσφορά της αναφέρει για το κονδύλι «ΥΛΙΚΑ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ - ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ – ΣΤΟΛΕΣ» το ποσό των 2.088,00 ετησίως και 174,00 μηνιαίως (βλ. αρχείο με τίτλο «1_Οικονομική Προσφορά.pdf», σελ. 1/4 εντός του φακέλου με τίτλο «Οικονομική.7z»). Όπως βασίμως η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει, ο πρώτος προσφεύγων ερείδεται επί της εσφαλμένης προϋπόθεσης ότι οι 504 ημέρες που αναφέρονται στη Διακήρυξη υπολογίζονται σε ετήσια βάση, ενώ ρητά στο Παράρτημα II : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ αναφέρεται ότι «...οι εργάσιμες ημέρες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού για δύο(2) έτη υπολογίστηκαν σε : α) 504 ημέρες για τα κτίρια των ... και των του

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

Οργανισμού. ...». Δηλαδή το δηλωθέν από την δεύτερη προσφεύγουσα ποσό των 2.088,00€ δεν αφορά τις 504 ημέρες αλλά το κόστος ανά ετήσια βάση. Όπως δε βασίμως η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει, το ποσό των 2.088,00€ που υπολόγισε παρίσταται εύλογο, δοθέντος ότι οι γενικοί ετήσιοι κύκλοι της κατά τα έτη 2018-2020 ανέρχονται σε 2018: € 27.637.999,81 2019: € 32.856.020,32 2020: € 39.509.997,17 (βλ. αρχείο με τίτλο «1.2.1_Συνοδευτική ΥΔ ΚΜ.pdf» εντός του φακέλου «Δικαιολογητικά-Τεχνική.7z.001»), ο δε πρώτος προσφεύγων δηλώνει στην οικονομική προσφορά του ποσό για το ίδιο κονδύλι 2.640,00€ ετησίως (βλ. αρχείο με τίτλο «1_ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ_signed», σελ. 2/6) με δηλωθέντα μέσο όρο του γενικού συνολικού κύκλου εργασιών του κατά τις χρήσεις 2018-2020, σύμφωνα με την από 02.02.2022 υπεύθυνη δήλωση του ... 5.038.764,82 €, και μέσο όρο του ειδικού κύκλου εργασιών κατά τις ίδιες ως άνω χρήσεις 4.762.237,67€ (βλ. αρχείο με τίτλο «17_ΥΔ_ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2018-2020_signed.pdf»). Εντούτοις, δοθέντος ότι ενώ η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι *«εντός του 2020 προέβη σε αγορές μεγάλων ποσοτήτων αναλωσίμων από τους προμηθευτές της, έχει λάβει έκπτωση κύκλου εργασιών από τις προμηθεύτριές της εταιρείες και πιστωτικά τιμολόγια που μειώνουν κατά πολύ το κόστος των αναλωσίμων που απαιτούνται για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης»*, ουδόλως προσκομίζει οιαδήποτε σχετική σύμβαση ή κάποιο τιμολόγιο, ομοίως δε ενώ αναφέρει ότι *«...όσον αφορά τον εξοπλισμό (μηχανήματα, εργαλεία κ.λπ.), το μεγαλύτερο μέρος των τεχνικών μέσων που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν από την εταιρεία μας, βρίσκονται ήδη σε επάρκεια στη διάθεσή μας και είναι καταχωρημένα στο ισοζύγιο παγίων της. Στην οικονομική της προσφορά, επομένως, η εταιρεία μας έχει υπολογίσει το ετήσιο κόστος απόσβεσης όσων δεν έχουν ήδη αποσβεστεί»*, δεν προσκομίζει με την προσφορά της ούτε με την παρέμβασή της ποια από τα αναφερόμενα στον κατάλογο τεχνικού εξοπλισμού (βλ. αρχείο με τίτλο «9.1_Κατάλογος Τεχνικού Εξοπλισμού.pdf» εντός του φακέλου «Δικαιολογητικά-Τεχνική.7z.001») είναι καταχωρημένα στο ισοζύγιο των παγίων της και ποια εξ αυτών έχουν αποσβεστεί. Εντούτοις, η προσφορά της δεν καθίσταται άνευ ετέρου απορριπτέα, αλλά η αναθέτουσα αρχή όφειλε, σύμφωνα με το άρ. 88 του Ν. 4412/2016, να ζητήσει διευκρινίσεις ως προς το δηλωθέν ποσό των αναλωσίμων, κατά τα ως άνω. Επομένως, ο πέμπτος

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

λόγος γίνεται δεκτός κατά το μέρος που η αναθέτουσα αρχή δεν αιτήθηκε διευκρινίσεων, σύμφωνα με το άρ. 88 του Ν. 4412/2016.

37. Επειδή επί του πρώτου λόγου της δεύτερης προσφυγής, σύμφωνα με το άρ. 27 του Ν. 4618/2019 «Από την πρώτη του επομένου μηνός από το μήνα δημοσίευσης του παρόντος νόμου τα απασχολούμενα πρόσωπα με την καθαριότητα των χώρων της δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας, υπαγόμενα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. σύμφωνα με τη νομοθεσία του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ασφαλιζονται κατά τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ωρών της ημερήσιας απασχόλησής τους. Ο αντίστοιχος χρόνος ασφάλισής τους υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ανάλογα με τις ώρες απασχόλησης που πραγματοποιούν σε ημερήσια βάση.», στη δε Εγκύκλιο 28 του ΕΦΚΑ αναφέρεται ότι «Σύμφωνα με τη νέα διάταξη, οι καθαριστές και καθαρίστριες των χώρων της δημόσιας εκπαίδευσης, οποιασδήποτε βαθμίδας, από 1/7/2019 υπάγονται στις διατάξεις του εν ισχύ Κανονισμού Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών ανεξάρτητα από τον αριθμό των ωρών της ημερήσιας απασχόλησης τους.». Συναφώς, στο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «Για τη σύνταξη του προϋπολογισμού ελήφθησαν υπόψη η υπ. αρ. 4241/127/30-01-2019 (ΦΕΚ 173Β') Απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και οι διατάξεις του άρθρου 48 του Ν. 4670/2020 (ΦΕΚ 43 Α') καθώς και η επ' αυτού εκδοθείσα ερμηνευτική εγκύκλιος του Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης με αριθμό 147740/08-07-2020 καθώς επίσης και το άρθρο 31 του ν. 475...που αφορά στην μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη-εργαζόμενου από την 1/1/2021 -31/12/2021. Ο προϋπολογισμός αφορά σε παροχή υπηρεσιών τετράωρης απασχόλησης ανά άτομο.». Στο δε υπ' αρ. πρωτ. 11704/24.01.2022 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής με θέμα «Διευκρινήσεις σχετικά με την ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ για την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας των κτιρίων των Υπηρεσιών αρμοδιότητας της Διοίκησης του ... για δύο (2) έτη με δυνατότητα παράτασης έως δώδεκα (12) μήνες ΑΣ : ...» που, εφόσον δεν αμφισβητήθηκαν, εντάχθηκαν στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού,

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της Διακήρυξης, στους οποίους αναφέρονται (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕΦΑΘ (αναστ.) 451/2014, 437/2013, βλ. και ΑΕΠΠ 1057/2020, 643/2020) «4. Αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού των αναλογουσών Ασφαλιστικών Εισφορών σας διευκρινίζουμε τα εξής : Για τη σύνταξη του προϋπολογισμού ελήφθησαν υπόψη η υπ. αρ.4241/127/30-01-2019 (ΦΕΚ 173Β') Απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και την αριθμ. πρωτ. Οικ.7613/395/18-02-2019 Εγκύκλιο της Υπουργού Εργασίας , Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, διατάξεις του άρθρου 48 του Ν. 4670/2020 (ΦΕΚ 43 Α') καθώς και η επ' αυτού εκδοθείσα ερμηνευτική εγκύκλιος του Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης με αριθμό 147740/08-07-2020 καθώς επίσης και το άρθρο 31 του ν. 4756/2020 (ΦΕΚ 235Α') όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 81 του ν. 4826/7-9-2021 (ΦΕΚ 160Α') που αφορά στην μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη- εργαζόμενου από την 1/1/2021 -31/12/2022.» Στο συμβατικό αντικείμενο, όπως στη Διακήρυξη ρητά αναφέρεται, περιλαμβάνονται «α. Κτίρια των ... - ...- ...-ΚΕΚ του Οργανισμού ... β. Κτίρια των του Οργανισμού» (βλ. Παράρτημα ΙΙ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ), δηλαδή περιλαμβάνονται χώροι δημόσιας εκπαίδευσης όπου το απασχοληθσόμενο προσωπικό θα απασχολείται, επομένως, βασίμως η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι για τους εργαζόμενους που θα απασχοληθούν θα πρέπει να υπολογισθούν εργοδοτικές εισφορές για βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Σύμφωνα με το άρ. 1.7 «Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης» της Διακήρυξης, «Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι: α) θα τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

της αρμοδιότητάς τους...», στο δε Παράρτημα IV- Φύλλο Συμμόρφωσης – Ειδικοί Όροι ορίζεται στο σημ. 9 ως προς το προσωπικό «Ο ανάδοχος υποχρεούται στην απαρέγκλιτη τήρηση της εκάστοτε ισχύουσας εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και νομοθεσίας περί πρόληψης επαγγελματικού κινδύνου (Ν.3850/2010), αναφορικά με την παροχή εργασίας του προσωπικού του, ιδίως δε ως προς την καταβολή των αποδοχών, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες των προβλεπόμενων από την οικεία κλαδική Σ.Σ.Ε. στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι, την τήρηση του νόμιμου ωραρίου, των όρων υγιεινής και ασφάλειας κλπ. Παράβαση της υποχρέωσης αυτής δίνει το δικαίωμα στην Υπηρεσία για μονομερή καταγγελία της σύμβασης και κήρυξη του αναδόχου ως εκπτώτου.» σύμφωνα δε με το άρθρο 18 του Ν. 4412/2016 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», «2. Κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'». Από το συνδυασμό των διατάξεων του Ν. 4412/2016 και της Διακήρυξης συνάγεται ότι είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία και την οικεία Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ή στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 313/2015, 441/2014, 328,198, 187/2013 κ.ά.), που, κατ' απαίτηση της Διακήρυξης και με βάση σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα θα απασχοληθεί κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Απαράδεκτη, εξάλλου, είναι και οικονομική προσφορά η οποία περιλαμβάνει εργατικό κόστος που δεν αναλύεται επαρκώς, ήτοι κατά τρόπο που να καθιστά ευχερή τον έλεγχο των στοιχείων που λήφθηκαν υπόψη για τον προσδιορισμό του και τη διάγνωση του τρόπου εξαγωγής του σχετικού ποσού. Περαιτέρω, ωστόσο, κατά την επίσης πιθανολογούμενη έννοια των παραπάνω διατάξεων, η απαιτούμενη ανάλυση του δηλωθέντος εργατικού

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

κόστους αποσκοπεί στη διακρίβωση, ότι, κατά τον υπολογισμό του, δεν λήφθηκαν υπόψη στοιχεία που προσκρούουν στους όρους της Διακήρυξης και στην επαλήθευση της νομιμότητας της οικονομικής προσφοράς, με τη διασφάλιση ότι δεν παραβιάστηκαν διατάξεις της κείμενης εργατικής νομοθεσίας, κατά τρόπο που πλήττει τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζόμενων, και με περαιτέρω συνέπεια υπολογισμό εργατικού κόστους κατώτερου του νόμιμου ελάχιστου εργατικού κόστους - που αποτελεί και το προέχον κριτήριο αποδοχής της οικονομικής προσφοράς (βλ. και ΔΕφΘεσσαλονίκης Ν170/2020, σκ. 16). Έχει κριθεί ότι η επ' ωφελεία μιας διαγωνιζόμενης εταιρίας διαφοροποίηση του τρόπου υπολογισμού του εργατικού κόστους, του διοικητικού κόστους και του εργολαβικού κέρδους ανάγεται περαιτέρω στην ευχέρεια που διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι να οργανώνουν κατά θεμιτό τρόπο την επιχειρηματική τους δραστηριότητα για την κάλυψη των απαιτήσεων της Διακήρυξης και να διαμορφώνουν νομίμως τις τιμές τους εν όψει και της φύσης του διαγωνισμού ως μειοδοτικού (βλ. *ad hoc* ΕΑ ΣτΕ 272/2008, ΔΕφΠειρ. 2/2014). Η παρεμβαίνουσα με την προσφορά της υπέβαλε το Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς στο οποίο δηλώνει ως προς τις ημέρες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ότι υπολογίστηκαν «...γ) 504 ημέρες συνολικά για τα κτίρια των .../ ... / ... /... του Οργανισμού , εκ των οποίων για τις 350 ημέρες οι υπηρεσίες καθαρισμού παρέχονται σε όλους τους χώρους των κτιρίων, από το σύνολο των ατόμων και για 154 ημέρες οι υπηρεσίες καθαρισμού παρέχονται από ένα (1) άτομο καθώς χρησιμοποιούνται μόνο οι χώροι των γραφείων των σχολών....» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ-signed.pdf» «ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ», σελ. 2, 3/10). Συναφώς, όπως προκύπτει από τον αναλυτικά παρατιθέμενο υπολογισμό στην παρέμβασή της και το προσκομισθέν με αυτήν σχετικό έγγραφο (αρχείο με τίτλο «Σχετικό 1. (Ανάλυση εργατικού κόστους ...-ΕΑΣ-...-...-...).pdf») όπου αναγράφεται η πλήρης ανάλυση του τρόπου υπολογισμού του εργατικού κόστους, προκύπτει ότι έχει υπολογίσει στην προσφορά της εργοδοτικές εισφορές σύμφωνα με το άρ. 27 του Ν. 4618/2019, ήτοι 25,17%, δοθέντος ότι κατά τον υπολογισμό που παραθέτει και αναλύει διακρίνει τις ώρες καθαρισμού σε δύο περιόδους, ήτοι στην πρώτη περίοδο 350 ημερών κατά την οποία, σύμφωνα με τη Διακήρυξη, οι υπηρεσίες καθαρισμού παρέχονται

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

σε όλους τους χώρους των κτιρίων για τα κτίρια των .../ ... / ... /... της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα II «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ» της Διακήρυξης, για τις δε 154 ημέρες οι υπηρεσίες παρέχονται από ένα (1) άτομο, καθώς χρησιμοποιούνται μόνο οι χώροι των γραφείων των σχολών, ειδικότερα, υπολογίζει για τις 154 ημέρες απασχόλησης ένα (1) άτομο από 4 ώρες, ήτοι συνολικά 28 ώρες ημερησίως, σύμφωνα με την παρατεθείσα στην παρέμβασή της αλλά και στο προσκομισθέν με αυτήν σχετικό έγγραφο ανάλυση όπου διακρίνονται σαφώς οι ως άνω περίοδοι, ήτοι στη δεύτερη των 154 ημερών αναφέρεται ρητά στο πεδίο «Ωρες/Ημέρα» «4» για τα ως άνω είδη κτιρίων. Ειδικότερα, για την παροχή υπηρεσιών στα ... – ... & ... υπολογίζει για την Περίοδο Α των 350 ημερών 8 άτομα με απασχόληση 4 ώρες ανά ημέρα, ήτοι σύνολο 11.200 ώρες και για την Περίοδο Β των 154 ημερών 1 άτομο με απασχόληση 4 ώρες ανά ημέρα, ήτοι σύνολο 616 ώρες. Τις δε μικτές αποδοχές τις υπολογίζει για την περίοδο Α 11.200 ώρες X 4,44 € ωρομίσθιο = 49.728,00 € συνολικά ή 24.864,00 € ετησίως και για την περίοδο Β 616 ώρες X 4,44 € / ώρα = 2.735,04 € ή 1.367,52 € ετησίως, το επίδομα άδειας για την περίοδο Α 13 ημερομίσθια X 79,69 € συνολικό μικτό ημερομίσθιο = 1.035,97 € ετησίως και για την περίοδο Β 13 ημερομίσθια X 4,44 € μικτό ημερομίσθιο = 57,72 € ετησίως, το δε δώρο Χριστουγέννων και Πάσχα υπολογίζει για την περίοδο Α 40 ημερομίσθια X 79,69 € συνολικό μικτό ημερομίσθιο X 4,166% (προσαύξηση δώρων) = 3.320,40 € ετησίως και για την περίοδο Β 40 ημερομίσθια X 4,44 € μικτό ημερομίσθιο X 4,166% (προσαύξηση δώρων) = 184,99 € ετησίως, συναφώς, το κόστος αντικατάστασης για την περίοδο Α (24.864,00 € + 1.035,97 € + 3.320,40 €) / 12 = 2.435,03 € ετησίως και για την περίοδο Β (1.367,52 € + 57,72 € + 184,99 €) / 12 = 134,19 € ετησίως, η δε άδεια αντικαταστατών ανέρχεται για την περίοδο Α σε 2.435,03 € / 12 = 202,92 € ετησίως και την περίοδο Β σε 134,19 € / 12 = 11,18 € ετησίως, οι πάσης φύσης νόμιμες αποδοχές υπολογίζονται για την περίοδο Α, βάσει των ως άνω, σε 24.864,00 € + 1.035,97 € + 3.320,40 € + 2435,03 € + 202,92 € = 31.858,32 € ετησίως και για την περίοδο Β σε 1.367,52 € + 57,72 € + 184,99 € + 134,19 € + 11,18 € = 1.755,60 € ετησίως. Συνακόλουθα, υπολογίζει τις εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές, ως οφείλει, με ποσοστό που ανέρχεται σε 25,17%, ήτοι για βαρέα και ανθυγιεινά

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

επαγγέλματα, δηλαδή για την περίοδο Α 31.858,32 € πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές εργαζομένων ετησίως $\times 25,17\%$ ποσοστό εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.4618/2019 = 8.018,74 € ετησίως και την περίοδο Β 1.755,60 € πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές εργαζομένου ετησίως $\times 25,17\%$ ποσοστό εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.4618/2019 = 441,88 € ετησίως, υπολογίζει επίσης την πρόβλεψη καταβολής τυχόν αποζημιώσεων προσωπικού για έκτακτο λόγο σε 407,02 € ετησίως, με αποτέλεσμα το συνολικό ετήσιο εργατικό κόστος, κατά τα ως άνω αναλυτικώς υπολογισθέντα, να ανέρχεται στο ποσό των 42,481.56 € ετησίως (31.858,32 € + 8.018,74 € + 1.755,60 € + 441,88 € + 407,02 €), ήτοι στο ποσό που έχει δηλώσει στην οικονομική προσφορά της για τα ... – ... & ... (βλ. αρχείο με τίτλο ««ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ-signed.pdf» «ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ», σημ. 2, σελ. 5/10). Ο δε τρόπος υπολογισμού του ετήσιου εργατικού κόστους, εφόσον αυτός υπολογίζεται σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία και δοθέντος ότι δεν προβλέπεται ρητώς ο τρόπος αυτός υπολογισμού στη Διακήρυξη, ουδόλως δύναται να οδηγήσει την προσφορά διαγωνιζομένου σε απόρριψη. Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρεμβαίνουσα υπολόγισε στην οικονομική προσφορά της, αν και με διαφορετικό τρόπο υπολογισμού από την δεύτερη προσφεύγουσα, εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές που αναλογούν σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, κατά τα ως άνω, απορρίπτεται ως αβάσιμος ο σχετικός λόγος της προσφυγής της δεύτερης προσφεύγουσας. Ως προς την προσφορά της εταιρίας «...», υπέβαλε προσφορά όπου αναγράφει «ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ» το ποσό των «344.340,04 €» ετησίως και «28.695,00 €», τις δε εργοδοτικές εισφορές υπολογίζει σε «83.011,06 €» και «6.917,59 €», αντίστοιχα (βλ. αρχείο με τίτλο «1. ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ..._... _signed.pdf», σελ. 2/2). Η δε δεύτερη προσφεύγουσα προβαίνει σε γενικό και αόριστο υπολογισμό του ποσοστού των εργοδοτικών εισφορών σε 23,9795% δοθέντος ότι ερείδεται επί της εσφαλμένης προϋπόθεσης ότι το σύνολο των απασχοληθησόμενων εργαζομένων θα ασφαλιστεί με ποσοστό βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων, το οποίο ουδόλως ισχύει, καθότι, κατά τα ανωτέρω, μόνο τα απασχολούμενα πρόσωπα με την καθαριότητα των χώρων της δημόσιας

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας ανήκουν στην κατηγορία αυτή και όχι, όπως εσφαλμένα υπολαμβάνει η δεύτερη προσφεύγουσα, το σύνολο των εργαζομένων στο επίμαχο συμβατικό αντικείμενο. Συνεπώς, ουδόλως καθίσταται απορριπτέα η προσφορά της «...» για τον λόγο αυτό, σε περίπτωση δε που η αναθέτουσα αρχή είχε τις οποιοσδήποτε σχετικές αμφιβολίες, δύνατο να προβεί στη διαδικασία του άρ. 88 του Ν. 4412/2016. Τα δε ως άνω ισχύουν *mutatis mutandis* και για το σκέλος του λόγου αυτού που αφορά στην προσφορά του οικονομικού φορέα «...», ο οποίος δηλώνει ως σύνολο εργατικού κόστους ετησίως «351.571,23 €» και μηνιαίως «29.297,60 €» και εργοδοτικές εισφορές «80.931,70 €» και «6.744,31 €», αντίστοιχα (βλ. αρχείο με τίτλο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ_signed.pdf» εντός του φακέλου «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ»).

38. Επειδή επί του δεύτερου λόγου της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην εταιρία «...», η τελευταία έχει υποβάλει οικονομική προσφορά στην οποία αναφέρεται ως υπολογισθέν ωρομίσθιο «4,44» και σύνολο μισθών «268.158,24 €» ετησίως και μηνιαίως «22.346,52 €» (βλ. αρχείο με τίτλο «1. ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ..._... _signed.pdf», σελ. 1/2). Εντούτοις, αβασίμως η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η «...» έπρεπε να υποβάλει προσφορά υπολογίζοντας ημερομίσθιο 4,443€ και όχι 4,44€, δοθέντος ότι ουδόλως στην Διακήρυξη ή το νόμο υφίσταται οιαδήποτε πρόβλεψη περί του δεκαδικού ψηφίου στο οποίο θα λάβει χώρα η στρογγυλοποίηση, συνεπώς, εφόσον δεν παραβιάστηκαν διατάξεις της κείμενης εργατικής νομοθεσίας, κατά τρόπο που πλήττει τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζόμενων, και με περαιτέρω συνέπεια υπολογισμό εργατικού κόστους κατώτερου του νόμιμου ελάχιστου εργατικού κόστους - που αποτελεί και το προέχον κριτήριο αποδοχής της οικονομικής προσφοράς (βλ. και ΔΕφΘεσσαλονίκης Ν170/2020, σκ. 16), ουδόλως δύναται να απορριφθεί η προσφορά της για τον λόγο αυτό. Δηλαδή, σύμφωνα τόσο με τους όρους της Διακήρυξης όσο και τη σχετική νομοθεσία, κρίσιμη είναι η τήρηση της κείμενης εργατικής νομοθεσίας και του υπολογισμού οικονομικής προσφοράς άνω του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους που, εν προκειμένω, ουδόλως παραβιάζεται εκ μόνου του γεγονότος ότι η «...» στρογγυλοποίησε το ωρομίσθιο στο δεύτερο και όχι στο

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

τρίτο δεκαδικό ψηφίο. Επομένως, ο δεύτερος λόγος απορρίπτεται ως αβάσιμος.

39. Επειδή, επί του τρίτου λόγου της δεύτερης προσφυγής, ο πρώτος προσφεύγων έχει συμπεριλάβει στην οικονομική προσφορά του για «ΔΙΟΙΚ. ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑ» το ποσό των 960,00€ ετησίως και το ποσό των 80,00€ μηνιαίως (βλ. αρχείο με τίτλο «1_ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ_signed.pdf», σελ. 2/6). Συναφώς, έχει δηλώσει ότι ο συνολικός αριθμός εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο υπό ανάθεση έργο είναι εβδομήντα τρία (73) άτομα (βλ. αρχείο με τίτλο «2_ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΘΡΟΥ 68_signed.pdf») από τα οποία με την παρέμβασή του δηλώνει ότι τουλάχιστον 37 θα απασχοληθούν από το ήδη υπάρχον προσωπικό της επιχείρησής του, προσκομίζει δε με την παρέμβασή του ορισμένες συμβάσεις που έχει συνάψει (βλ. αρχείο με τίτλο «27_30-05-2022_ΣΧΕΤ.1.pdf»). Ως προς το κόστος του ιατρού εργασίας προσκομίζει ομοίως με την παρέμβασή του την από 21.09.2021 σύμβαση παροχής υπηρεσιών που συνήψε με τον ..., ιατρό εργασίας, με συμβατικό τίμημα 1080€ για 108 ώρες απασχόλησης κατά τις οποίες οφείλει να βρίσκεται στις εγκαταστάσεις του πρώτου προσφεύγοντος (βλ. αρχείο με τίτλο «28_30-05-2022_ΣΧΕΤ.2.pdf»), για δε έκαστο άτομο υπολογίζει 6€, ενώ για το ήδη υπάρχον προσωπικό το ποσό των 3€, ήτοι 6€/2, δοθέντος ότι δηλώνει πως το προσωπικό θα εργάζεται σε παραπάνω από 1 έργα (108 ώρες εργασίας βάσει συμφωνητικού /0,6 ώρες σύμφωνα με το άρ. 21 του Ν. 3850/2010)=180 άτομα, ήτοι 1080,00/180,00=6€ ανά άτομο). Συνεπώς, βάσει των υπολογισμών του πρώτου προσφεύγοντος, το συνολικό ετήσιο κόστος ιατρού εργασίας ανέρχεται σε 327,0€. Ως προς δε το κόστος του τεχνικού ασφαλείας, ο πρώτος προσφεύγων με την παρέμβασή του προσκομίζει την από 02.01.2022 σύμβαση παροχής υπηρεσιών με τον ..., τεχνικό ασφαλείας με συμβατικό τίμημα 2.500€ (βλ. αρχείο με τίτλο «29_30-05-2022_ΣΧΕΤ.3.pdf»), από το οποίο συμπεριλαμβάνει αναλογικά ένα ποσοστό από το ποσό των 2.500,00€ που, εντούτοις δεν προσδιορίζει σε ποιο ακριβώς ποσοστό, ώστε να διακριβωθεί εάν πράγματι καλύπτεται από το δηλωθέν διοικητικό κόστος. Προσκομίζει δε και αναγγελία τεχνικού ασφαλείας (βλ. αρχείο με τίτλο «30_30-05-2022_ΣΧΕΤ.4.pdf») που αφορά στη σύμβαση με τον ...όπου θα

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

απασχοληθούν 9 άτομα, ο δε συνολικός χρόνος απαιτούμενων επισκέψεων είναι 6 ώρες και 48 λεπτά, ήτοι $6 \text{ ώρες} \times 60 \text{ λεπτά} = 360 \text{ λεπτά} + 48 \text{ λεπτά} = 408 \text{ λεπτά}$ ετησίως για το σύνολο των 9 απασχολούμενων, και άρα $408 \text{ λεπτά} / 9 = 45,33 \text{ λεπτά}$ για κάθε απασχολούμενο, συνεπώς στον εν λόγω διαγωνισμό αναφέρει πως έχουν υπολογιστεί $45,33 \text{ λεπτά} \times 73 \text{ άτομα} = 3.309,09 \text{ λεπτά} / 60 \text{ λεπτά} \eta \text{ ώρα} = 55,15 \text{ ώρες}$ ετησίως. Εντούτοις, σύμφωνα με το άρ. 21 του Ν. 3850/2010, για την κατηγορία Β και μέχρι 1.000 εργαζόμενους, όπου εντάσσεται ο πρώτος προσφεύγων, απαιτούνται 2,5 ώρες ανά εργαζόμενο για τον τεχνικό ασφαλείας, επομένως, για τους 73 δηλωθέντες εργαζομένους απαιτούνται ετησίως 182,50 ώρες εργασίας του τεχνικού ασφαλείας. Αναφορικά με το κόστος της εγγυητικής επιστολής, ο πρώτος προσφεύγων, προσκομίζοντας το σχετικό έγγραφο, υποστηρίζει ότι έχει προβεί σε συμφωνία με την τράπεζα και το κόστος ανέρχεται σε 30€ ανά εγγυητική επιστολή (βλ. αρχείο «31_30-05-2022_ΣΧΕΤ.5.pdf»). Εντούτοις, δοθέντος ότι αφενός δεν προσδιορίζεται σαφώς το ποσό που αφορά στον τεχνικό ασφαλείας, αφετέρου το προσκομισθέν έγγραφο της ενδέχεται να αφορά σε μεμονωμένη περίπτωση έκδοσης εγγυητικής επιστολής με το κόστος αυτό, ουδόλως δε αναφέρει, άλλως αποδεικνύει τη σύναψη κάποιας γενικότερης συμφωνίας περί της θέσπισης του κόστους έκδοσης κάθε εγγυητικής επιστολής εν γένει στο ποσό των 30€, ουδόλως δε αποδεικνύεται ότι το δηλωθέν ποσό των 960,00€ που δηλώνει ως διοικητικό κόστος επαρκεί για την κάλυψη των ως άνω. Επομένως, ο λόγος αυτός γίνεται δεκτός στο βαθμό που η προσφορά του έγινε δεκτή από την αναθέτουσα αρχή ενώ όφειλε, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 88 του Ν. 4412/2016 να αιτηθεί διευκρινίσεων ως προς το δηλωθέν διοικητικό κόστος από τον πρώτο προσφεύγοντα.

40. Επειδή, επί του τέταρτου λόγου, ο πρώτος προσφεύγων δηλώνει στο πεδίο «*Τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο ανά ημέρα*» στο σημ. 2 που αφορά την υπηρεσία «...-.....» «491,38» (βλ. αρχείο με τίτλο «2_ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΘΡΟΥ 68_signed.pdf», σελ. 1/3), ενώ στη Διακήρυξη, ειδικότερα στο Παράρτημα Ι «*Ια. ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ*» αναφέρεται ως επιφάνεια χώρων προς καθαρισμό για τα ως άνω 3.931 και 1.520, αντίστοιχα, με αριθμό

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

καθαριστριών 8. Δηλαδή, εύλογα από τη σχετική διαίρεση προκύπτει 491,38 και 190, αντίστοιχα. Εντούτοις, δοθέντος ότι στην οικονομική προσφορά του έχει υπολογίσει ορθά τόσο το σύνολο των απαιτούμενων ωρών απασχόλησης για τα ως άνω κτίρια όσο και τον αριθμό των απαιτούμενων εργαζομένων, ήτοι 32 και 8, αντίστοιχα, η αναγραφή των τετραγωνικών μέτρων προς καθαρισμό ανά άτομο που αφορά στο ... προφανώς πρόκειται για παραδρομή που ουδόλως επηρεάζει κατά οιονδήποτε τρόπο την υποβληθείσα οικονομική προσφορά του. Συνεπώς, όπως βασίμως υποστηρίζει με την παρέμβασή του, πρόκειται για διορθώσιμο, σύμφωνα με το άρ. 102 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρ. 42 του Ν. 4782/2021 σφάλμα. Δηλαδή, η αναθέτουσα αρχή όφειλε να τον καλέσει όπως συμπληρώσει τα σχετικά τετραγωνικά μέτρα και όχι να προβεί στην απόρριψη της προσφοράς του, όπως αβασίμως η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει. Επομένως, ο λόγος αυτός γίνεται δεκτός στο βαθμό που η αναθέτουσα αρχή δεν κάλεσε προς συμπλήρωση των ως άνω αναφερόμενων τετραγωνικών μέτρων τον πρώτο προσφεύγοντα. Ως προς το σκέλος που αφορά στον οικονομικό φορέα «...», δήλωσε στην οικονομική προσφορά του στα «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 68 Ν.3863/2010 (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του Ν.4144/2013)» στο σημ. » στο πεδίο «ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΧΩΡΩΝ m2 ΠΡΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ» «7.477» και «1.037», αντίστοιχα, στο δε πεδίο «ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΩΝ» «6» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ_signed.pdf», σελ. 7/9), από δε τη διαίρεση των ως άνω προκύπτει το ποσό των 1.419 «M2/άτομο» και όχι 1.246,67, όπως δηλώνει ο οικονομικός φορέας. Εντούτοις, όπως εκτέθηκε αμέσως ανωτέρω και τα οποία ισχύουν *mutatis mutandis* και εν προκειμένω, ουδόλως η συγκεκριμένη πλημμέλεια επηρεάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο την οικονομική προσφορά του, πρόκειται δε για επουσιώδες σφάλμα και πρόδηλο εσφαλμένο αποτέλεσμα αριθμητικής πράξης που ουδόλως δύναται να οδηγήσει σε απόρριψη της προσφοράς του οικονομικού φορέα «...», δοθέντος ότι έχει υπολογίσει ορθά στην οικονομική του προσφορά το σύνολο των τετραγωνικών μέτρων και τον αριθμό των εργαζομένων (βλ. αρχείο με τίτλο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ_signed.pdf», σελ. 3/9). Επομένως, πρόκειται για πρόδηλο σφάλμα που δύναται να διορθωθεί δυνάμει του άρ. 102 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρ. 42 του Ν. 4782/2021 σφάλμα, κατά τα ως άνω.

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

41. Επειδή, επί του πέμπτου λόγου, σύμφωνα με το άρ. 2.2.8.2 της Διακήρυξης «Υπεργολαβία», «Ο οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Στην περίπτωση που ο προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(τα) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ελέγχει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού της ως άνω παραγράφου 2.2.3.», στο δε άρ. 2.2.9.2 της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «B.10. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δηλώνει στην προσφορά του ότι θα κάνει χρήση υπεργολάβων, στις ικανότητες των οποίων δεν στηρίζεται, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος με αναφορά του τμήματος της σύμβασης το οποίο προτίθεται να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας και υπεύθυνη δήλωση των υπεργολάβων ότι αποδέχονται την εκτέλεση των εργασιών.». Στο δε άρ. 58 του Ν. 4412/2016 «Υπεργολαβία (άρθρο 71 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι «Στα έγγραφα της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ζητάει από τον προσφέροντα να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει....». Η παρεμβαίνουσα στο ΕΕΕΣ της δήλωσε στο οικείο πεδίο «Ο οικονομικός φορέας προτίθεται να αναθέσει οποιοδήποτε τμήμα της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας; Απάντηση: Ναι Όνομα της οντότητας ... 29,97% ΔΗΛΑΔΗ 38.013 ΩΡΕΣ ΤΗΝ ΔΙΕΤΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ 126.840 ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ» (βλ. αρχείο με τίτλο «2. espd-response-v2 (65) signed4.pdf», σελ. 5/17). Στα δε δικαιολογητικά κατακύρωσης που υπέβαλε στις 11.04.2022 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ συμπεριέλαβε, μεταξύ άλλων, την από 11.04.2022 υπεύθυνη δήλωση του ... στην οποία δηλώνει, ως νόμιμος εκπρόσωπος της παρεμβαίνουσας ότι «Θα αναθέσουμε στην εταιρεία ... υπό μορφή υπεργολαβίας τμήμα της σύμβασης ίσο με ποσοστό 29,97% του έργου, δηλαδή 38.013 ώρες καθαρισμού την διετία από τις 126.840 συνολικές ώρες.» (βλ. αρχείο με τίτλο «B.10.

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ signed.pdf») και την από 08.04.2022 υπεύθυνη δήλωση του ..., νομίμου εκπροσώπου και διαχειριστή της ... με διακριτικό τίτλο με την οποία δήλωσε ότι «Αποδέχομαι την εκτέλεση των εργασιών υπό τη μορφή υπεργολαβίας από την εταιρία ... σε ποσοστό των 29,97% δηλαδή 38.013 ώρες την διετία από τις 126.840 συνολικές ώρες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των κτιρίων των Υπηρεσιών αρμοδιότητας της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ... του ... για δύο (2) έτη με δυνατότητα παράτασης έως δώδεκα (12) μήνες σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ... διακήρυξη.» (βλ. αρχείο με τίτλο «B.10. ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΥ signed.pdf»). Σύμφωνα με το άρ. 1.3 της Διακήρυξης «Οι προσφορές υποβάλλονται για το σύνολο των υπηρεσιών της σύμβασης σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές της Υπηρεσίας και τους πίνακες και η ανάθεση της σύμβασης θα γίνει σε έναν ανάδοχο», απ' όπου προκύπτει ότι η συγκεκριμένη Διακήρυξη δεν διαιρείται σε τμήματα, στο δε Παράρτημα Ι αυτής αναφέρονται, μεταξύ άλλων, «Οι προς καθαριότητα κτιριακές εγκαταστάσεις...». Από το σύνολο των ως άνω προκύπτει ότι η διατύπωση του σχετικού άρθρου της Διακήρυξης περί της υπεργολαβίας που αναφέρεται σε «τμήμα/τα» της σύμβασης αποτελεί αντιγραφή από την αντίστοιχη διάταξη του Ν. 4412/2016, η δε προκείμενη Διακήρυξη αφορά σε παροχή υπηρεσιών καθαρισμού στις αναφερόμενες στο Παράρτημα Ι κτιριακές εγκαταστάσεις, οι οποίες εντούτοις δεν αποτελούν «τμήματα» της σύμβασης κατά την αυστηρή του όρου έννοια. Συναφώς, ουδόλως στη Διακήρυξη, όπως βασίμως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, προβλέπεται ότι θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα στις κτιριακές εγκαταστάσεις, τις οποίες η δεύτερη προσφεύγουσα υπολαμβάνει ως «σαφή τμήματα» της σύμβασης. Η παρεμβαίνουσα νομίμως δήλωσε στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της όσο και στις προεκτεθείσες υπεύθυνες δηλώσεις ότι πρόκειται να αναθέσει τμήμα της σύμβασης ίσο με 29,97% του έργου, ήτοι 38.013 ώρες σε σύνολο 126.840 ωρών $[(38.013/126.840) \times 100 = 29,9692]$, δοθέντος ότι ουδόλως προκύπτει από τη Διακήρυξη σαφής και ρητή πρόβλεψη περί ειδικής αναφοράς της κτιριακής εγκατάστασης όπου θα παρασχεθεί η σχετική υπηρεσία από τον υπεργολάβο. Απορριπτέος δε καθίσταται και ο ισχυρισμός της δεύτερης προσφεύγουσας ότι «η δήλωση της εταιρείας ... ότι προτίθεται να αναθέσει υπεργολαβικά στην εταιρεία ... ποσοστό της σύμβασης που ανέρχεται σε 29.97% είναι προδήλως

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

καταχρηστική, δεδομένης και της ασάφειας που προεκτέθηκε, και δεν μπορεί παρά να αποσκοπεί στην αποφυγή της υποβολής ΕΕΕΣ από την πλευρά του υπεργολάβου και του ελέγχου αυτού ως προς τη μη συνδρομή λόγων αποκλεισμού σε βάρος του» δοθέντος ότι αποτελεί επιχειρηματική επιλογή του συμμετέχοντος οικονομικού φορέα όπως προβεί σε χρήση ή όχι υπεργολάβου και δη στο ποσοστό που, κατά τη δική του επιχειρηματική κρίση, τον εξυπηρετεί, εξ ετέρου, όπως βασίμως η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει, και η ίδια η δεύτερη προσφεύγουσα έχει δηλώσει στο ΕΕΕΣ της στο οικείο πεδίο ότι «Ο οικονομικός φορέας προτίθεται να αναθέσει οποιοδήποτε τμήμα της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας; Απάντηση: Ναι Όνομα της οντότητας ...» (βλ. αρχείο με τίτλο «1.1_espdp-response-v2_Unison.pdf», σελ. 6/20), στο δε υποβληθέν συμφωνητικό υπεργολαβίας αναφέρεται ότι «ο Υπεργολάβος θα αναλάβει με δικό του προσωπικό την παροχή των υπό ανάθεση υπηρεσιών σε ποσοστό είκοσι οκτώ κόμμα εβδομήντα πέντε τοις εκατό (28,75 %)» (βλ. αρχείο με τίτλο «4.5_Ιδιωτικό συμφωνητικό υπεργολαβίας.pdf», σελ. 1/8), ήτοι ομοίως σε ποσοστό πλησίον του 30%. Επομένως, ο σχετικός λόγος απορρίπτεται ως αβάσιμος.

42. Επειδή, επί του έκτου λόγου της υπό κρίση δεύτερης προσφυγής, σύμφωνα με το άρ. 2.4.3.2 «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» της Διακήρυξης «...Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί με το κεφάλαιο “Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος της παρούσας Διακήρυξης. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να περιλαμβάνει, επί ποινή αποκλεισμού, τα ακόλουθα: ... η) Υπεύθυνη δήλωση για τον ορισμό του φυσικού προσώπου ως υπεύθυνου έργου και τον αναπληρωτή του.». Ο οικονομικός φορέας «...» με την προσφορά του υπέβαλε την από 02.02.2022 υπεύθυνη δήλωση όπου αναφερόταν ότι «...υπεύθυνη του έργου ορίζεται η ...του ... και της, κατόχου ΑΦΜ, και αναπληρώτριας αυτής ορίζεται η ...του ... και της, κατόχου ΑΦΜ ...» (βλ. αρχείο με τίτλο «36. ΥΔ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΡΓΟΥ_signed.pdf» εντός του φακέλου «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ-ΤΕΧΝΙΚΗ 3.rar»), εντούτοις, όπως βασίμως η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει, ουδώς αναφέρεται το ως άνω προσωπικό στον προσκομισθέντα πίνακα προσωπικού (βλ. αρχείο με τίτλο «4. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ 2021.pdf» εντός του φακέλου

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

«ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ- ΤΕΧΝΙΚΗ 1.rar»), ούτε προσκομίζεται κάποιο άλλο σχετικό έγγραφο περί ύπαρξης κάποιας οιαδήποτε σχέσης με το προσωπικό αυτό, ουδόλως δε αυτό περιλαμβάνεται στην υποβληθείσα οικονομική προσφορά της (βλ. αρχείο με τίτλο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ_signed.pdf» εντός του αρχείου «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ»), καθιστώντας την προσφορά του απορριπτέα. Ως προς την εταιρία «...» με την προσφορά της υπέβαλε την από 27.01.2022 υπεύθυνη δήλωση του ... –..., διευθύνοντας συμβούλου και νομίμου εκπροσώπου της εταιρίας, όπου αναφερόταν ότι «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΟΡΙΖΕΤΑΙ Η ΚΑ ...& ΑΝΑΠΗΡΩΤΗΣ Ο ΚΟΣ ...» (βλ. αρχείο με τίτλο «Υ.Δ. κ._ΤΕΧΝΙΚΗ 2_signed.pdf»), υπεβλήθη δε με την προσφορά της και το βιογραφικό σημείωμα της ... με τίτλο «ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.pdf». Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η προσφορά της «...» δεν καθίσταται άνευ ετέρου απορριπτέα δοθέντος ότι έχει υποβληθεί η επί ποινή αποκλεισμού σχετική υπεύθυνη δήλωση περί ορισμού της υπεύθυνης του έργου, προκειμένου δε για το υποβληθέν βιογραφικό της ... η αναθέτουσα αρχή εδύνατο να καλέσει την ως άνω εταιρία προς διευκρινίσεις, σύμφωνα με το άρ. 102 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρ. 42 του Ν. 4782/2021, ως προς την υποβολή αυτού, δοθέντος ότι είχε ήδη δηλωθεί άλλο πρόσωπο ως υπεύθυνη του έργου, με την από 27.01.2022 υπεύθυνη δήλωση διευθύνοντας συμβούλου και νομίμου εκπροσώπου της εταιρίας.

43. Επειδή η εισήγηση γίνεται δεκτή.

44. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η πρώτη και η δεύτερη προδικαστικές προσφυγές πρέπει να γίνουν δεκτές εν μέρει.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την πρώτη προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται εν μέρει τη δεύτερη προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλομένη, κατά το σκεπτικό.

Αριθμός απόφασης : 1056,1057/2022

Απορρίπτει την παρέμβαση της δεύτερης προσφεύγουσας.

Απορρίπτει την παρέμβαση της πρώτης προσφεύγουσας.

Απορρίπτει τις παρεμβάσεις της «...».

Ορίζει την επιστροφή των κατατεθέντων παραβόλων.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 28.06.2022 και εκδόθηκε στις 15.07.2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΖΕΡΒΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΚΑΤΣΑΡΟΥ